
STENOGRAFISCHE NOTULEN VAN DE PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

VERGADERING VAN

8 DECEMBER 2021

PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

VERGADERING VAN 8 DECEMBER 2021

De vergadering wordt geopend te 14.00 uur.

Mevrouw de Gouverneur en de heer Provinciegriffier zijn aanwezig.

Tekenden de aanwezigheidslijst:

De heer	ANCIAUX Koen
Mevrouw	BAKELANTS Ann
Mevrouw	BOONEN Nicole
De heer	CALUWÉ Ludwig
De heer	CLAESSEN Jan
Mevrouw	COLSON Mireille
Mevrouw	COTTENIE Christ'l
Mevrouw	CUYLAERTS Nathalie
De heer	DANEELS Tobias
De heer	DE HAES Jan
De heer	DE QUICK Erik
De heer	DE WINTER Stefan
De heer	DILLEN Koen
Mevrouw	FRANÇOIS Catherine
De heer	GEYSEN Kris
De heer	GYS Seppe
Mevrouw	HELSEN Katleen
Mevrouw	LAUWERS Linda
De heer	LEMMENS Luk
De heer	PALINCKX Koen
De heer	SCHOOFS Louis
De heer	SOHIER Rudy
Mevrouw	STEVENS Lili
Mevrouw	TALHAOUI Fauzaya
De heer	VALKENIERS Bruno
De heer	VAN BUEREN Hugo
Mevrouw	VAN DIENDEREN Ilse
Mevrouw	VAN HAUTEGHEM Marleen
Mevrouw	VAN OLMEN Mien
De heer	VAN RANSBEECK Brend
De heer	VANDENDRIESSCHE Diederik
Mevrouw	VERHAERT Inga
De heer	VERHAEVEN Eddy
Mevrouw	VRANCKEN Isabelle
Mevrouw	WECKHUYSEN Wendy

Verontschuldigd:

Mevrouw VAN GORP Valery

De raad is bijeen in openbare vergadering

OPENBARE VERGADERING

VOORZITTER.- Goedemiddag allemaal, allemaal terug van harte welkom op de provincieraad van vandaag. Het vervolg van de provincieraad van 7 december. Ik geef graag het woord voor de tussenkomst van ruimtelijke ordening aan mevrouw Van Dienderen.

1. Ruimte, Onderwijs en Mobiliteit

Nr. 1/10 van de agenda

Tussenkomst van mevrouw Ilse Van Dienderen over PBRA: resultaten van de bevraging van de gemeenten.

Mevrouw VAN DIENDEREN.- Dank u wel, voorzitter, collega's, goedemiddag. Inderdaad, laat ons van wal steken met een aantal ruimtelijke ordeningspunten. En dan kom ik terug op het Provinciaal Beleidsplan Ruimte van de provincie. In de verenigde raadscommissie hebben wij daar een toelichting over gekregen, waarvoor dank. In die zitting werd ook aangekondigd, formeel op dat moment heeft de provincieraad geen stap te zetten dus wij moeten dat niet goedkeuren. Maar er ging wel een terugkoppeling, een adviesronde eigenlijk bij de gemeentebesturen starten.

Ik had begrepen uit die presentatie dat tot 30 november de gemeentes opgeroepen werden om opmerkingen te maken bij hun voorontwerp. Ik heb ook met veel plezier in de tussenkomsten van gisteren over de meerjarenplanning, mevrouw Weckhuysen ook gehoord: de provincie heeft een belangrijke rol om lokale besturen te ondersteunen, gemeentes te ondersteunen, ook in die moeilijke ruimtelijke beleidsvraagstukken.

Heel wat gemeentes worstelen met: waar moet ons bedrijventerrein op een goede manier, duurzame manier ontwikkeld worden? Hoe beschermen we die open ruimte tegen verdere verkaveling? We zitten hier met een aantal natte gebieden die toch nog een harde bestemming hebben, hoe gaan we daarmee om?

Dus ik denk inderdaad ook dat daar een belangrijke taak ligt voor de provincie om daarin de gemeentes te ondersteunen. En vandaar dat ik die terugkoppeling naar de gemeentes ook zo belangrijk vind en zo'n belangrijke tussenstap vooraleer dat het plan dan richting de provincieraad komt om goedgekeurd te worden. Maar ik ben een beetje ongerust geworden. We hebben binnen onze partij en bij onze gemeentelijke mandatarissen ook ons oor eens te luisteren gelegd, en ik hoor toch van vele kanten dat men dat plan niet kent, niet gezien heeft, dat daar op gemeentelijk niveau weinig mee gebeurd is.

Dus ik dacht, dat heeft misschien te maken met het feit dat ik hier met allemaal gemeenteraadsleden uit de oppositie aan tafel zit. Misschien is het dan wel op het college geweest en heeft het college er iets mee gedaan. Maar ik kreeg dan toch ook van die besturen waar we mee in de meerderheid zitten, toch ook die bedenking: ja, wat is dit, dit is precies ook alleen maar op ambtelijk niveau teruggekoppeld.

Dus vandaar dat ik dacht, het is misschien toch wel een goed idee om dat hier eens voor te leggen en eens te vragen: wat is dat nu geweest met die reacties, hebt u reacties gekregen van de verschillende gemeentes? Dus mijn vragen zijn: van hoeveel gemeentes hebt u reacties gehad? Welke gemeentes zijn dat en zijn dat dan effectief reacties van de ambtenarij, van het college, dan wel de gemeenteraad? Kan u iets zeggen over de inhoud van die reacties? En ik was ook geïnteresseerd in welke vorm van ondersteuning dat die gemeentes dan vragen, of dat u daar ook een inzicht over kan geven? En dan vroeg ik mij ook af wat u nu met die reacties gaat doen, welke aanpassingen kunnen we verwachten?

U weet, nu kunnen wij ons hart ophalen om naar intenties te mogen vragen, dus bij deze een vraag naar intenties. Welke communicatie-initiatieven gaat de provincie nemen in het verdere proces om te vermijden wat nu gebeurd is, dat daar blijkbaar toch weinig ampleur aan gegeven is in die gemeentes en dat er weinig mensen iets over weten. Dus ik vroeg mij dan ook af welke lessen daaruit kunnen getrokken worden voor het verdere proces? Ik kijk alvast uit naar uw antwoorden. Dank u.

VOORZITTER.- Dank je wel, mevrouw Van Dienderen. Mevrouw Verhaert heeft het woord.

Nr. 1/11 van de agenda

Tussenkoms van mevrouw Inga Verhaert: Hoe gaat de provincie lokale besturen meekrijgen in het Beleidsplan Ruimte?

Mevrouw VERHAERT.- Dank je wel, collega's, mijn vraag ligt een beetje in dezelfde lijn. Ik heb ook mijn oor te luisteren gelegd bij gemeentebesturen, meerderheid, oppositie. Ik zat zelf ook in een GECORO-vergadering waar het Beleidsplan Ruimte ter sprake kwam. Ik heb met ambtenaren gepraat, ik heb met een paar academici gepraat en wat ik hoor is: het Beleidsplan Ruimte, daar zitten een aantal schragende principes in waar wij ons eigenlijk wel in kunnen vinden, alleen het is heel erg vaag.

En een aantal mensen zeggen: eigenlijk kunnen wij hier niks aan advies op geven. Dat is me ook letterlijk gezegd: we hebben dan maar niks ingestuurd, we zullen het wel horen wanneer we meer bindende zaken over moeten gaan vertellen. Maar vandaag vinden we het te vaag om te reageren. En wat vooral vaak naar voren komt is: wat gaat de provincie dan concreet doen om ons te ondersteunen?

Een voorbeeld is: het kernversterkende idee. Niemand is daar eigenlijk tegen, ik heb nog niemand gehoord die heel erg blij wordt van lintbebouwing. Maar er zijn kernen en er zijn kernen. In mijn gemeente bijvoorbeeld heb je de kern van Kalmthout maar daarnaast historisch gegroeid heb je nog de kern van Nieuwmoer en Achterbroek en daar trekt de dienstverlening gaandeweg weg. Er is geen postkantoor meer, vroeger was daar een beenhouwerij, waren daar meerdere winkels, had je een bus. Dat werd een belbus, die is er nu ook niet langer.

En als je dan leest in een Beleidsplan Ruimte van de provincie, eigenlijk zou het allemaal wat compacter moeten en dichter bij elkaar. Dan zeggen de mensen: ja, dat is goed, maar hoe ga je ons daarbij helpen? En ik herinner mij dat toen we heel prille ideeën aan het formuleren waren over dat Beleidsplan Ruimte, dat er ook gedacht werd aan een instrumentarium bij de provincie waarbij je ook wat geld ter beschikking zou kunnen stellen voor een soort ruiloperatie. Zodat mensen, bij wijze van voorbeeld, die in veel te grote huizen wonen en liever wat kleiner huis zouden wonen, het wat makkelijker zouden krijgen om die operatie ook te doen welslagen.

Op mijn vraag in de commissie werd dan gezegd: nee, dat hebben we niet, dat is bij de VLM. Dat was ook zo gemeenzaam gekend bij de ambtenaren. Alleen zeggen ze daar: ja, de reactie die we dan krijgen op dat soort vragen rond grondruil is vaak: het spijt ons, het is een beetje te klein, uw dossier is wat te klein voor de envergure van VLM. Met alle begrip trouwens, die hebben waarschijnlijk grotere dossiers om te behandelen. Maar net dat doet mij dan vermoeden dat er eigenlijk wel een mooie opportuniteit ligt voor de provincie, als dat tussenlokale niveau.

Vandaar mijn vraag: welke steun gaat er heel concreet komen naast het plan? En die steun, ja, die zou er kunnen zijn in tijd uiteraard maar ook in medewerkers en in middelen om alsnog die plannen te realiseren. Dank u.

VOORZITTER.- Dank u wel, mevrouw Verhaert. Mijnheer Sohier heeft het woord.

Nr. 1/12 van de agenda

Tussenkoms van de heer Rudy Sohier over de versnippering van bevoegdheden brengt de dienstverlening aan de burgers in gevaar.

De heer SOHIER.- Goedemiddag, collega's. Ook van onze kant een tussenkomst in verband met ruimte. We hebben de tekst gelezen en in de voorbereidende tekst in verband met ruimte wordt op pagina 9 tot en met 11 een overzicht gegeven van de verschillende stakeholders voor ruimtelijke ordening. Daarin worden ook die bezorgdheden van die stakeholders, qua verwachtingen, belangen, samengebracht. Wat daarin opvalt is een afwijkend beleid van gemeenten en dergelijke. In bijvoorbeeld wat Vlaanderen betreft, het departement Omgeving ruimtelijk beleid, lezen we dat de bezorgdheden, en ik citeer: van het departement niet altijd dezelfde zijn als de provinciale aandachtspunten. En ik citeer terug opnieuw: onduidelijkheid omtrent de rol die het departement in de toekomst zal kunnen spelen.

Dan kunnen ook nog de verschillende niveaus, gemeenten, provincie en Vlaamse overheid, verschillende standpunten innemen en elkaar soms tegenwerken. Soms staat er ook in een tekst: er is geen rekening gehouden met. Dat zijn maar een paar voorbeelden en die bezorgdheid die lees ik regelmatig terug in heel de tekst, op verschillende domeinen. Het kan dus niet anders dat die bezorgdheden die te maken hebben met de versnippering van bevoegdheden, een impact hebben op de dienstverlening. En dat ondervinden we ook door de vragen van onze achterban. Mensen weten soms niet waar ze terecht moeten met hun probleem. Is dat dan bij de gemeente, is dat bij de provincie of is dat bij Vlaanderen? Daarom is het op zijn zachtst gezegd heel vervelend dat provincieraad niet bevoegd is inzake betwistingen van omgevingsvergunningen. Deze deputatie heeft dat naar zich toe getrokken.

Nu kunnen we nadenken in het lezen van die voorbereidende tekst, dat die beslissing te maken heeft met die versnippering van bevoegdheden, en de miserie dat dat meebrengt voor de mensen. Het is echt een nest waar de kat haar eigen jongen niet meer in terugvindt. Want dat lost natuurlijk het probleem van vertrouwen van de burgers niet op.

Dus, en daarom, het is al gezegd door een andere spreker, communicatie is daar heel belangrijk in. Vandaar onze vraag om daar verandering in te brengen. Misschien moet daar ook in de commissie ruimte eens een keer een grondig debat over gevoerd worden om tot een oplossing te komen. Zelfs al beseffen we hoe moeilijk dat dat is omdat je met verschillende overheden te maken hebt. Maar moeilijk, dat gaat soms ook. Voilà, we zijn benieuwd naar uw antwoorden.

VOORZITTER.- Dank u wel. Gedeputeerde Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Dank u wel, collega's voor uw vragen, voorzitter, geachte collega's. Collega Van Dienderen, ik ben blij om vast te stellen dat u ook belang hecht aan de taakstelling van de provincie die de provincie heeft inzake het ruimtelijk beleid en de ondersteuning van gemeenten.

U hebt vragen gesteld naar de doorwerking van de inhoud van het voorontwerp Beleidsplan bij de gemeentelijke mandatarissen. En ook de manier waarop zij advies konden formuleren op het voorontwerp van het Provinciaal Beleidsplan Ruimte. Nu, de gemeente, hadden zoals u gezegd hebt, van 21 september tot en met 30 november de mogelijkheid om schriftelijk advies te formuleren op het voorontwerp van het Provinciaal Beleidsplan Ruimte. De wijze waarop er advies moet worden gegeven en welke instanties advies kunnen geven, die zijn decretaal bepaald.

Concreet naar gemeenten stelt het decreet dat we vanuit de provincie advies moeten vragen aan het college van burgemeester en schepenen. Naar adviestermijn is er bijvoorbeeld niets voorzien in het decreet. We hebben dan ook beslist om de gemeenten zestig dagen te geven zodat de collegebesturen voldoende tijd hadden om zelf een advies te formuleren en desgewenst hun eigen adviesraden te consulteren.

De bevraging van GECORO's of andere adviesraden voor het formuleren van advies vanuit het gemeentebestuur is natuurlijk een keuze van het gemeentebestuur zelf of zij dat wel of niet doen. Wij hebben vanuit de deputatie onze PROCORO, de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening, gevraagd om een advies te formuleren en de provinciale raadsleden geïnformeerd in de verenigde raadscommissie, daar was u bij, hebt daar zelf naar gerefereerd. Nu, de adviesperiode is nog maar recent afgesloten, namelijk eind vorige week. U kan dan ook niet verlangen dat we u nu al onze inzichten kunnen geven op die adviezen. Op onze dienst ruimtelijke planning zijn in totaal 50 adviezen binnengekomen, 48 adviezen van gemeenten, een advies van de PROCORO en een advies van het departement Omgeving.

Dus op dit moment worden deze adviezen nog volop verwerkt door onze administratie. Het is dan ook bijgevolg nog niet mogelijk om daar op al uw vragen in te gaan omtrent de inhoud. De komende weken worden die verder geanalyseerd. De dienst ruimtelijke planning zal in nauw overleg met alle betrokkenen, met alle betrokken provinciale diensten in het voorjaar van 2022 hieromtrent een voorstel uitwerken. En u mag mij daarop aanspreken maar ik zal dat zeker en vast op tijd terugkoppelen via de raadscommissie. Dan gaan we dat bespreken, daar mag u gerust in zijn.

Omtrent vele communicatie-initiatieven kan ik u alvast meedelen dat we de bestaande kanalen die we reeds inzetten zullen blijven gebruiken. Concreet gaat het over volgende kanalen, voor het brede publiek is dit via onze website en de nieuwsbrief. Voor gemeenten voorzien we steeds een specifieke aanpak. Voor het geven van algemene info of terugkoppeling van verwerking van adviezen gebruiken we de algemene overlegmomenten met de verschillende gemeenten.

Voor concrete input of klankbord werken we met kleinere groepen van gemeenten. Zo hebben we momenteel reeds klankbordgroepen georganiseerd voor specifieke deelaspecten van het Beleidsplan. Een concreet voorbeeld is de klankbordgroep voor het onderzoek naar de regionale woningmarkten. We doen hierbij een vrijwillige oproep naar gemeenten om deel te nemen. Dus we richten echt die vragen aan die gemeentebesturen, dus het is bijzonder dat uw mandatarissen daar niks van af weten. Maar misschien worden ze erbuiten gehouden, ik mag dat niet denken natuurlijk. Maar nee, maar we communiceren echt met de colleges.

De algemene communicatie omtrent voortgang gebeurt via onze provinciale website lokale besturen, waar de gemeenten ons volledig provinciaal aanbod terugvinden en via onze nieuwsbrief. Indien tijdens het proces ook nog eens specifieke noden naar boven komen, zetten we dan in op bilateraal overleg. Zo hebben we ook reeds diverse bilaterale overleggen gehad met Intercommunales en ook de Vervoersregio. Zonder reeds vooruit te lopen, mevrouw Van Dienderen, op de communicatiestrategie die we momenteel nog aan het uitwerken zijn, kan ik u in elk geval al meegeven dat we vanaf 2022 ook zullen gaan inzetten op een brede campagne van ons Beleidsplan in concrete projecten met communicatie-initiatieven richting het brede publiek en het georganiseerde middenveld zullen organiseren.

Collega Verhaert, ik lichtte reeds onze stand van zaken toe in het antwoord dat ik zonet heb gegeven aan collega Van Dienderen. Nu, op dit moment ligt onze focus op het vormgeven van het provinciaal ruimtelijk beleid in het Beleidsplan en de uitvoering ervan in een aantal pilootprojecten. We betrekken de gemeenten hierbij op verschillende manieren.

De adviesperiode, ik heb het al gezegd, is zonet afgerond. Momenteel zijn we bezig met het verwerken van de adviezen, dat heb ik ook allemaal gezegd daarjuist aan mevrouw Van Dienderen. En we zijn er natuurlijk ons ook van bewust dat de principes uit het beleidsplan uitdagende doelstellingen zijn, waarbij een mindshift in hoe omgaan met ruimtelijk beleid ook op het lokale niveau inderdaad noodzakelijk is.

Naast inhoudelijke uitdagingen beseffen we ook dat de tijdsinzet om te werken aan een langetermijnvisie inzake ruimte in kleinere gemeenten, in moeilijk evenwicht zit met de stijgende tijdsimpact die de omgevingsvergunningen heeft op het lokale bestuur. Nu binnen onze dienst ruimtelijke planning voorzien we met ons gemeentelijk steunpunt een vast aanspreekpunt voor alle gemeenten in onze provincie voor vragen omtrent ruimtelijke planning.

Onze mensen zijn op de hoogte van de lokale gevoeligheden enerzijds, en bekijken ook nog eens alle projecten vanuit een bovenlokale insteek met een focus op de doorvertaling van onze provinciale ruimtelijke principes. Gemeenten kunnen ook voor het opmaken van hun beleidsplan een beroep doen op de expertise binnen ons gemeentelijk steunpunt. Daarnaast blijven we inzetten op het bundelen van vragen vanuit de gemeente richting de Vlaamse overheid.

Nu, voor het afstemmen van wetgeving enerzijds en het gebruik van ruimtelijke principes anderzijds kunnen zij daar ook inderdaad vragen rond stellen. Net zoals de gemeente is het ook voor ons als provincie fundamenteel dat het Vlaams instrumentarium en wetgeving afgestemd wordt op ruimtelijke principes zoals zuinig ruimtegebruik en de zogenaamde bouwshift. Ook voor de uitvoering van ons provinciaal ruimtelijk beleid zorgt bijvoorbeeld het aspect van planschade als ook het vrijstellingenbesluit over zonevreemde functie wijzigen voor een moeilijk evenwicht, dat weet u ook, in functie van het nastreven van zuinig ruimtegebruik en behoud van de open ruimte. Ik denk dat dat het antwoord was op uw vraag, mevrouw.

Collega Sohier. Het is mij toch niet helemaal duidelijk waar u met uw vraag precies naartoe wil. Bent u het niet eens met de bevoegdheidsverdelingen in Vlaanderen? De verdeling van de bevoegdheid inzake de omgevingsvergunning bijvoorbeeld, de complexiteit van de overheid voor de burger, maar ik zal toch trachten te antwoorden.

De bevoegdheden van alle besturen in Vlaanderen rond ruimtelijke en omgevingsaangelegenheden worden door het Vlaams parlement vastgelegd in diverse decreten. Inzake de omgevingsvergunningen werden enerzijds de behandeling van de klasse 1 dossiers in eerste aanleg en anderzijds de omgevingsberoepen, dat zijn de klasse 2 en 3 in graad van beroep tegen gemeentelijke beslissingen, toevertrouwd aan de deputatie van de verschillende provincies. Dit werd zo vastgelegd in het omgevingsvergunningsdecreet. Het is dus helemaal niet zo, mijnheer Sohier, dat de deputatie de behandeling van de omgevingsberoepen op een bepaald moment naar zich toe zou hebben getrokken zoals u dat stelt. Nee, dat is zo voorzien in het decreet. Deze manier van werken uit het betreffende decreet ligt immers in lijn met de opbouw van onze democratische organen in dit land. Waarbij dit soort uitvoerende bevoegdheden, zoals het afleveren van omgevingsvergunningen aan een uitvoerend orgaan, zoals een college van burgemeester en schepenen van een gemeente of aan een deputatie van een provincie wordt toevertrouwd.

Wat specifiek de beroepen betreft is het nu eenmaal normaal dat een ander orgaan een beroep kan behandelen en dat een beslissing in beroep ook anders kan zijn dan de eerste beslissing. Anders had een beroep kunnen instellen ook geen enkele meerwaarde natuurlijk. Door het devolutieve karakter van het beroep wordt een dossier door onze administratie volledig opnieuw bestudeerd en behandeld, en zij doen dat ook zeer grondig, dat kan ik u wel zeggen. Er zou geen sprake zijn van een beroep als men niet kan afwijken als hetzelfde bestuur zijn eigen uitspraken in beroep zou kunnen gaan beoordelen. Dat zou nogal gek zijn. Dit heeft dus niks met versnippering van bevoegdheden te maken maar met democratie en goed bestuur.

Nu, wat de informatieverstrekking naar de burgers toe betreft is de gemeente altijd het eerstelijns bestuur in ruimtelijke en omgevingszaken. Hier zou de burger alle informatie moeten krijgen of opvragen en doorverwezen kunnen worden bij vragen. Wanneer iemand in beroep komt, kan hij of zij trouwens steeds terecht bij onze diensten om informatie op te vragen. En als u zegt dat de burger zijn weg niet vindt, wel, ik kan u vertellen van wel, want er zijn heel veel beroepsdossiers. Ik denk dat de mensen vrij goed weten hoe zij moeten omgaan met die zaken. Dat zien we trouwens elk jaar in het groeiend aantal beroepsdossiers en de vele bezwaren die binnenkomen voor de verschillende omgevingsvergunningsdossiers die door onze administratie worden behandeld. Tenslotte wil ik er ook nog op wijzen, mijnheer Sohier, dat wij inzake de behandeling van de omgevingsvergunning ook gebonden zijn aan het Europese Verdrag van Aarhus betreffende de toegang tot informatie voor de burger, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieu-aangelegenheden. Ik denk dat ik zo ruim mogelijk heb geantwoord op de vragen van de collega's.

VOORZITTER.- Dank u wel, gedeputeerde. Mevrouw Verhaert heeft het woord.

Mevrouw VERHAERT.- Dank u wel voor het antwoord. Ik heb een paar dingen gehoord die we op de gemeente natuurlijk ook wel weten, dat het een kwestie is van een mindshift en dat het niet van vandaag of morgen gaat. Dat is nogal logisch, dat gaat inderdaad enige tijd duren. Maar ik kom nog eens eventjes terug op wat ik hoorde en wat ik las bij een aantal gemeenten. Daar is die heel concrete vraag: wat gaat de provincie financieel doen om een en ander te vergemakkelijken? Dat wil niet zeggen, alles bekostigen, dat is de vraag niet. Maar is er iets, een stimulans, een instrumentarium dat de provincie zou kunnen inzetten als bovenlokaal bestuur? Want ik denk nog eens terug aan die mensen die daar in die decentrale kernen zitten. Ja, straks blijft er niet veel meer over. Er wordt nog gebouwd maar dat is alleen voor bewoning. De dienstverlening die gaat stilletjes aan weg. Je kan die mensen moeilijk allemaal op een bus zetten en verkassen. Dus de vraag is: wat denkt u van dat idee om daar met de provincie iets tegenover te stellen?

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Mevrouw Verhaert, u kent ons budgettair verhaal. Dus ik ga u heel eerlijk zeggen: als wij middelen daartegenover zouden stellen, zullen dat zeer beperkte middelen zijn. Maar voorlopig hebben wij dit nog niet voorzien. Ik ga daar heel eerlijk in zijn. De middelen die wij wel zouden kunnen voorzien die zullen van Vlaanderen moeten komen en die heb ik u toegelicht. Dat zit inderdaad in planshade, in het vrijstellingsbesluit. De Vlaamse Landmaatschappij zoals inderdaad onze ambtenaren ook hebben gezegd op de commissie. En daar kunnen wij inderdaad een aantal ruiloperaties mee opzetten. Maar wat u zegt inderdaad, als daar op bepaalde plekken geen bakker, geen beenhouwer niet meer is, kunnen wij alleen ondersteunen en kunnen wij via detailhandel coaches en dergelijke meer proberen een ondersteuning op te zetten. Maar financiële middelen echt om in te zetten op zulke zaken, zoals u zegt, mensen verkassen en dergelijke, wat we niet gaan doen natuurlijk. Ja, die middelen hebben wij niet voorzien, momenteel althans niet.

VOORZITTER.- Mevrouw Van Dienderen heeft het woord.

Mevrouw VAN DIENDEREN.- Dank u wel, voorzitter. Bedankt voor het antwoord, gedeputeerde. Ik kijk er dan ook naar uit om naar de raadscommissie inzage te kunnen krijgen in die 48 reacties toch van gemeentes. Dus dat valt dan toch wel mee. Ik wil u ook een aanbod doen, wij hebben vorig jaar een gewaardeerd webinar georganiseerd met de provinciale ambtenaren over de fietsostrades. Wij bieden onze communicatiekanalen aan om naar onze mandatarissen toe een webinar op te zetten rond het beleidsplan. Ik geef het mee, op die manier kunnen wij uw communicatiecampagne nog versterken. De reacties op ons webinar vorig jaar was zowel van de mandatarissen zeer positief maar ook van de ambtenaren. Dus ik hoop dat dat misschien toch ook een kanaal kan zijn dat u nuttig kan benutten.

VOORZITTER.- Gedeputeerde Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Dank u wel, mevrouw Van Dienderen voor het aanbod. Wij richten ons natuurlijk ten eerste naar de gemeenten, dat zijn onze partners. Maar niks staat in de weg om iets breder nog de communicatie te voeren. Maar ik betreur het alleen toch maar dat men ondanks alle inspanningen die wij doen, er heel velen, in de periode dat we nog konden in een ruimte aanwezig zijn met velen, de heel veel overlegmomenten die zijn geweest, daar waren ambtenaren, daar waren mandatarissen aanwezig. Ik vind het alleen zeer raar dat dan in bepaalde gemeenten de mandatarissen niet genoeg betrokken worden. Dat kan ik alleen maar betreuren. Maar wij kunnen toch maar alleen vanuit de provincie naar die colleges de nodige inspanningen doen. Ik denk toch wel dat het aan de college- en de gemeentebesturen is om daar dan verder mee om te gaan. Het is ook in het belang van henzelf om daar op een goede manier doorstroming naar de mandatarissen te doen. Maar in elk geval, uw aanbod, ik wil dat zeker bekijken.

VOORZITTER.- Als er geen vragen meer zijn over deze tussenkomsten, dan gaan we over naar de tussenkomsten van de omgevingsvergunningen en dan geef ik graag het woord aan mevrouw Cottenie heeft het woord.

Nr. 1/13 van de agenda

Tussenkoms van mevrouw Christ'l Cottenie over samenwerking tussen de provincie Antwerpen en Nederlandse provincies in het kader van het PFAS-PFOS-dossier.

Mevrouw COTTENIE.- Goedemiddag, allemaal, mevrouw de gouverneur, geachte voorzitter en ondervoorzitster, dame en heren van de deputatie, beste collega's. Het PFOS-dossier heeft het afgelopen jaar veel stof doen opwaaien. Vanuit Nederland en dan vooral de provincie Zeeland, kwamen berichten dat er PFOS wordt gemeten in de Westerschelde. Gezien de robuustheid van de stof PFOS gaat het hier allicht om een historische vervuiling. In de media in Nederland leeft de problematiek zeer sterk. In dat, zou Vlaanderen en Nederland nu ook meer gaan samenwerken om de PFOS-problematiek verder aan te pakken. De vergunningverlening voor inrichtingen zoals 3M, waarmee de hele problematiek begonnen is, is echter een provinciale bevoegdheid. Wij zijn als provincie dan ook sowieso betrokken partij. Mijn vraag is driedelig: hoe verlopen de contacten en de informatie met de Nederlandse provincies? Heeft u zelf ook al contact gehad met de bevoegde gedeputeerde aan de overkant van de grens? En ten derde, zijn wij als provincie Antwerpen mee betrokken in de samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland? Ik kijk uit naar uw antwoord.

VOORZITTER.- Dank u wel, mevrouw Cottenie. Mevrouw Cuylaerts heeft het woord.

Nr. 1/14 van de agenda

Tussenkoms van mevrouw Nathalie Cuylaerts over het eeuwigdurend karakter van de omgevingsvergunning.

Mevrouw CUYLAERTS.- Goedemiddag, allemaal. In het afgelopen jaar zijn er heel wat belangrijke omgevingsvergunningsdossiers in de media gepasseerd die door uw deputatie werden behandeld. Dit onderstreept nog maar eens het belang van de provincie als vergunningverlenende overheid en het enorme belang dat wij als provincie hebben voor de economie. Er wordt daarin vaak gesproken over het eeuwigdurend karakter dat een omgevingsvergunning nu zou hebben. Daar waar onder het systeem van de milieuvergunning er maar een periode van maximaal 20 jaar een vergunning werd toegekend. Vandaar had ik de volgende vragen: klopt het dat de omgevingsvergunning vandaag een eeuwigdurend karakter heeft en hoe worden deze dan actueel gehouden? Werkt dit beter dan het oude systeem van de milieuvergunning met een maximaal termijn van 20 jaar? Dank voor uw antwoord.

VOORZITTER.-Dank u wel, mevrouw Cuylaerts. Mevrouw Van Dienderen heeft het woord.

Nr. 1/15 van de agenda

Tussenkoms van mevrouw Ilse Van Dienderen over vergunningenbeleid en de klimaatreflex.

Mevrouw VAN DIENDEREN.- Dank u wel, voorzitter. Goedemiddag, collega's. Ook vanuit onze fractie een vraag over het vergunningenbeleid, een belangrijke bevoegdheid van deze deputatie. En ik wil het meer in het bijzonder hebben over de klimaatreflex. Want we hebben gisteren kunnen horen in de toespraken van de gedeputeerde dat het klimaatplan het leidend principe wordt voor het toekomstige beleid in deze provincie. Dus ik wou de proef op de som nemen en ik vroeg mij af: wordt dat ook het leidend principe voor de beoordeling van omgevingsvergunningsaanvragen?

Via omgevingsvergunningen namelijk kan de provincie serieus een stempel drukken op zowel het ruimtelijke als het milieubeleid. Uit een studie van het departement Omgeving blijkt bijvoorbeeld dat eigenlijk alle beleidsplannen ten spijt het nog altijd het vergunningenbeleid is dat onze ruimte vormgeeft. Dus in die zin nog eens een onderstreping van het belang van die bevoegdheid.

Klimaatadaptatie en klimaatmitigatie, twee belangrijke principes ook in dat burgemeestersconvenant, zouden dan voor ons ook een leidend principe moeten zijn bij de vergunningverlening. Ik wil de vergadering eraan herinneren dat er de komende weken belangrijke beslissingen op stapel staan voor grote dossiers.

Over ENEOS hebben we het hier ook al gehad, zij plannen een groot project in de haven, een ethaankraker. Eén dezer gaat de provincie of de deputatie daarover een beslissing nemen. Alleen al die kraker die is goed voor de uitstoot van 708 kiloton CO₂ per jaar.

TotalEnergies, nog een bedrijf in de haven, wil ook haar vergunning inderdaad eeuwigdurend maken zonder daarbij eigenlijk een goed plan te hebben over hoe zij naar klimaatneutraliteit willen gaan. TotalEnergies is eigenlijk nu op dit moment al goed voor de uitstoot van 4 miljoen ton CO₂.

En als u herinnert dat deze provincie inderdaad ook een belangrijke provincie is of toch een belangrijke stempel drukt op het klimaatbeleid, en dat betekent ook in de CO₂-uitstoot. Van alle vijf provincies konden we lezen, is de uitstoot van CO₂ equivalente in onze provincie de grootste, 11 miljoen ton. Dat is veel, dus die bedrijven, dat is bijna die twee bedrijven alleen al, dat is bijna de helft van de uitstoot die deze provincie doet volgens het burgemeestersconvenant.

Ja, mijnheer Caluwé, tijdens de pauze zeker bereid om daar nog eens over van gedachte te wisselen. Ik kijk dan ook uit naar uw daden in het kader van de vergunningverlening en ik hoop of ik durf hopen dat die reflex, die klimaatreflex ook aanwezig is in uw beraadslaging. Als ik lees in een nieuwsbericht van de Bond Beter Leefmilieu, dat bijvoorbeeld voor die vergunning van TotalEnergies het bedrijf op geen enkele manier aangeeft dat het tegen 2030 de noodzakelijke CO₂-reductie zal realiseren, dan is het wel bedenkelijk dat daar voor dat bedrijf gewoon een vergunning wordt gegeven. Dus dat er niet bijgestuurd wordt om die bedrijven aan te zetten naar meer klimaatneutraliteit te gaan.

Daar gaat eigenlijk onze vraag over: hoe neemt u thema klimaat mee in uw bevoegdheid rond het vergunning verlenen? Hoe houdt u rekening ook met die cumulatieve impact van al die vergunningen tezamen? Ik herinner mij, als ik schriftelijke vragen stel over een heel vergunningverleningsdossier, bijvoorbeeld hoeveel vergunningen zijn er nu geweigerd die te maken hebben met windenergie, voor hoeveel megawatt is dat, over welke gemeenten gaat dat, hoe zijn de adviezen daarover? Dan krijg ik altijd het antwoord: dat krijgen we niet uit het systeem. Dus mij lijkt het relevant dat systemen ook aangepast worden om goede beleidsdaden te stellen. En dan zou je zo'n soort van CO₂-teller of zoiets moeten hebben om bij te houden wat de vergunningen die verleend worden door de deputatie aan CO₂-uitstoot betekenen. En ik begrijp dat dat op dit moment niet aanwezig is, dus dat lijkt mij misschien ook wel zinvol om daar verder op in te zetten. Dank je wel.

VOORZITTER.- Dank u wel, mevrouw Van Dienderen. Mevrouw Verhaert heeft het woord.

Nr. 1/16 van de agenda

Tussenkomst van mevrouw Inga Verhaert: Volstaat de politiek-bestuurlijke en administratieve slagkracht van de provincie om het hoofd te bieden aan de nieuwe generatie van vergunningsaanvragen?

Mevrouw VERHAERT.- Voortbordurend op hetzelfde thema, die nieuwe generatie van vergunningen. We weten wat dat betekent, we hoeven daar nu zo dadelijk niet opnieuw de uitleg over te krijgen. Die zogenaamd eeuwigdurende vergunningen, die vragen natuurlijk om een

continue opvolging. En om dat te toetsen aan wat de wetenschap, de technologie, best possible practices allemaal mogelijk maken. Daar gaat onze vraag over. We weten dat er is bijgespijkerd op de administratie met vier fulltime 's. Ik denk dat dat heel erg nodig was. Maar toch blijft de vraag: zijn we voldoende gewapend, zijn we administratief voldoende sterk, zijn we politiek voldoende gewapend om dat soort moeilijke dossiers in de toekomst slagkrachtig aan te gaan?

De afwikkeling met het 3M-dossier, doet ons toch wel wat aarzelen. Als we kijken naar hoe de verstrengde normering daar tot stand is gekomen. Die is er gekomen maar, het moet wel gezegd, het heeft wel wat voeten in de aarde gehad. We hebben begin juli eerst een vraag gesteld schriftelijk: is het nu niet het moment om daar al wat op te treden en die norm te verstrengen? En van die maand heeft collega Van Dienderen een vergelijkbare vraag gesteld. Op mijn vraag was het antwoord destijds: dat hoeft niet, want dat bedrijf gaat dat zelf doen binnen een jaar. Op de vraag van collega Van Dienderen was het antwoord destijds: dat kunnen wij zomaar niet. Een paar dagen later in juli is er dan toch opgetreden en is de normering verstrengd door de provincie. Wat we goed vinden, voor alle duidelijkheid, dus laat alsjeblieft de hysterie achterwege, maar het heeft wel wat voeten in de aarde gehad en er komen nog moeilijke dossiers.

Collega Van Dienderen verwees er al naar, het dossier van Total bijvoorbeeld, die uitstoot, die NOx-uitstoot is maar liefst zes keer zoveel als de gascentrale in Vilvoorde die minister Demir niet wil vergunnen. Zes keer. Dat even laten bezinken. Zes keer die uitstoot. Zij hebben een klimaatplan dat totaal ongeloofwaardig is. Planmer is heel zwak. De vraag rijst dan: is de provincie bij machte, is de provincie van plan om daar heel streng naar te kijken? Want ze zouden beter kunnen doen, ze zouden absoluut beter kunnen doen. Op dit moment ligt er iets voor van een reductie van uitstoot van 0,5 procent van wat ze vandaag doen, 0,5 procent. Ze zouden 18 procent kunnen doen maar dat vergt natuurlijk wel investeringen. En toegegeven, geen kleine investeringen. Maar het gaat hier ook wel om volksgezondheid. Dus ik ben bekommerd, wij zijn bekommerd, kunnen we dat soort grote dossiers aan, is daar administratief voldoende bijgespijkerd en vooral, is er de politieke wil?

VOORZITTER.- dank u wel, mevrouw Verhaert. Gedeputeerde Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Dank u wel voor al die bekommernissen, we zullen ermee omgaan. Collega's, ik zal eerst antwoorden in volgorde van de vraagstellers.

Collega Christl Cottenie, hoe verlopen de contacten en informatie-uitwisseling met de Nederlandse provincies? Wel, de informatie die de provincie Antwerpen uitwisselt met Nederland is gebaseerd op verschillende elementen. Wij volgen als provincie het Verdrag van Espoo, bij een milieueffectenrapport, een MER, waarbij grensoverschrijdende effecten te verwachten zijn. En ook het Verdrag van Helsinki, de Seveso-richtlijn, in het geval van omgevingsveiligheidsrapport. Daarenboven heeft de provincie Antwerpen duidelijke afspraken met de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant en de Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland, voor de uitwisseling van dossiers die zeer dicht bij de grens gelegen zijn. Nu, dat zijn alle haven gerelateerde dossiers natuurlijk, want die liggen nu eenmaal tegen die grens. Wij wisselen dus deze informatie digitaal uit met de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant en die van Zeeland.

Voor onze provincie hebben wij tot op heden vooral veel rechtstreekse contacten gehad met de provincie Noord-Brabant in dossiers, zoals met name het stikstofdossier. Aangezien Noord-Brabant de provincie is waar wij het meeste van de landsgrens mee delen, is dat ook wel logisch natuurlijk. Er ligt heel wat natuur vlak over de grens zoals bijvoorbeeld de Brabantse Wal. Er zijn recent ook zowel ambtelijk als bestuurlijk verschillende goede contacten geweest tussen onze diensten en die van Noord-Brabant. Sinds het PFOS-dossier hebben wij ook meer rechtstreekse contacten met de provincie Zeeland. Er zijn daarmee reeds een aantal digitale en intussen ook fysieke overleggen geweest, zowel ambtelijk als bestuurlijk.

Zo gaf ons departementshoofd Hilde Van Look samen met de Vlaams opdrachthouder Karl Vrancken op 20 oktober een toelichting over de PFAS-problematiek in de provincie Antwerpen

en bij uitbreiding in Vlaanderen aan de Provinciale Staten van Zeeland. Ook ikzelf heb een aantal contacten gehad met collega's.

Voor het stikstofdossier had ik intussen contact met gedeputeerde Erik Ronnes van Noord-Brabant, die daar de bevoegde gedeputeerde van stikstof is. Ook voor de PFAS-problematiek zijn er al meerdere contacten geweest met bevoegd gedeputeerde in Zeeland, Dick Van der Velde. Zowel met de provincie Noord-Brabant en Zeeland verlopen de contacten goed en trachten we ook op regelmatige basis in gesprek te gaan.

Zijn wij als provincie Antwerpen mee betrokken in de samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland? Wel, Vlaams bestaat er een Vlaams-Nederlandse Scheldec commissie voor de informatie-uitwisselingen rond beleidsbeslissingen inzake de Schelde. Daar zit onze provincie eigenlijk niet tussen. Er werd intussen wel een tijdelijke werkgroep PFAS grensoverschrijdende aspecten opgericht naar aanleiding van de PFAS-problematiek in de Westerschelde. Deze werkgroep is een tijdelijk overlegorgaan waarin specifiek informatie rond de PFAS-problematiek in de Schelde wordt uitgewisseld tussen alle partijen, dus de werkgroep wordt voorgezeten door Rijkswaterstaat. De deelnemende partijen zijn de provincie Zeeland, het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Rijkswaterstaat, de Zeeuwse Milieufederatie, de Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland, de PFAS-opdrachthouder van de Vlaamse regering, Karl Vrancken en de Vlaamse Milieumaatschappij, en wij zelf als provincie Antwerpen.

Mevrouw collega Cuylaerts, u vraagt naar, klopt het dat de omgevingsvergunning vandaag een eeuwigdurend karakter heeft en hoe worden deze dan actueel gehouden? Dat staat ook zo in het decreet. Mevrouw Van Dienderen die zegt zojuist daarvan: die gaan nu hun vergunning eeuwigdurend maken. Nee, dat is decretaal bepaald, daar kan geen enkele industrie aan doen, dat is nu eenmaal de wetgeving.

Dus de vroegere milieuvergunning werd inderdaad afgeleverd voor een periode van 20 jaar. Het was een verantwoordelijkheid van de exploitant of aanvrager om tijdig een aanvraag in te dienen om zijn activiteiten hervergund te krijgen wanneer deze periode was afgelopen. In het huidige decreet aangaande de omgevingsvergunning is inderdaad opgenomen dat de omgevingsvergunning geldt voor onbepaalde duur.

Dat wil echter niet zeggen dat de vergunning en de voorwaarden eeuwen ten dagen dezelfde blijven en niet kunnen aangepast worden. Nee, integendeel, de decreetgeving, daar zijn een aantal procedures opgenomen die er net voor zorgen dat de vergunning up-to-date kunnen gehouden worden. Allereerst kunnen de omgevingsvergunning opgelegde voorwaarden bijgesteld worden via een procedure tot bijstelling van de milieuvoorwaarden. Dat hebben we ook gedaan bij 3M, dat hebben we ook gedaan bij Umicore. Dat is allemaal gedaan, we hebben die procedures allemaal gevolgd.

De bevoegde overheid kan de milieuvoorwaarden die in de omgevingsvergunning zijn opgericht wijzigen of aanvullen. Dit kan ambtshalve of via een gemotiveerde brief, of op gemotiveerd verzoek van de bevoegde dienst van de gemeente, de POVC, de GOVC, als gevolg van een evaluatie die zij hebben uitgevoerd, Het betrokken publiek, dus de eventueel belanghebbenden derden, de toezichthouder die is aangewezen om op de ingedeelde inrichting of activiteit toezicht uit te oefenen, zal bijvoorbeeld de afdeling handhaving van het departement omgeving, de leidend ambtenaar van een adviesinstantie, de leidend ambtenaar van de afdeling milieu, de vergunninghouder of de exploitant zelf. In hoofdstuk 1.4 van VLAREM II zijn de verschillende evaluaties verder uitgewerkt.

Het gaat over de algemene evaluatie van GPBV-installaties, dat is dus wat betreft de algemene evaluatie daarvan. En geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging, kan ik u ook nog eens het volgende meegeven: Europa verplicht ons dat industriële installaties met potentieel een grote milieu-impact periodiek geëvalueerd worden. Deze worden dus met enige regelmaat gecontroleerd. Dit zijn bedrijven die vallen onder de Europese Richtlijn inzake Industriële Emissies, dus de zogenaamde GPBV-installaties. Dat is een zeer groot aantal van de klasse I bedrijven in de Antwerpse haven vallen hier onder deze RIE-richtlijn. Denk maar, u verwijst er zelf naar, naar de vele chemische en petrochemische bedrijven. Enkele voorbeelden. Wanneer

een algemene evaluatie van de milieuvorwaarden wordt uitgevoerd binnen twee jaar nadat de nieuwe BBT-conclusie, dat is best beschikbare techniek, door de Europese Commissie is aangenomen, die betrekking heeft op de hoofdactiviteit van de installatie. Wanneer bijvoorbeeld aan een nieuwe of bijgewerkte milieukwaliteitsnorm moet voldaan worden. Wat is dat nu, dus die BBT-conclusie. Wel, die conclusie omvat een aantal individuele conclusies, die aangeven welke technieken of combinaties van technieken een BBT vormen voor het halen van bepaalde milieudoelstellingen. Deze conclusies vormen onder de RIE de referentie voor het vaststellen van de vergunningsvoorwaarde voor de installaties. Als voor zo'n installatie gedurende 15 jaar geen evaluatie werd uitgevoerd, kan ook een algemene evaluatie worden gepland. De uitvoering van deze algemene evaluaties gebeurt op basis van een meerjarenprogramma opgesteld door het departement Omgeving, afdeling milieu, AGOP-M.

De POVC is belast met de uitvoering van deze evaluaties. Indien daaruit blijkt dat er aanpassingen aan de vergunning moeten gebeuren wordt er vanuit de POVC een procedure tot bijstelling van milieuvorwaarden opgestart. Verder is het zo dat er naast de bijstelling van de bijzondere milieuvorwaarden ook nog algemene en sectorale milieuvorwaarden van toepassing zijn. Van zodra deze bestemd worden in het VLAREM, dus het Vlaams Reglement betreffende de Milieuvergunning, zijn deze onder voorbehoud van eventuele overgangsmaatregelen voor bestaande, ook van toepassing op alle reeds bestaande vergunningen.

Dus ik ga besluiten dat inderdaad die 20 jaar geen 20 jaar is. Die eeuwigdurend geen eeuwigdurende is. En dat je soms veel sneller dan vroeger 20 jaar een bijstelling moet doen. Dus ik hoop dat ik jullie nu toch overtuigd heb om te zeggen dat dat eeuwigdurende, dat dat echt niet eeuwigdurend is. Ik denk dat wat betreft, werkt dit beter? vraagt u nog, mevrouw Cuylaerts, dan het oude systeem van de milieuvergunning.

Of het systeem van de huidige omgevingsvergunning beter werkt tegenover de oude milieuvergunning, we kunnen daar momenteel nog geen echte uitspraken over doen. De omgevingsvergunning is nog maar vijf jaar in voegen maar het grote verschil is wel dat in het stelsel van de milieuvergunning het aan de exploitant was om tijdig een dossier in te dienen. De werklust voor controle en bijstelling is in het huidige stelsel van de omgevingsvergunning verschoven naar de bevoegde overheid die de nodige stappen moet zetten indien een bijstelling nodig blijkt. Sinds het invoeren van de omgevingsvergunning hebben wij al 15 ambtshalve bijstellingen uitgevoerd die geïnitieerd werden door de deputatie, en 62 niet-ambtshalve bijstellingen geïnitieerd door derden. Met derde bedoelen we dus ook AGOP-M, de afdeling handhaving van het departement Omgeving, colleges van de gemeenten en de POVC. Van de 62 waren er 33 naar aanleiding van een evaluatie uitgevoerd door de POVC, dit betroffen allemaal bijstellingen van GPB-installaties. Voilà, een omvangrijk antwoord.

Ook nog collega Van Dienderen. Alvorens op uw vragen te antwoorden, collega, wil ik toch nog een aantal zaken toelichten. Ik ben het namelijk niet eens met al uw stellingen die u naar voren brengt.

Bedrijven die vallen onder het Europese emissiehandelssysteem maken geen deel uit van nationale of lokale doelstellingen en dus ook niet van ons provinciaal klimaatplan. Ik denk dat het goed is om toch nog eens even uit te leggen wat dat Europees emissiehandelssysteem juist omvat. Het Europees emissiehandelssysteem, Emissions Trading System of EU ETS, is een cap-and-trade systeem. Installaties onder het systeem moeten voor elke ton CO₂-uitstoot één emissierecht indienen. Het totaal aantal beschikbare emissierechten is beperkt, vandaar de cap. Maar installaties mogen deze rechten vrij uitwisselen onder elkaar, trade. Doordat het aantal beschikbare emissierechten elk jaar daalt, ontstaat er een schaarste op de markt. Installaties hebben dan de keuze ofwel minder uitstoten ofwel emissierechten aankopen. Waardoor de installatie onrechtstreeks betaalt voor emissiereducties in een andere installatie. En dit systeem leidt ertoe dat de reductiedoelstelling gegarandeerd wordt behaald, de cap of totale limiet staat immers vast.

Maar het systeem, mevrouw Van Dienderen, voorziet ook dat dit gebeurt op een zo'n kostenefficiënt mogelijke manier. De emissies worden namelijk gereduceerd daar waar reducties

het goedkoopst zijn. In uw vraag, filtert u de gegevens van Vlaanderen uit, dat is net tegen het principe van de EU. Zo geeft u een vertekend beeld, het EU ETS vormt sinds 2005 het speerpunt van het Europese klimaatbeleid. Momenteel omvat het ongeveer elfduizend installaties uit de energie-intensieve industrie en de elektriciteitssector, die samen verantwoordelijk zijn voor ongeveer 40 procent van de broeikasgasemissies in de Europese Unie.

Daarnaast omvat het systeem ook de luchtvaartsector. Zij hebben momenteel een ambitieuzere reductiedoelstelling dan de lidstaten. Hun emissies dalen dan ook sneller dan die van de sectoren die niet onder ETS vallen. In de periode van 2013 tot en met 2020 nam de totale cap jaarlijks af met 1,74 procent zodat de emissies in 2020 21 procent lager liggen dan in 2005. Van 2021 tot 2030 zal de jaarlijkse verlaging van de cap aangescherpt worden van 1,74 naar 2,2 procent per jaar zodat de emissies tegen 2030 gedaald zullen zijn met 43 procent tegenover 2005. De Europese Commissie heeft in juli 2021 'Fit for 55', het EU-klimaatstreefdoel voor 2030 bereiken op weg naar klimaatneutraliteit in 2050 goedgekeurd. Een hoeksteen van het pakket bestaat erin voort te bouwen op de belangrijke verwezenlijkingen van het emissiehandels-systeem van de EU door het te versterken en toe te passen op nieuwe sectoren waar tot dusver ontbrak aan emissiereducties. De ervaring van de afgelopen zestien jaar heeft geleerd dat de handel in emissierechten een zeer doeltreffend mechanisme is om de uitstoot op kosteneffectieve manier terug te dringen. Terwijl de inkomsten die deze handel genereert kunnen worden gebruikt om de transitie naar schonere productie te ondersteunen en innovatie te stimuleren.

Opmerkingen over de eeuwigdurende omgevingsvergunning, die heb ik daarnet al uitgebreid toegelicht. Hoe neemt uw klimaat de uitstoot van CO₂ in rekening bij het verlenen van de vergunning? Wel, de implementatie van het ETS-systeem in Vlaanderen wordt verzekerd door het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap, VEKA. VEKA laat zich ondersteunen en adviseren door het Verificatiebureau Benchmark Vlaanderen. Elke installatie die een activiteit uitvoert onder toepassingsgebied van de emissiehandel is een BKG-installatie, een broeikasgas-installatie. Die moet beschikken over een zogenaamde Y rubriek uit de VLAREM II in zijn omgevingsvergunning. Als de aanvraag van een omgevingsvergunning betrekking heeft op een BKG-installatie, dan kan de vergunning alleen verlengd worden als de exploitant van de installatie beschikt over een goedgekeurd en geactualiseerd monitoringsplan.

Dit plan moet geverifieerd zijn door het Verificatiebureau en goedgekeurd door het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap. Zo niet, kunnen wij geen vergunning verlenen. Dit plan beschrijft hoe exploitanten broeikasgasemissies in installaties zullen moeten meten en berekenen. Dit moet ten alle tijden overeenkomen met de situatie in de installatie. Dus exploitanten van degelijke installaties moeten steeds nagaan of hun monitoringsmethodiek nog verbeterd kan worden. Om dit principe om te zetten in praktijk moet er op bepaalde tijdstippen en onder bepaalde voorwaarden een verbeteringsverslag worden ingediend. De wetgeving op de omgevingsvergunning voorziet dat de inrichtingen met uitstoot van broeikasgassen moeten vergund zijn voor de uitstoot door de toepasselijke Y rubriek aan te vragen. Hoe houdt u rekening met de cumulatieve impact van de vergunningsverlening met betrekking tot de uitstoot van het CO₂ maar ook onder andere pollutanten zoals bijvoorbeeld NO_x? Wel, hoe er met CO₂-emissies rekening wordt gehouden, is daar net al uitgebreid aan bod gekomen. De cap houdt juist de cumulatieve emissies naar omlaag, aangezien het hier gaat om een begrenzing. Wat betreft NO_x houden wij ons strikt aan de van kracht zijnde ministeriële instructie van minister Demir bij het afleveren van vergunningen. Wij zullen deze ministeriële instructie volgen tot er een nieuwe stikstofkader van kracht is. Deze instructie is ook onderschreven door onze deputatie zodat deze wordt toegepast in de beoordeling van de omgevingsvergunningsdossiers. Zal u een CO₂- of NO_x-teller gaan bijhouden? Mevrouw Van Dienderen, hiermee peilt u naar de intentie van de deputatie.

Goed, antwoord nog op collega Verhaert. Ik heb al duidelijk geweest, denk ik, collega Verhaert, over het eeuwigdurend karakter. Dat heb ik in het antwoord op vraag van mevrouw Cuylaerts al duidelijk gemaakt. Over de actieve opvolging zoals u aangeeft, is vandaag natuurlijk ingebed in de wetgeving. Ik heb u daarjuist al gezegd, zowel bij 3M, zowel bij Umicore zijn wij opgetreden. En hebben wij dat op een correcte manier gedaan, hebben wij de adviezen van de POVC gevolgd en hebben wij toch wel zeer strenge voorwaarden opgericht.

Ik verwijs ook naar het dossier van Umicore, waar Umicore in beroep is gegaan tegen onze beslissing, waar de minister nu die beslissing heeft gehandhaafd. Ik denk dat wij daar inderdaad zeer streng zijn geweest, maar ook hebben gezien dat de vergunning die we hebben afgeleverd voor Umicore, dat die ook handelbaar is voor Umicore. Maar zij moeten daar natuurlijk een aantal inspanningen leveren. Ik kan u zeggen dat zij ondertussen die inspanningen wel geleverd hebben. En dan natuurlijk, met het opkopen van woningen dat nu aan het gebeuren is, dat er nu inderdaad ook wel denk ik betere normen nog zullen kunnen behaald worden wat hun lood in bloed betreft. Of de provincie voldoende gewapend is om deze taak uit te voeren. Wel, ik kan alleen maar zeggen dat wij als provincie steeds geïnvesteerd hebben in onze mensen en middelen, om het omgevingsvergunningproces goed te laten verlopen. Onze Dienst Omgevingsvergunningen beschikt over zeer goed opgeleide medewerkers, en dat weet u maar al te goed, zeer goed opgeleide medewerkers.

Dit gaat over medewerkers die het administratieve proces in goede banen leiden, dossierbehandelaars, experts in verschillende vakgebieden en provinciale omgevings-ambtenaren. Wij hebben ook nog de afgelopen jaar vier extra experts aangeworven op onze Dienst Omgevingsvergunningen om onze kennis verder uit te breiden. Ook wat betreft IT kan ik u zeggen dat we als provincie altijd een voortrekkersrol hebben opgenomen. We beschikken over een performant dossiersopvolgingssysteem, Sindala, en een businessintelligence rapporteringstool, Cognos, om het grote aantal dossiers in goede banen te leiden. Wij blijven ook toekomstgericht investeren in die IT-systemen. We hebben als provincie heel veel ervaring met aanvragen van inrichting klasse 1 en onze mensen hebben daar enorm veel kennis. Wij zijn als vergunningverlenende overheid goed geplaatst om de coördinerende en de bemiddelende rol op ons te nemen en zo alle expertise maximaal te betrekken en te benutten, en ook samen te werken met de verschillende adviesinstanties.

De vergunningverlening in heel Vlaanderen is namelijk een complex proces, dat weet u ook. Daarom is het zo belangrijk dat de verschillende overheden goed samenwerken zodat alle beschikbare expertise in Vlaanderen kan samengebracht worden. Wij nemen daar als provincie ook graag onze rol in op.

Om tot een conclusie te komen, wat ons betreft het gebruik om alle beschikbare kennis noodzakelijk is en blijft om zaak de beschikbare expertise er is in Vlaanderen voor elk dossier ook samen te brengen. En liefst rond de tafel binnen de POVC om zo te komen tot een goed en volledig advies. En mevrouw Verhaert, ik ga niet voortlopen op de beslissing die wij nog gaan nemen in ENEOS, in de beslissing die wij gaan nemen over Total. Dat kan ik ook niet in een lopend dossier, dat moet u begrijpen. Maar wij zullen in elk geval zeer goed toekijken op deze dossiers, we zullen rekening houden met de adviezen die komen. En wij zullen dan ook, zoals steeds in onze deputatie, daar een goede en juiste beslissing in nemen.

VOORZITTER.- Dank u wel, gedeputeerde Lemmens. Mevrouw Van Dienderen heeft het woord.

Mevrouw VAN DIENDEREN.- Ja, een korte reactie. Dank u wel, gedeputeerde, voor het heel uitgebreide antwoord. Ik wou nog kort reageren op dat Emissions Trading Scheme dat u hebt uitgelegd. Ik had in de schriftelijke voorbereiding ook dat rapport bezorgd van de Bond Beter Leefmilieu, daaruit blijkt duidelijk dat het eigenlijk een probleem is, dat die emissies niet meer in dalende lijn gaan. Dus dat Emissions Trading Scheme dat heeft duidelijk nog iets meer nodig en vandaar dat ik hier ook jullie aandacht wou vestigen op dat feit dat dat niet meer naar behoren werkt. Dus dat moet verstrengd worden, dat kader. En dus dan hoop ik dat u toch ook heel nauwgezet kijkt naar de plannen die Total heeft toegevoegd en die op vlak van emissiereductie van CO₂ toch niet zouden volstaan. Ik zal zeker jullie besluitvorming verder opvolgen. Bedankt.

VOORZITTER.- Mevrouw Verhaert heeft het woord.

Mevrouw VERHAERT.- Ook een korte reactie. Wat betreft de opleiding en de capaciteit en de ervaring van de aanwezige administratie, die wordt niet in twijfel getrokken. Meer nog, dat heb ik ook in mijn premisse meegegeven. De vraag peilde inderdaad eerder naar de politieke wil. Ik

hoor graag dat u rekening zal houden met adviezen die gaan komen. Wij gaan dat nauwlettend in de gaten houden. En herinner u dan dat we vandaag, wat zijn we, 8 december daarover hebben gepraat voor het eerst. En dan heb ik iets heel interessants gehoord. U zei dat u een collega hebt in Noord-Brabant en dat was de gedeputeerde voor stikstof. Ik stel voor dat we dat hier ook invoeren, dat vind ik een leuke titel.

VOORZITTER.- Gedeputeerde Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Mevrouw Verhaert, het gaat niet om leuke titels. Ik dacht dat socialisten niet zo bezig waren met leuke titels, maar wel mee op het terrein dingen te doen. Dus ik neem ook aan dat de politieke wil niet gestopt is met het stoppen als gedeputeerde van Rik Röttger, want die had voor kort dus wel alle vergunningsdossiers onder zich. We hebben dat overgenomen, we doen nog altijd op dezelfde manier, mevrouw Verhaert, toen dat u in de deputatie zat, op een goede en consequente manier. En de politieke wil is inderdaad zeker en vast aanwezig om hier goede beslissingen te nemen. Wat Total betreft, mevrouw Van Dienderen, u mag ervan op aan dat we dat dossier heel goed aan het bekijken zijn.

VOORZITTER.- Dank je wel. En dan geef ik graag het woord aan mijnheer Van Bueren. Mijnheer Van Bueren heeft het woord.

Nr. 1/17 van de agenda

**Tussenkomst van de heer Hugo Van Bueren over verkeersveilige gemeente:
provinciaal aanbod naar verkeersveiligheid.**

De heer VAN BUEREN.- Geachte voorzitter, gedeputeerde en collega's, in de uiteenzetting in de commissie Ruimte, Onderwijs en Mobiliteit, over het luik mobiliteit, werd in de beleidsdoelstelling verkeersveiligheid gesproken over het project verkeersveilige gemeenten. Hierin worden gemeenten en politiezones begeleidt naar meer verkeersveiligheid en ondersteunt bij de opmaak van een verkeersveiligheidsplan. Als ik goed geïnformeerd ben, is dit project gestart in 2018, dus nog in de vorige legislatuur. Kan de gedeputeerde toelichting geven over de inhoud van dit project en de stand van zaken? Hoeveel gemeenten hebben zich kandidaat gesteld, hoeveel gemeenten zijn gestart met het project en tot welke resultaten heeft dit project geleid? Als ik het goed voor heb is het de bedoeling dat de gemeenten die hun doelstelling bereiken het zerolabel behalen. Hier volgende vraag: zijn er reeds gemeenten die het zerolabel hebben behaald?

Een belangrijk middel om de verkeersveiligheid te verbeteren zijn uiteraard goede en veilige fietspaden. De provincie heeft hier reeds een indrukwekkende inspanning geleverd met de aanleg van het netwerk van fietsostrades om snelle, korte en veilige verbindingen te realiseren tussen onze steden en gemeenten. Hierdoor kiezen steeds meer mensen voor de fiets voor hun verplaatsingen naar het werk en school en voor de vrije tijd. En op die manier levert de provincie zeker een substantiële bijdrage om de modal shift, de keuze voor duurzame vervoermiddelen, zoals ook in Vlaamse regeerverklaring vooropgezet, te realiseren.

Het probleem voor veilig fietsgebruik ligt vaak in de toegangswegen tot de centra van de gemeenten waar de schaarse beschikbare ruimte moet gedeeld worden met de andere zwakke weggebruiker, de voetganger, het openbaar vervoer en de auto. De aanleg van veilige fietspaden in de gemeente is een grote zorg voor de lokale besturen en vergen grote investeringen in het kader van een globale heraanleg. Ook hier trekt de provincie aanzienlijke middelen uit. In '22, 4.650.000 euro, in '23, 5 miljoen, in '24, 5,1 miljoen en in '25, 5,2 miljoen. Anderzijds zijn er inkomsten uit het Fietsfonds van Vlaanderen, voor '22, ruim 3 miljoen, in '23, 2.950.000 en in '24, 3,4 en in '25, 3,5 miljoen aan geraamde inkomsten.

Kan u toelichting geven over de wijze waarop de provincie de lokale besturen hierin ondersteunt door middel van subsidies voor de aanleg van fietspaden uit het Fietsfonds? Hoeveel projecten werden er reeds gesteund door de provincie? Welk traject moet hiervoor doorlopen worden en wat is de doorlooptijd van dit traject vooraleer de schop in de grond kan gaan?

Ook Vlaanderen voorziet in het relanceplan in het zogenaamde Kopenhagenfonds, subsidies aan de lokale besturen voor de aanleg van fietspaden. Wordt de provincie hier ook bij betrokken? Kunnen lokale besturen voor éénzelfde project in aanmerking komen zowel voor subsidiëring van Vlaanderen als van de provincie? Goede en veilige fietsverbindingen zijn een prioriteit voor onze lokale besturen. Zij leveren een belangrijke bijdrage voor duurzaam vervoer, bevorderen verkeersveiligheid en dragen bij tot de fysieke en mentale gezondheid en zorgen voor minder CO₂-uitstoot, dus ook goed voor het klimaat. We ondersteunen ons gedeputeerde dan ook ten volle in zijn niet aflatende en gedreven inzet voor verkeersveiligheid en een fietsvriendelijk beleid in onze provincie en kijken graag uit naar de antwoorden.

VOORZITTER.- Dank u wel, mijnheer Van Bueren. Mevrouw Boonen heeft het woord.

Nr. 1/18 van de agenda

Tussenkoms van mevrouw Nicole Boonen over fietsostrades.

Mevrouw BOONEN.- Mijnheer de voorzitter, beste gedeputeerde, collega's, geachte heer Lemmens. We hadden het allemaal anders gehoopt en gewild maar we blijven jammer genoeg geplaagd door het coronavirus. Maar in elke crisis zitten natuurlijk ook kansen. Een van de weinige lichtpuntjes in deze is dat de Vlamingen hun eigen regio beter leren kennen. Meer en meer Belgen zijn in eigen land op vakantie gegaan en we zijn massaal gaan wandelen en fietsen. Dat in combinatie met het stijgend aantal fietsers voor woon-werkverkeer zorgt ervoor dat onze fietsostrades populair zijn en blijven.

Ik hoorde u gisteren tijdens uw toelichting zeggen dat we zeker blijven inzetten op fietsostrades en autoluwe wegen, en dat stemt mij zeer tevreden. Ikzelf vind het jammer dat er geen fietsostrade ligt tussen mijn huis en mijn school en geef toe dat ik soms een ommetje maak om te genieten van het comfort te kunnen fietsen op een fietsostrade.

Mijnheer Lemmens, u verwees er gisteren al naar, het valt op dat het fietsverkeer de laatste jaren veranderd is. Op de fietsostrades zien we klassieke fietsen, racefietsen, elektrische fietsen, pedelecs, steps, bakfietsen en koersfietsen, en dat levert logischerwijze conflicten op. Met hoffelijkheid komen we een eindje, maar dat is jammer genoeg bij sommigen geen aangeboren talent. Daarom breng ik volgende vragen toch graag onder uw aandacht. Hoe gaat het provinciebestuur al dan niet proactief om met de verkeersconflicten? En dan vraag ik graag naar meer dan enkel hoffelijkheidscampagnes. Hebben we zicht op het aantal conflicten dat het gewijzigde fietsverkeer oplevert? Hebben we hoe dan ook zicht op de gebruikscijfers en waar kunnen we hiervan een overzicht vinden?

Met conflictsituaties bedoel ik niet enkel conflicten die veroorzaakt worden door de diversiteit van de vervoersmiddelen op de fietsostrades, maar ook de conflicten die ontstaan door kruisingen met gemotoriseerd verkeer en de zachte weggebruikers. Ik vraag me af of er veel van zulke conflictsituaties zijn aan onze fietsostrades? Wat wordt er gedaan om deze gevaarlijke situaties te vermijden of te verminderen? Welke partijen zijn daarbij betrokken, wat is de timing, is daar extra budget voor nodig of voor voorzien?

Dat zijn een heleboel vragen waar ik graag een antwoord op wil. En bovendien ben ik benieuwd naar het nieuwe fietsboxproject, waarbij voor fietsers die in panne vallen om de 3 kilometer een vervangfiets beschikbaar is tot de defecte fietst door een sociale economie bedrijf hersteld is. Momenteel loopt dit proefproject op de fietsostrade tussen Berchem en Mechelen. Hoe wordt dit project geëvalueerd en is er ondertussen onderzocht of het eventueel ook toepasbaar is op andere fietsostrades?

En tot slot heb ik nog een vraag over alle fietsostrades in het algemeen. Ik besef dat ik veel vragen stel, maar het toont aan dat ik het een lovenswaardig initiatief vind. Ik denk dat we als provinciebestuur terecht trots mogen zijn op onze realisaties en we kijken met veel verwachting uit naar alle nieuwe werven die voor 2022 en voor de volgende jaren zijn aangekondigd. Ik vraag

me af of alles op schema zit zoals voorzien in de meerjarenplanning en zowel logistiek als financieel, of heeft corona hier ook voor vertraging of voor extra kosten gezorgd zoals dat bij sommigen bouwprojecten het geval is? Ik dank u hartelijk, mijnheer Lemmens, om te antwoorden op al mijn vragen.

VOORZITTER.- Dank u wel, mevrouw Boonen. Mijnheer De Quick heeft het woord.

Nr. 1/19 van de agenda

Tussenkoms van de heer Erik De Quick betreffende elektrisch gemotoriseerde voertuigen op fietspaden.

De heer DE QUICK.- Dank u wel, voorzitter. Geachte collega's, leden van de deputatie, wat de vrijetijdsbeleving betreft wordt hoog ingezet op de uitbouw van het fietsnetwerk en hierbij is vanzelfsprekend de veiligheid van de fietser van het grootste belang. Bij aanvang van deze legislatuur in maart 2019 bij de voorstelling van de trage wegen, stelde ik reeds de vraag in de commissie wat er diende te gebeuren met de pedelecs en elektrische fietsen en dies meer? Dat aspect zou worden onderzocht en besproken. Nu stel ik echter vast dat er nog steeds geen oplossing uit de bus is gekomen.

Het probleem stelt zich intussen ook heel frappant op onze fietspaden en fietsostrades. Er gebeuren hoe langer hoe meer ongelukken met elektrisch gemotoriseerde voertuigen, vooral met pedelecs. Gedeputeerde Lemmens, u verklaarde gisteren dat er hoffelijkheid nodig is en dat daar rond reeds campagne werd gevoerd. Maar we weten allemaal dat hoffelijkheid soms ver te zoeken is. Mijn vraag dus: welke maatregelen schikt de deputatie te nemen om het wangedrag van sommige fietspadgebruikers, of moet ik zeggen fietspadmisbruikers, aan banden te leggen? Hoe gaat u dit controleren en eventueel verbaliseren? Ik ken uw antwoord al. Hoe zal u dit al dan niet integreren in uw actieplannen? Dank u wel voor het antwoord.

VOORZITTER.- Dank u wel, mijnheer De Quick. Mijnheer Daneels heeft het woord.

Nr. 1/20 van de agenda

Tussenkoms van de heer Tobias Daneels over projecten openbaar vervoer.

De heer DANEELS.- Goedemiddag allemaal vanuit mijn woonkamer. Ik ben blij dat al mijn collega's veel praten over fietsen, voor mijn tussenkoms en ook na mijn tussenkoms heb ik in de planning gezien. Maar ik zou het toch even willen hebben over openbaar vervoer. Onlangs tijdens de stemming van het klimaatplan van de provincie en het debat daar rond in de provincieraad wierp ik toch ook even de mogelijkheid op om voor het openbaar vervoer een paar projecten te lanceren. Iedereen beseft bij openbaar vervoer dat het spreekwoord, onbekend is onbemind, echt wel van toepassing is. Een klein voorbeeldje misschien, een goede vriend van mij verhuisde drie jaar geleden naar Antwerpen, en telkens bij afspraak om iets te gaan drinken aan de Dageraadplaats, u allen misschien wel bekend, kwam hij te voet, wat toch wel een wandeling van een half uur was. En toen ik hem uitlegde dat tram 11 bijna voor zijn deur stopte ook aan de Dageraadplaats een halte heeft, zei hij letterlijk dat hij nog nooit over die optie had nagedacht. En sindsdien neemt hij wekelijks meermaals de tram en heeft hij een abonnement.

En voor veel mensen zijn trein, tram, of bus echt geen top of mind keuze om ergens te geraken. Integendeel, we beseffen allemaal dat meer openbaar vervoer en dus minder verplaatsingen met personenwagens wel degelijk een verschil kunnen maken voor het klimaat, maar ook voor mobiliteit en luchtkwaliteit. Dat is natuurlijk een ander debat, maar het is zeker ook fijn meegenomen.

Openbaar vervoer is natuurlijk geen bevoegdheid van de provincie maar er is wel veel laaghangend fruit, denk ik, binnen de provinciale werking die het openbaar vervoer wel zou

kunnen promoten. Ik heb het voorbeeld vorige week ook al van de feestbussen die helaas zijn afgeschaft, wat dan voor veel jongeren en ook wel iets ouderen vaak jaarlijks een eerste kennismaking was met openbaar vervoer en ook een manier om het gemak ervan eens te leren kennen. Zeker als je misschien een pintje te veel gedronken hebt. Maar er zijn nog andere mogelijkheden, provinciale parken zouden bijvoorbeeld actief hun bereikbaarheid via het openbaar vervoer toch iets meer in de picture kunnen zetten bij hun communicatie. Ik merk dat dat hier en daar al een beetje gebeurt maar zeker niet overal en heel erg zichtbaar.

Nog een stap verder is misschien om samenwerkingen aan te gaan met vervoersbedrijven om tickets te koppelen aan een bus- of treinticket. Bijvoorbeeld bij het Arboretum werd daar al over nagedacht, heb ik met de directeur besproken. Maar dat zag dan blijkbaar de NMBS minder zitten, gewoon omdat het toegangsticket van het Arboretum te goedkoop was om zo'n koppeling te doen. Maar ik denk dat die discussie zeker nog eens kan opgestart worden. Het is niet omdat er éénmaal nee is gezegd dat dat nooit meer kan gebeuren. En misschien kan de provincie daar wel een steunende rol in spelen en wie weet kan het ook op andere plekken. Ik denk aan een ticket voor een optreden in de Warande in combinatie met openbaar vervoer, een toegangsticket voor De Nekker of een deel van je ticket voor De Grote Schijn, het evenement in het Rivierenhof.

Het zijn maar mogelijke voorbeelden. En dan vandaar volgende vragen: is het mogelijk om bij wijze van sensibilisering die feestbussen toch nieuw leven in te blazen of te overwegen? Uiteraard zal dat niet dit jaar zijn maar misschien wel iets voor volgend jaar.

Hoe denkt de deputatie over een communicatieplan om openbaar vervoer meer in de picture te zetten voor provinciale domeinen en evenementen en wat gebeurt er op dat gebied nu al? Zijn er misschien mogelijkheden om extra samenwerkingen aan te gaan met De Lijn of de NMBS om in de toekomst nog meer dat openbaar vervoer te stimuleren naar onze provinciale domeinen en evenementen? Ik dank je wel.

VOORZITTER.- Dank je wel, mijnheer Daneels. Mijnheer Vandendriessche heeft het woord.

Nr. 1/21 van de agenda

Tussenkoms van de heer Diederik Vandendriessche over de nieuwe fietsringweg FR3 in de Zuidrand en de Rupelstreek?

De heer VANDENDRIESSCHE.- Dank u wel, voorzitter, collega's. In de Zuidrand in de Rupelstreek duiken sinds kort studies op over een zogenaamde fietsringweg op het grondgebied van Wilrijk, Aartselaar, Hemiksem, Kontich en Edegem. Het project kreeg de werktitel 'FR3' wat wel eens voor verwarring kan zorgen met de F-signalisatie die voor de fietsostrades of fietssnelwegen gebruikt wordt.

Er zouden anderzijds ook wel stemmen opgaan om van deze fietsringweg een echte fietsostrade te maken, die uiteindelijk zal aansluiten op de F1 in Hove en die op die manier ook een verbinding creëert met de F16 naar Lier. Deze intergemeentelijke fietsroute die zich duidelijk richt op een snel woon-werk- en woon-schoolverkeer is opmerkelijk en redelijk uniek in de zuidelijke omgeving van de stad of rond de stad, omdat ze voor het eerst een duidelijke oost-west verbinding uittekent. Onder meer met het UZA als referentiepunt. En ook niet noodzakelijk het traject van een spoorweg volgt wat tot nu toe het handelsmerk van de fietsostrades is. Opmerkelijk is ook dat enkele varianten van het tracé door open ruimtegebieden zouden lopen die onder meer door de provincie volop worden uitgebouwd zoals het Landschapspark Zuidrand. Een variant zou ook door de Benedenvliet lopen waarvoor momenteel de laatste hand wordt gelegd aan een gewestelijk RUP. Het hele intergemeentelijke concept roept een aantal vragen op.

Is de provincie betrokken bij het ontwerp van deze fietsringweg? De stad Antwerpen zou hiervan de trekker zijn, maar is deze taak niet op het lijf geschreven van de provincie? Gaat het hier om de uitbouw van een fietssnelweg F, of toch om een zogenaamde fietsringweg, FR, dat ik voor kort nog niet zo goed kende die concepten van die FR. Wat is dan FR1 en FR2 bijvoorbeeld? Welke specifieke knelpunten liggen aan de basis van de ideeën voor deze FR3? En wordt het

bestaande Bovenlokaal Functioneel Fietsrouten netwerk BFF in Rupelstreek in overweging genomen als mogelijk traject voor de FR3? Bedankt.

VOORZITTER.- Dank u wel, mijnheer Vandendriessche. Mevrouw Bakelants heeft het woord.

Nr. 1/22 van de agenda

Tussenkomst van mevrouw Ann Bakelants over investeringen in fietsostrades.

Mevrouw BAKELANTS.- Ja, geachte collega's. De provincie speelt een voortrekkersrol in de aanleg van fietsostrades. De uitdaging is om iedereen op de fiets te krijgen en momenteel wordt er voor meer dan 80 kilometer aan fietsostrades uitgetekend. Zo verbindt de provincie alle belangrijke steden en bestemmingen in de provincie met elkaar. Ik ben daar heel erg blij over dat er intensief gewerkt wordt met de aanleg van fietsostrades.

Graag wil ik twee dossiers even onder de aandacht brengen, enerzijds de fietsostrade F12 en anderzijds de optimalisatie van de fietsostrade F1 in Mortsel. Tijdens de raadscommissie van Ruimte, Onderwijs en Mobiliteit kregen we onlangs een toelichting over de fietsostrade F12, dat is Antwerpen-Bergen op Zoom, deel havengebied. Ik ben ook erg tevreden dat er daar een fietsverbinding komt, want het zou een zeer belangrijke verbinding worden voor de bewoners van de omliggende districten, Ekeren, naar de haven toe. Belangrijk om te weten is dat deze Havenverbinding bestaat uit twee delen, enerzijds een stuk van 1600 meter in een natuurgebied met een stuk fietsstraat en anderzijds een stuk rond de A12. Ik heb mijn voelsprietten uitgestoken bij mijn lokale contacten en ik heb daarom nog enkele vragen over dit project.

De parkeerstrook langs de fietsstrook, is deze breed genoeg voor vrachtwagens? Want vandaag wordt daar vooral veelvuldig geparkeerd door vrachtwagens, vooral tijdens de weekenden. Vrachtwagens laten keren in een fietsstraat lijkt mij daar onmogelijk, kan dat wel nog op de parking? En is de fietsstraat per definitie niet te smal voor vrachtwagens? Dan mijn tweede vraag gaat over de parkeerbalans, wat is de totale parkeerbalans van het project? De tracés liggen aan de Ekerse Putten, er is daar ook een parking die ook heel vaak gebruikt wordt voor duikers en bezoekers die komen wandelen. Mij lijkt het dat er ook wel wat plaatsen verloren zullen gaan.

Ik heb ook begrepen dat er geen verlichting zal komen tussen de Noorderlaan en de spooroverweg en aan de parking, maar wel reflecterende midden- en kantmarkering. Maar toch denk ik dat het gebrek aan verlichting, dat dat toch een aandachtspunt moet zijn, zeker naar de veiligheid toe. Dan is er de aansluiting via een smalle en steile voetgangersbrug, die wordt ook als gevaarlijk beschouwd. Er passeert daar regelmatig gemotoriseerd verkeer, in functie van de volkstuinten die daar ergens verder gelegen zijn. Dan de Ekersedijk die wordt ook nog vaak gebruikt door wandelaars en joggers. Er is daar geen apart voetpad langs het fietspad maar er is ook weinig alternatief naar de voetganger en joggers toe. De Havenverbinding die bestaat daar, dat project bestaat daar uit twee delen, maar wij denken dat er ook nog een stukje is dat toch een missinglink is, dat nog ontbreekt en dat is het blauw gearceerde stuk op het kaartje dat u kan zien daar. Dus tot hier mijn vragen over de F12.

Dan wil ik het nog even hebben over de optimalisatie van de fietsostrade in de Amedeus Stockmanslei in Mortsel. Zoals jullie weten wil de provincie en de stad Mortsel de fietsers daar meer ruimte geven. Het bestaande dubbelrichting fietspad is veel te smal voor de grote aantallen fietsers daar. Het concept, dat kennen jullie, de fietsers die gaan daar op de rijbaan, er is daar een fietsstraat aangelegd richting Antwerpen. En de fietsers op dat huidige fietspad, die moeten richting Mechelen. Ook de rijrichting is er veranderd voor het autoverkeer en er rijden geen bussen meer in de Amedeus Stockmanslei. Dus graag wou ik al eens vragen wat of dat jullie misschien al zicht hebben of een stand van zaken van dit project, hoe wordt het ervaren? Ik ben ook ter plaatse geweest natuurlijk. De fietsers beschikken daar alleszins over veel meer comfort,

die fietsstraat is daar duidelijk goed zichtbaar aangelegd. Voor sommige bewoners is dat natuurlijk wel wennen want zij hebben een nieuwe buslijn in hun straat. Er zijn al veel klachten, vragen, meldingen van burgers. Ik weet dat het proefproject begonnen is in november en dat het zes maanden loopt. En mijn vraag is dan ook: wanneer zal de evaluatie plaatsvinden en hoe zal dit gebeuren? Worden buurtbewoners en de fietsers betrokken? Hoe gaat men in dialoog gaan? Zijn er ook alternatieven moest dit negatief geëvalueerd worden?

VOORZITTER.- Dank u wel, mevrouw Bakelants. Mevrouw Verhaert heeft het woord.

Nr. 1/23 van de agenda

Tussenkoms van mevrouw Inga Verhaert: Welke ambities koestert de provincie nog in de vervoersregio?

Mevrouw VERHAERT.- Ik kom graag eventjes terug op de Vervoersregio. We hebben het daar wel eens eerder over gehad en we weten dat de provincie geen trekkende, maar eerder een adviserende rol heeft toebedeeld gekregen. Ik heb dat betreurd, een aantal mensen hebben dat betreurd en ik denk collega Lemmens zelf eigenlijk ook wel. Er zijn een aantal gemeentebesturen die ook hebben gevraagd of de provincie daar toch niet de leidende rol zou kunnen nemen, maar goed, het is anders uitgedraaid.

Ik hoorde in de commissie laatst dat in het kader van die Vervoersregio door de provincie nu toch iets zou getrokken worden namelijk in de Rupelstreek. Ik vind dat heel goed nieuws. Mijn vraag is: kan er ook op andere plaatsen in de Vervoersregio, ik heb het nu over de Vervoersregio Antwerpen, ook opnieuw toch een meer leidende, trekkende rol door de provincie worden opgenomen? Ik denk heel bijzonder aan het noorden van de provincie Antwerpen, ik denk aan de regio Essen, Kalmthout, Wuustwezel. Want als wij daar te horen krijgen welke plannen rond openbaar vervoer er nog zijn in die Vervoersregio, dan moet ik zeggen, dan is de depressie mij nabij.

Zo wat her en der worden wat buslijnen bijgespijkerd, vooral richting Antwerpen. Brasschaat kan op wat extra rekenen, Stabroek kan op wat extra rekenen, in Kapellen een klein beetje meer, maar Essen, Kalmthout en Wuustwezel, netto minder. De belbussen die waren afgeschaft. Er was ons een alternatief in het vooruitzicht gesteld, we wachten nog altijd. Die belbussen zijn nu denk ik vier, vijf jaar geleden afgeschaft. Feestbussen, daar hadden we het net over, die zijn er ook niet langer. Vorige maandag denk ik, las ik in de krant dat Wuustwezel zich zorgen maakt over de afschaffing van een sneldienst. Er wordt dan verwezen naar de trein waar je vanuit Noorderkempen richting Antwerpen zou kunnen gaan, maar dat is opnieuw niet voor iedereen een oplossing. Je zal maar in Gooreind wonen bijvoorbeeld, en dan komen we terug op die decentrale kernen van daarnet. En mijn vraag is dus: kan de provincie daar alsjeblieft opnieuw, voor het eerst in die Vervoersregio de lead nemen?

Want ik ben niet gerustgesteld door wat de voorzitter van de Vervoersregio zegt, dat is de schepen voor mobiliteit van de stad Antwerpen. Toen ik hem vroeg: wat kunnen wij dan eigenlijk nog verwachten in de Noorderkempen? Wetende dat er geen buslijn is naar het dichtstbijzijnde ziekenhuis bijvoorbeeld, tenzij je er een halve dagreis voor over hebt met overstap in Kapellen. Dan was het antwoord: maar jullie kunnen nog wel wat mobiliteitswinsten boeken met de elektrische fiets. Ja, dank u wel, dat is dan de boodschap die ik moet gaan doorgeven aan mensen in Kalmthout, Essen en Wuustwezel, waaronder mijn ouders bijvoorbeeld, die richting de 80 gaan, doe het met de elektrische fiets. Ik word daar moedeloos van. Dus de vraag is: kan de provincie hier de lead nemen?

VOORZITTER.- Goed, dank u wel, mevrouw Verhaert. Gedeputeerde Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Dank u wel, collega's, voor al uw hoffelijke vragen in verband met verkeersveiligheid. Mijnheer Van Bueren, beste Hugo, verkeersveilige gemeenten is een belangrijk project. Het project verkeersveilige gemeenten willen we inderdaad in samenwerking met de gemeenten, politiezones en met ondersteuning van Ouders van Overleden Kinderen, de Vlaamse Stichting Verkeerskunde en de diensten van de gouverneur, daar willen

we het aantal verkeersslachtoffers zo snel mogelijk terugbrengen naar nul. Naar nul omdat dat een ambitieuze doelstelling is. Je kan moeilijk zeggen van naar tien of twintig, nee, we willen naar nul. Ik denk dat dat duidelijk is.

De deelnemende gemeenten kunnen rekenen op een intensieve begeleiding in drie stappen om zo te komen tot meer verkeersveiligheid. De eerste stap is het ondertekenen van een SAVE-charter. Dit wordt getrokken door de Ouders van overleden kinderen. De tweede stap is de opmaak van een actieplan waar de Vlaamse Stichting Verkeerskunde de trekker is. De derde en de laatste stap is de uitvoering van het actieplan waar de provincie Antwerpen de ondersteuning op zich neemt. Een goed gemeentelijk verkeersveiligheidsbeleid werkt rond de vijf verkeersveiligheidspijlers: beleid en organisatie, engagement, educatie en communicatie, education, infrastructuur, engineering, handhaving, enforcement en monitoring en evaluatie, evaluation. Dus de vijf is zeer belangrijk. Op dit moment zijn 58 gemeenten kandidaat en zijn er 42 gemeenten opgestart.

Gemeenten doorlopen het ganse traject, verkeersveiligheid verricht natuurlijk een volgehouden inspanning. In het actieplan zie je zowel maatregelen die snel kunnen worden uitgevoerd, zoals een sensibiliseringscampagne. Maar ook zaken die pas op de langere termijn gerealiseerd zullen worden, bijvoorbeeld heraanleg van straten en die meer veiliger maken. Het traject leidt algemeen tot een samenwerking, tot een betere samenwerking tussen bijvoorbeeld gemeenten en hun politiezone. Grotere aandacht voor verkeersveiligheid en het structureel inbedden van verkeersveiligheid in het gemeentelijk beleid, wat echt heel belangrijk is. Wanneer we kijken naar de gemeenten, en ik neem nu toevallig de gemeente Edegem, die bij de eerste mee instapte in het traject, zien we in de zelfevaluatie dat zij nu bijvoorbeeld verkeersveiligheid als vast item in hun gemeenteblad hebben aangenomen. En dat er een nauwere samenwerking is tussen de gemeentelijke mobiliteitsdienst en de verkeerswerken en de scholen. De dienst mobiliteit van de provincie Antwerpen ziet ook maatregelen op het terrein zoals de invoering van de zone 30 in verblijfsgebieden en een consequent snelheidsbeleid. Deze maatregelen dragen ons inziens positief bij aan meer verkeersveiligheid.

Of er al gemeenten zijn die het zerolabel hebben gehaald? De gemeenten in het traject ontvangen erkenning voor hun geleverde inspanningen, geen label. Een label is minder aangewezen. Het kan zijn dat er ondanks alle inspanningen toch nog dodelijke ongevallen gebeuren. Dat is te betreuren maar dat zal kunnen. Zulk risico valt met geen enkele gemeentelijke inspanning uit te sluiten. Daarom opteren we te werken met erkenningen van inspanningen en niet met een zerolabel dat je als gemeente buiten je wil om zou kunnen verliezen. We willen daar positief in blijven. Op een eerste dag verkeersveilige gemeenten die gepland is op vrijdag 21 januari, krijgen de eerste veertien gemeenten hun eerste erkenning. Alle provincieraadsleden zijn hiervoor van harte uitgenodigd.

De wijze waarop de provincie de lokale besturen hierin ondersteunt door middel van subsidies voor de aanleg van fietspaden. Hoeveel projecten werden er reeds gesteund, vraagt u, en welk traject moet men hiervoor doorlopen? Wel, op 27 april 2021 organiseren we een webinar over fietssubsidies waar we het volledige proces, de voorwaarden en hoe wij hierin als provincie kunnen ondersteunen aan de lokale besturen, toelichten. Bovendien is er voor elke gemeente een aanspreekpunt bij de dienst mobiliteit. In het kort is de Fietsfondssubsidie een samenwerking tussen Vlaanderen en de provincies waarbij regels rond procedure en subsidieerbare kosten vastgelegd worden in een besluit van de Vlaamse regering. Het provinciale subsidiereglement neemt dit integraal over, de provincie Antwerpen is voor de gemeente het enige aanspreekpunt en voorfinanciert het Vlaamse aandeel. Een Fietsfondsproject wordt op een gestandaardiseerde wijze uitgewerkt in een start- en projectnota die door een stuurgroep wordt goedgekeurd. Het vademecum fietsvoorzieningen van de Vlaamse overheid bepaalt de maatvoering van de te subsidiëren fietsinfrastructuur, en dat is toch wel heel belangrijk. Nadat deze procedure doorlopen is, kan er bij de start van de werken een voorschot en na de oplevering het saldo worden aangevraagd.

In deze legislatuur werden zo al 27 dossiers behandeld en betaald. Kopenhagenfonds, wordt de provincie hierbij betrokken? Wel, de modaliteiten voor de Kopenhagenmiddelen werden vastgelegd door de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur. Uit deze modaliteiten blijkt dat

de Kopenhagenmiddelen niet combineerbaar zijn met de Fietsfondssubsidies. De modaliteiten voorzien helaas geen inhoudelijk advies vanwege de provincie. Uiteraard ondersteunen wij gemeenten als zij dit wensen. De provincie zelf kan geen beroep doen op de Kopenhagenmiddelen en dat is volgens ons een echt gemiste kans.

Mevrouw Boonen, ook bedankt voor uw uitgebreide vraagstelling en uw interesse rond ons fietsbeleid. U hebt eerst gepeild naar de fietsstellingen. Wel, fietsstellingen, mevrouw Boonen, zijn onderdeel van de Fietsbarometer. Wij tellen op 21 locaties permanent fietsers. In januari 2021 rapporteerden we aan de raadscommissie een kleine stijging van het aantal fietsers met 1 procent ten opzichte van 2020.

Het klassieke werkdagpatroon met een duidelijke ochtend- en avondspits was natuurlijk tijdens de lockdown anders en werd meer een recreatief patroon, waarbij er vooral in de namiddag gefietst werd ter ontspanning. We zien door die covidpandemie natuurlijk rare sprongen in de tellingen, wellicht grotendeels ten gevolge van het verplichte telewerk. Bijvoorbeeld op de fietsbrug in Berchem telden we in november 2019 74.233 fietsers, in november 2020 viel dit terug op 57.941 fietsers, om in november 77.000 terug te tellen. Dus de algemene vergelijkingen van de cijfers, ja, 2020, '21, het is moeilijk, het had met alles te maken met die covid maar we rapporteren daar jaarlijks over aan de raadscommissie.

Hoffelijkheid, en daar heeft ook mijnheer De Quick ook gisteren al iets over gezegd. En u wilt mijn antwoord al, mijnheer De Quick, maar ik zal nog even verdergaan ook op mevrouw Boonen. Hoffelijkheid, dat is natuurlijk inderdaad vast, veel weggebruikers hebben bij het juist interpreteren van de verkeersregels of de verkeersborden, daar moeten we hen af en toe nog bij helpen. En er zijn ook veel verschillende verkeersgebruikers. Dat leidt soms tot onbegrip, frustratie, maar ook tot onbedoelde overtredingen. We werkten daarom ook met de provincie en onze dienst mobiliteit een concreet voorstel uit om de fietsostrades een eigen statuut te geven in de wegcode. We blijven vragen naar een vereenvoudiging van de verkeersregels en de bijhorende verkeersborden. Het valt moeilijk uit te leggen dat het silhouet van een witte fiets op een rood-blauw bord, niet helemaal dezelfde betekenis heeft als dezelfde fiets op een vierkant blauw bord. Daarnaast maakten we een handboek van de wegcode, met makkelijke overzichten voor zowel wegbeheerders en weggebruikers. Handhavend ingrijpen kunnen we natuurlijk niet gezien de provincie hier geen bevoegdheid heeft. Maar we trachten wel steeds op te roepen tot respect voor elkaar. Zoals bijvoorbeeld met een campagne, fietsvriendelijk, die we vorig jaar in samenwerking met de Fietsersbond hebben opgezet. We moeten dat misschien toch wel eens terug gaan herhalen.

Hoffelijkheid in het verkeer, dat is niet zomaar een hol begrip, wel integendeel, het is de sleutel volgens mij naar succes. Voorrang verlenen, aangeven welke kant men uit zal gaan, rekening houden met elkaar, zichtbaar zijn in het verkeer, dubbel voorzichtig zijn, voor alle deelnemers. Fietsers die stoppen, die stoppen, die doen niet zo, ik wil stoppen, nee, nee, baf, die staan stil. Men moet terug die regels, dus als ik naar rechts ga dan wil ik dat ook wel duidelijk, mag ik naar links gaan moet ik dat duidelijk maken. We zouden die regels een stuk duidelijker moeten maken. Natuurlijk ben ik enorm blij, net zoals u, mevrouw Boonen, dat fietsen in de lift zit. Het is ons toegangsticket voor een omslag, en daar geloof ik echt in, naar meer duurzame mobiliteit en een modal shift. Maar het is de mate van hoffelijkheid die we aan de dag zullen moeten leggen die ertoe zal leiden of we ook echt van een fietscultuur zullen kunnen gaan spreken of niet. Dat is ook dan ineens, denk ik, toch min of meer geantwoord, mijnheer De Quick, ook op uw vragen.

De vraag van mevrouw Bakelants kan ik hier ook behandelen, rond de realisatie van de fietsostrade F1 die gestart zijn. De laatste projecten zijn afgewerkt in de F1, dus onze oude fietsostrade, ik heb dat gisteren trouwens ook al in mijn tussenkomst gezegd, die voldoet ook niet meer aan de huidige normen en was ook zeker niet voorbereid op het toenemend aantal fietsers.

We lopen met twee proefprojecten, een in Mortsels, een in Hove. Gedurende zes maanden testen we mogelijke verkeerskundige oplossingen. Voor de start van deze projecten werden infomomenten georganiseerd. Collega Vandendriessche heeft daar de vorige provincieraad nog

op tussengekomen. We hebben die infomomenten georganiseerd, de provincie Antwerpen betaalt de kosten voor de proefprojecten geraamd op 200.000 euro. De werken omvatten voornamelijk markeringswerken, verlagen van boordstenen en plaatsen van verkeersborden. Voor de objectieve evaluatie wordt er op verschillende plaatsen geteld en geobserveerd. Later volgen er nog bevragingen aan omwonenden en andere betrokkenen. Zo kunnen we kijken of de oplossing van werken al dan niet met bepaalde verbeteringen op het traject.

Ik kom straks nog terug, mevrouw Bakelants, op dat project maar misschien toch eerst iets over het fietsboxproject en dat is niet zo'n leuk verhaal. Het project met de fietsboxen werd opgestart vanuit de bevoegdheid sociale economie met een impulssubsidie aan het maatwerkbedrijf Werkmaat, en er werd een proefproject op de F1 uitgerold. Men kocht met deze subsidies fietsboxen, betaalde de kosten van de huur van de fietsen en het gebruik van een digitaal platform. Het opzetten van het proefproject duurde langer dan voorzien, waardoor het eind 2019 slechts zes maanden echt operationeel geweest is.

In het begin waren die gebruikscijfers echt heel veelbelovend. Vanuit de dienst mobiliteit willen we dit project echt wel een kans geven en voorzagen we ook nog eens aanvullende financiële ondersteuning. Nu, nadien blijkbaar, en heeft dat ook met covid te maken, ik weet het niet, maar zijn die fietsboxen nadien nauwelijks nog gebruikt. Er zijn fietsen uit gestolen, rolluiken zijn beschadigd geworden, en het maatwerkbedrijf geeft nu aan dat een verderzetting van het project misschien geen zin meer heeft. Dus we zullen moeten kijken hoe we daar verder mee moeten omgaan.

Mevrouw Boonen, u vroeg ook nog, zitten we wat betreft de aanleg van fietsostrades op schema? U weet natuurlijk, het proces en aanleg van een fietsostrand verricht veel afstemming en kent natuurlijk een aantal onzekere factoren. Velen partijen en factoren kunnen impact hebben op de vooruitgang, op de uitvoering, op de kostprijs. Zo kunnen beslissingen van partners, zoals bijvoorbeeld de NMBS, voor vertraging zorgen als er discussies ontstaan rond erfpacht en verkoop. Maar goed, de meeste private grondverwerving, die kunnen we hopelijk minnelijk laten verlopen. Toch zijn er ook een aantal gerechtelijke procedures die vertraging veroorzaken. We geven gevolg aan de vraag van de burger die steeds vroeger geïnformeerd en betrokken wil worden. Het aantal infomomenten loopt echt op en het organiseren ervan kost ons enorm veel tijd en geld. En ook natuurlijk corona zorgt onrechtstreeks voor extra kosten. De schaarste op de staalmarkt en de globale schaarste aan grondstoffen doet de prijzen uit de pan swingen. De staalprijs, kan ik u zeggen, mevrouw Boonen, is verdubbeld ten opzichte van de prijzen van voor corona. Maar ook natuurlijk de automatische herzieningscoëfficiënt stijgt fel, deze van november 2021 is 12 procent, dit betekent voor de werken in uitvoering op de F105 Herentals-Balen, dat de aannemer voor elke 100 euro die hij nu vordert, wij hem automatisch 112 euro zullen moeten uitbetalen. En dat geeft natuurlijk iets op ons budget. De deputatie volgt het budget en de timing natuurlijk nauwgezet op, maar vertragingen en nieuwe prijszettingen zijn onvermijdelijk. Ik denk, mijnheer De Quick, dat ik op uw vragen voldoende heb geantwoord.

Mijnheer Daneels, u vraagt nog eens naar de mogelijkheid om bij wijze van sensibilisering die feestbussen nieuw leven in te blazen. Uiteraard niet dit oudjaar zegt u, in 2014 is de provincie Antwerpen gestopt met subsidiëren van de voor de gebruiker gratis eindejaars nachtfeestbussen. Het feestbussenproject is indertijd opgericht naar aanleiding van een vraag van diverse gemeentelijke jeugddiensten. Zoals u weet is jeugdbeleid sinds 2018 niet langer een provinciale bevoegdheid. Maar ook op vlak van mobiliteit behoort het organiseren van lokaal openbaar vervoer niet tot onze bevoegdheid. Dat is nu een bevoegdheid van de Vervoersregio's. De bijhorende sensibilisering hoort daar ook nog bij. Daarenboven ben ik van mening dat om het gebruik van openbaar vervoer bij jongeren te stimuleren, wij hen beter met andere rationele argumenten aanspreken dan hen trachten te overtuigen in context van feesten en fuiven.

Mijnheer Daneels, u hebt ook vragen gesteld over het openbaar vervoer maar die vragen twee en drie, die zal collega De Haes morgen beantwoorden omdat het ook allemaal te maken heeft met de domeinen waar hij bevoegd voor is.

Mijnheer Vandendriessche, u verwijst naar het intergemeentelijk project dat voorbereid wordt voor de gemeente Antwerpen, Hemiksem, Aartselaar, Edegem, Kontich en Lint. Op dit bureau is

inderdaad een studie, op dit ogenblik is het studiebureau Diverse het dossier aan het uitwerken. We zijn niet actief betrokken in dit dossier. De provinciale administratie is uiteraard wel gecontacteerd en wordt op de hoogte gehouden, dat is dus niet actief betrokken. Nu, een globale beoordeling van dit dossier kunnen we momenteel nog niet geven. Voor de knelpunten of opportuniteiten die aan de grondslag liggen van het dossier moet ik u dan ook doorverwijzen naar de initiatiefnemers. De toetsing aan het bestaande BFF moet wat ons betreft uiteraard meegenomen worden in de studieopdracht. Wat de benaming FR3 betreft, vermoeden we dat dit een werktitel is. We zullen verder dit dossier van opvolgen en daar nog op terugkoppelen in de commissie.

Mevrouw Bakelants, bedankt ook voor uw vragen: dossier fietsstrade de Havenverbinding. Ik heb dat gisteren ook al kort toegelicht. Een belangrijk dossier. Op 25 oktober hebben we dat ook nog eens toegelicht in de commissie. Ik ben wel blij met uw vraag, want u stelt mij in staat om mooi nieuws mee te delen. Want wat ik u toen nog niet kon meegeven, omdat we de beslissing pas gisteren hebben mogen ontvangen, is dat we een omgevingsvergunning hebben verkregen voor dit deel van de F12 en dit is een primeur voor deze provincieraad. Over de vrachtwagens kan ik u zeggen, op de Ekersedijk geldt vandaag al een inrijverbod voor vrachtwagens van meer dan drieënhalfton. Er is een volledig uitgeruste vrachtwagenparking 750 meter verder op de Noorderlaan, waarvan vrachtwagenbestuurders gebruik kunnen en moeten maken. Parkeren van vrachtwagens langs de fietsstraat of op de parking is verboden. Door de inrichting van deze fietsstraat en de parkeerstrook voor auto's zal dat nog duidelijker worden. Over de parkeerbalans, de parkeerbalans is plus 27 plaatsen, op de parking worden 11 parkeerplaatsen weggenomen en er komen 38 parkeerplaatsen bij langs de fietsstraat. De inrichting van de parking zelf maakt geen deel uit van het fietsstradeproject, laat dat wel duidelijk zijn.

Nu over de verlichting. Het fietspad grenst aan een vengebied, en bijgevolg werd er op bindend advies van het Agentschap Natuur en Bos gezocht naar alternatieven voor verlichting. ANB heeft ons hiertoe dus quasi verplicht op straffe van het niet verkrijgen van een omgevingsvergunning. Dus er staat geen verlichting. Bij de uitvoering van het project zal op twee plaatsen vleermuisvriendelijke accentverlichting geplaatst worden, namelijk aan de ingang van de parking en aan de aansluiting met de Noorderlaan. Ik wil daar alleen nog persoonlijke mening aan toevoegen dat hier blijkbaar de vleermuizen belangrijker zijn dan de mensen die 's nachts daarlangs moeten rijden. Maar goed, dat is een persoonlijke.

De voetgangersbrug, er wordt op dit moment samen met stad Antwerpen en AWWV onderzocht op welke wijze en waar de F12 verder naar het oosten de A12 en de oprit Leugenberg gaat kruisen. Tot dan zal de bestaande voetgangersbrug gebruikt worden. Dit is niet de definitieve situatie, deze aansluiting en kruising maken geen deel uit van het deel dat we nu eerst gaan aanleggen. Natuurpunt verlicht het wandelpad vanaf de Ekersedijk maar net binnen het natuurgebied Bospolder. Over het blauwe gedeelte op uw kaart, dat betreft het stedelijk dossier van de stad Antwerpen. Over de F1, de Amadeus Stockmanslei, daar heb ik u al op geantwoord en ben ik gisteren ook op tussengekomen.

Dan kom ik bij, in dit gedeelte de laatste vraag van collega Verhaert. Ja, wij zijn inderdaad, collega, dat weet u, de discussies hebben we gehad, ik denk al als raadgevend lid vertegenwoordigd in de drie Vervoerregioraden. Maar dat betekent toch wel allerminst dat de provincie minder ambitie aan de dag zal leggen binnen de Vervoerregiowerking. In de praktijk is het zo dat het provinciaal niveau haar expertise ten volle inzet op het doen waar we goed in zijn, de lokale besturen en hun besluitvormingstraject ondersteunen daar waar we kunnen en daar waar we gevraagd worden. We zijn in de Vervoersregio's op de volgende manier aan het werken: de provincie Antwerpen neemt deel aan alle raadszittingen binnen de Vervoersregio's en heeft een evenwaardige inbreng als alle andere aanwezige partijen. Ook onze administratie zijn actief in de ambtelijke werkgroepen van de drie Vervoersregio's. De dienst mobiliteit neemt actief deel aan de ambtelijke werkgroepen en heeft haar eigen inbreng in het bijzonder rond fietsbeleid. Uiteraard gaan we actiever meewerken in acties die aansluiten ook bij onze beleidsintenties. Een belangrijke bijdrage leveren we bijvoorbeeld via de provinciale mobiliteitsstudies, die dienen immers stevast als basis voor verdere beleidsdocumenten.

Daarnaast is er overleg tussen mobiliteit en ruimtelijke ordening waarbij de gegevens van ons Beleidsplan Ruimte met de mobiliteitsplannen van de Vervoerregio's worden afgestemd. De besluitvorming in de Vervoerregio Kempen wordt mede gedragen door onze mobiliteitsstudies.

De resultaten van de mobiliteitsstudie de Noorden-, Midden- en Zuiderkempen, de Noorderkempen die u zelf nog tot een goed einde hebt gebracht. In de Vervoerregio Antwerpen willen we gelijkaardig te werk gaan met de opstart, u hebt ernaar verwezen, naar de mobiliteitsstudie Rupelstreek. Ook hiervan kunnen de resultaten en beleidsafspraken van de studie gaan dienen als onderbouw voor de besluitvorming in de Vervoerregio. In Mechelen hebben we geen mobiliteitsstudie lopen, maar daar zal de provincie het mobiliteitscoördinatiecentrum Mechelen-Sint-Katelijne-Waver gaan coördineren. Het mobiliteitscoördinatiecentrum is een zeer recente samenwerking en inhoudelijk een verdere uitwerking van onze basisdienstverlening naar bedrijven, zoals die bestaat binnen ons provinciaal mobiliteitsbeleid. Ook in dit mobiliteitscoördinatiecentrum wordt een provincie uitdrukkelijk bevestigd in haar rol en haar ambitie. In afstemming met de Vervoerregio werd door het departement Omgeving, het departement MOW en de lokale besturen Mechelen en Sint-Katelijne-Waver, de provincie gevraagd om de coördinatie van dit centrum in handen te nemen. Collega's, ik heb geprobeerd op alle mogelijke vragen zo ruim mogelijk te antwoorden. Dank.

VOORZITTER.- Dank u wel. Ik kijk eventjes rond of er nog bijkomende vragen zijn. Als dat niet is, dan kunnen we overgaan ...

Mevrouw BOONEN.- Kan het voor mij heel even? Dan op afstand. Ja, het is beetje ver, in Kempen. Maar oké, ik ben er. Het is heel pijnlijk te vernemen dat er mensen zijn die geen respect hebben voor die fietsboxen. Het is ook jammer natuurlijk dat er zo'n grote prijsstijgingen zijn en dat dat een effect zal hebben, maar daar kan de provincie natuurlijk niks aan doen. Ik denk dat ik iets gemist hebt, of misschien heeft u dat niet beantwoord, maar ik was toch nog wel benieuwd naar de conflicten die er ontstaan op kruisingen met gemotoriseerd verkeer. Dus hebben we daar zicht op hoeveel plaatsen dat dat is, hoeveel conflicten dat er zijn en is daar extra budget voor voorzien of voor nodig?

VOORZITTER.- Gedeputeerde Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Mevrouw Boonen, ik zal u dat schriftelijk meedelen, op welke punten dat er inderdaad de conflicten zijn. Ik ga u dat zo snel als mogelijk bezorgen.

Mevrouw BOONEN.- Dank u wel. Maar het budget, daar moet geen extra budget voor voorzien worden, ofwel?

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Wel, ik zal u zeggen dat wat betreft de conflicten, dat we daar bijvoorbeeld op de F1 aan het werken zijn. Waar er conflicten zijn trachten wij dus bijvoorbeeld in Hove en ook in de Amedeus Stockmanslei aanpassingen te doen. Daar voorzien we dan wel beperkte budgetten voor, ook in samenspraak met de gemeente om daar tot goede oplossingen te komen en om die conflicten dus ook inderdaad op te lossen.

Mevrouw BOONEN.- Oké, dank u wel.

VOORZITTER.- Mijnheer Vandendriessche heeft het woord.

De heer VANDENDRIESSCHE.- Ja, aansluitend bij de opmerking van mevrouw Boonen, kan ik inderdaad getuigen van de situatie in Hove momenteel. Ik stel toch voor, mijnheer de gedeputeerde, van dat bestuur daar niet in de kou te laten. Want momenteel zien we dat dus de verbodsborden beklad worden, dat auto's door de verboden richting blijven rijden. Dat is een reusachtig gevaarlijke situatie. Nu wordt er volop de fietsostrade aan volle snelheid op die zone nog sneller dan voorheen gefietst omdat men denkt, ik kan nu gewoon doorrijden. Ondertussen zijn er mensen die dus alle borden bekladden, die echt vandalisme nu momenteel aan het uitvoeren zijn tegen de proefopstelling. Dus, en ik verneem van onze burgemeester dat we de provincie daarover zouden gecontacteerd hebben, en dat dat momenteel nog op een koude steen valt dus ik stel voor van het bestuur daar niet in de kou te laten.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Dat vind ik weer raar, op een koude steen valt, dat begrijp ik niet goed wat dat u daarmee bedoelt. Wij volgen die situatie dagdagelijks op. Maar natuurlijk, tegen vandalisme kan ik weinig doen hoor, mijnheer Vandendriessche. Daar zal de politie moeten gaan toezien en dat is handhaving. En dat is natuurlijk de politiekezone die daar zal moeten handhaven. Maar het is toch wel betreurenswaardig dat men op die manier actievoert. Dat men op die manier inderdaad borden bekladt en dat men dan niet beseft dat daar de verkeersveiligheid van heel veel mensen door in het gedrang komt. Ik vind dit ongelooflijk in feite. En ik begrijp niet goed wat er in Hove aan de hand is hoor. Wij doen daar een proefopstelling, ten gunste van de fietsveiligheid, ten gunste van de veiligheid van iedereen. Als men blijft doorrijden, dan zal er maar één alternatief zijn, mijnheer Vandendriessche. En dat zal daar een afsluiting zetten. Als dat de manier is om daarmee om te gaan, dan denk ik, want we hebben nu gezegd: kijk, we gaan dat op een goede manier bekijken en we gaan rekenen op de hoffelijkheid van iedereen. Maar blijkbaar is dat in Hove heel moeilijk. Heel bijzonder. Maar goed, we gaan dat opvolgen, absoluut, u mag daarvan overtuigd zijn.

De heer VANDENDRIESSCHE.- Het is vooral het gemotoriseerd vervoer dat hier de schuldige is.

VOORZITTER.- De micro, mijnheer Vandendriessche, misschien?

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Maar dat betreur ik nu toch echt. Dat je dat gaat opdelen in kampen. Ik heb dat gisteren nog gezegd, begin daar eens mee, mijnheer Vandendriessche van geen kampen te zoeken in verkeer. Geen links-rechts debat of wat dan ook, maar dat potverdorie iedereen die deelneemt aan het verkeer hoffelijk is tegenover iedereen die deelneemt. Een fietser tegenover een iemand, een voetganger, een automobilist tegenover een fietser en omgekeerd, we moeten allemaal hoffelijk zijn. Maar we moeten toch niet de vinger gaan wijzen naar elkaar, dat is het foute begin van het debat.

De heer VANDENDRIESSCHE.- Het is aan de provincieraad van daar een consensus te zoeken met voor- en tegenstanders, want dat is nu niet gebeurd. Daar heeft de provincie misschien toch ook wel ergens haar verantwoordelijkheid niet opgenomen.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Ondertussen zijn de borden vanmorgen al teruggezet, die daar beklad zijn.

VOORZITTER.- Mevrouw Verhaert heeft het woord.

Mevrouw VERHAERT.- Nog kort terugkomend op de Vervoersregio's. Ik hoor graag, en ik geloof dat ook wel, dat de ambtenaren actief zitten in de vergaderingen. Alleen ik stel maar vast wat ik vaststel, dat we in Essen, Kalmthout, Wuustwezel, we voelen ons alleen met die vraag naar een versterking rond openbaar vervoer. Als er iemand van de provincie dan in die vergaderingen ook eens zou kunnen rechtstaan en zeggen: ze hebben daar gelijk in het noorden, help eens mee op tafel kloppen. Dat is eigenlijk mijn vraag. Want ik zie nu dat dat lukt in de Rupe. Het zal toch wel niet zijn zeker omdat er een andere politieke constellatie is, dat het daar lukt en op een ander niet?

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Mevrouw Verhaert toch, echt waar. In de Rupelstreek omdat het op vraag is van de gemeenten dat we daar gaan doen. En daar zijn nog andere colleges, collegesamenstellingen dan alleen N-VA, absoluut. Niel, Schelle, Hemiksem. Dat heeft er niks mee te maken, mevrouw. Ik probeer op alle mogelijke manieren, op een goede manier, alle colleges hier in deze provincie op een goede manier, op alle manieren probeer ik die op een goede manier te bedienen. Dat is de taak van de provincie, ongeacht wie dat daar ... Het is misschien anders geweest vroeger.

VOORZITTER.- Goed. Ik denk dat we aan het einde van deze vragen zijn en tussenkomsten. Dan zou ik de raad eventjes willen schorsen voor een tiental minuutjes voor een pauze te nemen. Wij starten terug om vijf na vier.

De vergadering wordt geschorst voor een tiental minuten.

VOORZITTER.- Dan gaan we verder met de raad en dan geef ik graag het woord aan mevrouw Stevens.

Nr. 1/24 van de agenda

Tussenkoms van mevrouw Lili Stevens over het onderwijsaanbod.

Mevrouw STEVENS.- Goedemiddag allemaal, voorzitter, gedeputeerde, collega's en medewerkers, ons Provinciaal Onderwijs heeft sinds het ontstaan altijd al de missie gehad om opleidingen aan te bieden in niches waar de andere opleidingsverstrekkers geen aanbod in hadden, maar waar in de samenleving wel heel veel nood aan is. Zo zijn bijvoorbeeld de Nijverheidsschool voor diamantbewerking ontstaan, de Tuinbouwscholen in Mechelen en boven in het noorden van onze provincie, in Stabroek, en onze belangrijke school PIVA waar bakkers en slaggers worden opgeleid.

De arbeidsmarkt ziet er vandaag heel anders uit dan jaren geleden. En de toekomstige arbeidsmarkt zal er nog heel anders uitzien. Er zullen andere profielen gevraagd worden en andere opleidingen. We werken als provincie al wel samen met VDAB waar een hele schat aan informatie te vinden is over vacatures, knelpunten en hiaten in opleidingen en vorming. Met mijn vraag wil ik terugkeren naar de oorspronkelijke missie van ons provinciaal onderwijs: hoe houden wij nu nog de vinger aan de pols van de arbeidsmarkt en aan de behoefte van het opleidingsaanbod dat inspeelt op de vraag in de arbeidsmarkt, zowel in het secundair als het volwassenonderwijs? Wordt ons aanbod nog regelmatig tegen het licht gehouden om te voldoen aan de noden en worden er durven we richtingen afbouwen waar geen behoefte meer is of wanneer aanbod bij andere onderwijsverstrekkers reeds is uitgebouwd? Maken wij onze missie nog waar? En een tweede vraag: hebben we al toekomstplannen met betrekking tot de uitbouw van ons aanbod in het provinciaal onderwijs, welk aanbod willen we oprichten en volgens welke analyse zullen we dat doen? Dat zijn mijn vragen aan onze gedeputeerde van onderwijs.

VOORZITTER.- Dank je wel, mevrouw Stevens. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Bakelants.

Nr. 1/25 van de agenda

Tussenkoms van mevrouw Ann Bakelants over lerarentekort in het provinciaal onderwijs en de problemen met de infrastructuur.

Mevrouw BAKELANTS.- Goedemiddag. Er wordt vanuit de provincie heel veel inspanningen geleverd voor kwalitatief goed onderwijs en goede infrastructuur. Graag wil ik toch nog twee knelpunten aanhalen, ik begin met de problemen van de infrastructuur. De provinciale instellingen kennen een stijging van de leerlingenaantallen, dat is een positieve trend. Het totale leerlingenaantal in het secundair onderwijs overstijgt nu de grens van vijfduizend leerlingen. Er zijn onder andere stijgende leerlingenaantallen in PIVA en PITO Stabroek. En de nieuwbouw bij PTS in Mechelen en Campus Rivierenhof van avAnt heeft ook geleid tot stijgende leerlingenaantallen.

Door die stijgende leerlingenaantallen is er een te grote capaciteit in de campussen Brialmontlei en de Jacob Jordaensstraat. Deze campussen barstten zowat uit hun voegen. Door het gebrek aan capaciteit heeft avAnt leerlingen moeten weigeren opdat de klassen niet overbevolkt zouden geraken. We hebben dat in de provincieraad van september al aangekaart. De gedeputeerde Lemmens heeft toen gezegd op zoek te gaan naar oplossingen voor de capaciteitsproblemen in avAnt. Er is toen opdracht gegeven om te kijken in de omgeving van avAnt of dat daar bestaande schoolgebouwen of andere kantoorgebouwen zouden kunnen vinden die kunnen omgebouwd worden tot onderwijsinstellingen. Mijn vraag is: heeft u hier al nieuws over of er geschikte

gebouwen of lokalen gevonden zijn in de dichte omgeving van de Jacob Jordaensstraat en de Brialmontlei? Verder zou er ook aan avAnt gevraagd zijn om te bekijken hoe in Campus Rivierenhof een toekomstgerichte invulling zou kunnen geven. Is hier al nieuws over?

Ten tweede zou ik graag het lerarentekort als knelpunt aanhalen. Het ABP Provinciaal Onderwijs Antwerpen wordt geconfronteerd met een lerarentekort. In sommige provinciale scholen loopt dit aantal op tot 4 VTE. Het is moeilijk om leerkrachten voor vervangingscontracten te vinden, vervangingen worden vaak intern opgevangen door collega's. Ook worden vacatures ingevuld door personeelsleden die niet over de juiste kwalificaties beschikken. Bijvoorbeeld, ze hebben niet het bewijs van pedagogische bekwaamheid. Bepaalde vacatures voor de vakken chemie en fysica zijn blijkbaar heel moeilijk in te vullen. Hoe gaat de provincie dit lerarentekort aanpakken? Welke troeven kan de provincie als warme werkgever uitspelen?

Ik weet al wel dat de provincie een onthaaldag voor nieuwe leerkrachten organiseert en dat de vacatures bekend worden gemaakt via de VDAB. Maar wat kan de provincie nog doen? Het is een probleem dat er eigenlijk niet zou mogen zijn, en het probleem doet zich niet alleen bij de provincie voor maar ook in alle netten. Maar als je het geboortecijfer goed monitort, kan je voorspellen wanneer we meer leerkrachten nodig hebben.

Er wordt tegenwoordig heel veel verwacht van de leraar. Leraren vallen uit door ziekte en quarantaine en niemand staat klaar om hen te vervangen. Het veld schreeuwt al maanden zo niet jaren om oplossingen. Vlaams Onderwijsminister Ben Weyts kwam deze week ook met een plan om het lerarentekort aan te pakken. Maatregelen zijn bijvoorbeeld dat meer lessen mogelijk zou zijn, een leerkracht die twintig uur lesgeeft zou er 40 procent kunnen bij doen. Leerkrachten kunnen een hogere anciënniteit meenemen uit privé. Dus bij de nieuwe maatregelen zou dit over tien jaar gaan en voorheen was dat acht jaar. Maar toch, de onderwijskoepels, de schooldirecteurs en de onderwijsvakbonden gaven toch een onvoldoende hiervoor. Er is een te grove onderschatting van de werklust. Dus mijn concrete vraag hier: hoe gaat de provincie dit lerarentekort structureel aanpakken?

VOORZITTER.- Goed, dank je wel, mevrouw Bakelants. Mevrouw Verhaert heeft het woord.

Nr. 1/26 van de agenda

Tussenkomst van mevrouw Inga Verhaert: Welke ambitie heeft de provincie voor het provinciaal CLB?

Mevrouw VERHAERT.- Ik heb een vraag over ons CLB. Het is iets waar we al eens eerder bij hebben stilgestaan, dat CLB dat werkt met man, vrouw en macht vandaag om de nodige zorg te bieden in het kader van de pandemie. Gelukkig staan daar ook wat mensen en middelen tegenover die vanuit Vlaanderen betoelaagd worden. Ik dacht ook vanuit de provincie zelf, maar onderliggend is er de basisfinanciering van het CLB en die is ontoereikend. Naar aanleiding van de vorige tour d'horizon die die scholen mogen maken, heeft het provinciale CLB meer scholen aangetrokken dan voordien. Dat waren ook scholen die vanuit andere netten kwamen. Je zou dan denken, dat is prima, een CLB dat groeit, dat wordt gewaardeerd omwille van laagdrempeligheid, schoolnabije aanpak en krijgt dus meer klandizie. Maar het omgekeerde bleek waar. Want wat bleek, de andere netten die dus scholen zagen vertrekken richting provinciaal CLB, die hadden bedongen dat de middelen die vroeger dan bij hun CLB zaten, dat dat wel bleef. Dat is manifest onrechtvaardig natuurlijk. We hebben dat daar al eerder over gehad, collega Lemmens heeft dat ook aangekaart zegt die bij de minister. Maar daar is vooralsnog geen oplossing.

Nu zit ik mij af te vragen: wat gaat dat betekenen voor ons CLB? Want die kan een paar dingen doen, ofwel blijf je dat bijspijkeren vanuit de provincie. Oké, klaar. Maar er komt zo nog een ronde, wat gaan we dan doen? Gaan we dan zeggen: provinciaal CLB, stelt u maar terughoudend op. Want we hebben eigenlijk liever niet dat je nog extra klanten gaat werven, want we weten

niet of er dan extra middelen meekomen. Dan fruijk je natuurlijk wel de groei en bloei van een CLB waar vriend en vrijheid van zegt: dat werkt uitstekend. Of nog een andere mogelijkheid is dat je zegt: minister van Onderwijs, zorg maar dat er middelen komen, want wij gaan het niet langer bijspijkeren. In dat geval, dan hebben ze natuurlijk bij het CLB echt een majeur probleem. Dus dat is mijn vraag: wat zijn de pistes?

VOORZITTER.- Dank je wel, mevrouw Verhaert. Gedeputeerde Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Dank je wel, collega's, voor de vragen. Mevrouw Stevens, bedankt, het Provinciaal Onderwijs speelt steeds in, u hebt erop gewezen, op de noden van de arbeidsmarkt. Dat is inderdaad, denk ik, onze corebusiness. Daar moeten wij mee bezig zijn als opleidingsaanbod. Dat is van oudsher gericht op technisch en beroepssecundair onderwijs, daar mogen we fier op zijn. Startend met voeding en land- en tuinbouw, evalueerden we daar in der tijd naar een opleidingsaanbod aangepast aan de regio's ook waarin onze scholen zich bevinden en de noden van de arbeidsmarkt. De toekomst van onze gespecialiseerde opleidingen ligt in de verregaande samenwerkingsinitiatieven die reeds werden opgezet met onder andere Horeca Vlaanderen, Essenscia, dat is dus de federatie van de chemische industrie, Volta, het Kruispunt van elektrotechniek en Agoria, de technologiefederatie.

Bij de start van nieuwe opleidingen nu en in het verleden konden we steeds rekenen op die nauwe samenwerking met die verschillende sectororganisaties. Hier detecteren we ook de noden. Zo is momenteel de nood in de haven aan technisch geschoolde chemici zeer groot. Als reactie biedt APB POA dan ook de opleiding chemische procestechnieken aan op drie van onze scholen, dat is PTS Boom, PITO Stabroek en avAnt, wat ons de grootste speler maakt in chemische opleidingen in Antwerpen. De samenwerking met de bedrijfswereld gaat zelfs verder. Zo realiseerden we recent een verregaande samenwerking met BASF en SIRA, dat is de Scheikundige Industrie Regio Antwerpen, door een gezamenlijke financiering van twee destillatiekolommen waar al onze scholen alsook het bedrijfsleven gebruik van zullen kunnen maken. Ook bij ons volwassenenonderwijs, CVO Vitant, speelt men in op de nood van technisch geschoold personeel in de havenbedrijven. Het gaat hierbij om opleidingen in logistiek, elektromechanica en onderhoudsmecanici. De laatste twee opleidingen zijn twee jaar geleden opgestart in nauwe samenwerking ook weer met de bedrijfswereld. Deze samenwerking is en blijft noodzakelijk aangezien we het om duale opleidingen gaat waarbij het leren op de werkplek centraal staat. Ook voor andere knelpuntberoepen buiten de haven dan wordt ingezet binnen POA.

Zo is CVO Vitant in overleg met VDAB de opleiding distributieslager aan het aanbieden. Deze duale opleiding is tevens een samenwerking met Delhaize, Colruyt en Millevaches. Verder lopen er op campus PIVA trajecten met de VDAB voor de opleiding van hulpkoks en grootkeukenmedewerkers. Naast evoluties op de arbeidsmarkt houden we ook een vinger aan de pols bij maatschappelijke evoluties. Zo waren we in staat om dit schooljaar in avAnt te starten met een derde graad defensie en veiligheid. Dit was mogelijk omdat we een aantal jaren geleden het gemis van veiligheidsopleidingen in het secundair onderwijs hadden opgemerkt en van start waren gegaan met een zevende jaar integrale veiligheid.

Om studiecontinuïteit te garanderen, werden we dan ook als een van de slechts achttien secundaire scholen in gans Vlaanderen geselecteerd om een derde graad defensie en veiligheid aan te bieden. Inspelend ook nog op de gewijzigde onderwijshervorming hebben we twee jaar geleden succesvol een Naamloos zevende jaar in avAnt opgericht. Het leek ons een opportuniteit om deze opleiding aan te bieden aangezien na de volledige uitrol van de hervorming secundair onderwijs leerlingen uit het BSO verplicht dit Naamloos jaar moeten volgen om hogere studies te kunnen aanvatten. We kijken momenteel de mogelijkheden om dit ook in PTS en PITO Stabroek te doen.

Daarnaast stellen we ook ons bestaand aanbod kritisch in vraag. Dit houdt niet noodzakelijk in dat we opleidingen stopzetten. Vaak passen we ze ook aan, aan de moderne technologieën. Zo werd in het kader van de wijzigende maatschappelijke contextafdeling carrosserie op PTS Boom stopgezet en vervangen door een gespecialiseerde opleiding in elektrische en hybride voertuigen. Ook gebeuren wijzigingen in het opleidingsaanbod in het kader van de hervorming, leerplannen

en opleidingsprofielen werden hierdoor gewijzigd. Momenteel is deze hervorming uitgerold in de tweede graad. We zijn ook volop bezig met de voorbereiding voor de programmaties en concordanties voor alle opleidingen in de derde graad. Wijziging naar inhoud en leerplandoelen zullen hier natuurlijk het gevolg van zijn.

U vraagt welke toekomstplannen we hebben met betrekking tot het uitbouwen van het aanbod? Wel, in de toekomst willen we ons blijven inzetten op het kwaliteits-, technisch- en beroepsonderwijs, in uiteraard samenwerking met bedrijven en sectoren. Zo bieden we nu al die duale opleidingen aan. Het aanbod breidt elk schooljaar uit maar we doen dit wel op een doordachte manier. We onderzoeken eerst de mogelijkheden die de bedrijven en de sectoren in de regio's van onze scholen kunnen bieden.

Ter illustratie, in september zijn bijvoorbeeld in PITO Stabroek met een derde graad paardenhouderij gestart. Dit gebeurde na een grondige screening van de bedrijven die zich aanboden. Om onze duale opleidingen kwalitatief te kunnen uitzetten, initiëren we onderzoeksprojecten met universiteiten en hogescholen. Binnen het kader van duaal leren werd twee jaar geleden de screeningsstoel 'klaar voor duaal' gelanceerd. Dit instrument biedt de klassenraad professionele ondersteuning bij de beslissing of een leerling arbeidsrijp en/of arbeidsbereid is.

Dit schooljaar zijn we gestart met een onderzoeksproject dat moet leiden tot een screeningsinstrument voor bedrijven die zich aanbieden om leerlingen duaal mee op te leiden. We geloven sterk in duaal onderwijs maar we blijven natuurlijk inzetten op de kwaliteitsvolle implementaties daarvan. Belangrijk te melden is ook dat we het overaanbod in bepaalde regio's trachten te voorkomen. Zo is er een overlegforum met alle onderwijspartners binnen de stad Antwerpen waar de programmaties voor het volgend jaar besproken worden. Ook in Mechelen bestaat een soortgelijke samenwerking tussen de onderwijsverstrekkers.

Een belangrijke doelstelling die we in verband met de programmaties voor ogen houden, is het per school aanbieden van een afstudeeraanbod binnen de verschillende finaliteiten. Zo willen we als Provinciaal Onderwijs het aanbod op onze campussen aanbieden op verschillende opleidingsniveaus. Deeltijds secundair onderwijs, voltijds secundair onderwijs en volwassenenonderwijs. We zijn ervan overtuigd dat we op deze manier onze leerlingen en cursisten kunnen opleiden in de richting van hun keuze op maat van hun capaciteiten en welbevinden. Als we zien naar opleidingen die in de toekomst zeer belangrijk zullen worden kijken we onder meer naar de zorgsector. Gezien de demografische ontwikkelingen zullen er in de toekomst immers veel zorgverstrekkers nodig zijn die momenteel al in de lijst van knelpuntberoepen te vinden zijn. Het Provinciaal Onderwijs wil dan ook de bestaande zorgopleidingen binnen avAnt versterken en verder uitbouwen.

Mevrouw Bakelants, u heeft verwezen naar het lerarentekort. Nu, het lerarentekort is geen zaak van het Provinciaal Onderwijs alleen, dat is een algemeen gegeven binnen het onderwijs. We hebben daar inderdaad ook problemen mee. Het klopt dat er in Antwerpen een sterke stijging is van het aantal leerlingen in het secundair onderwijs. Ik beschouw het dan ook als de maatschappelijke verantwoordelijkheid van elk onderwijsnet om mee naar oplossingen te zoeken voor het capaciteitstekort. Zoals ik in de commissie gezegd heb, heb ik de administratie gevraagd om te onderzoeken waar en hoe wij eventueel kunnen meewerken aan de oplossing. In eerste instantie in de onmiddellijke omgeving van stadscampussen van avAnt en nieuws daarover heb ik nog niet. Mevrouw Bakelants, u moet ons daar de tijd voor geven. We moeten de administratie de tijd geven om grondig werk aan te maken. Want in het verleden heeft de provincie toch al genoeg minderwaardige gebouwen overgenomen en dat wil ik niet meer meemaken. Het is de bedoeling het probleem te verkleinen in plaats van het te vergroten. Net zoals in alle netten en schoolbesturen heeft het Provinciaal Onderwijs ook te kampen met een tekort. Ik ben daarmee begonnen. Het is overal dat we met dat probleem zitten. Maar we zijn natuurlijk tevreden met de extra lesuren die door minister Weyts werden toegekend voor de ondersteuning van de kerntaak. De meeste van deze lesuren werden met goedkeuring van de vakorganisatie ingezet voor extra ambten voor toezichten en co-teaching. Samengeteld met de uren die onze leerkrachten er extra bijnemen en het inschakelen van hybride lesgeven aan

verscheidene klasgroepen, zorgen deze extra uren ervoor dat onze scholen de grootste tekorten onder controle hebben.

Zeer recent, mevrouw Bakelants, keurde de Vlaamse regering, op aangeven van minister Weyts, ook een pakket van maatregelen goed dat over het opwaarderen van het lerarenberoep gaat. Er worden zowel maatregelen op korte als middellange termijn genomen. Het stemt me dan ook blij te zien dat de minister het lerarentekort concreet aanpakt op het Vlaams niveau. Er zijn ook heel wat initiatieven die ons Provinciaal Onderwijs neemt om leraren te overtuigen om voor POA te kiezen. Om hen na hun keuze een warm welkom te heten, om hen te ondersteunen gedurende hun loopbaan en om ook lessen te trekken indien leraren POA verlaten. Zodat leraren ons Provinciaal Onderwijs gemakkelijk kunnen vinden en werken, werken we onder meer aan de implementatie van een informaticasysteem. Dit systeem zal zowel het beheer van openstaande vacatures of de publicatie ervan via verschillende kanalen, website, school, provinciale website, VDAB optimaliseren.

Het is de bedoeling om via dit informaticasysteem tevens de opvolging van spontane sollicitaties te faciliteren. Indien onderwijzend personeel interesse toont in ons onderwijs, kan het bijkomend extralegaal voordeel dat door andere onderwijsverstrekkers niet wordt aangeboden als bijkomend argument dienen. Ik heb het dan over de hospitalisatieverzekering die wordt aangeboden. We blijven dus ondersteunen en ook inderdaad onze pedagogische cel die voor de startende leerkrachtenbeleid, die werd ook uitgebreid van twee naar vier. We hebben ook een onthaalmoment voor startende leraren nu, begin september in het provinciehuis georganiseerd, dat ze onmiddellijk weten, waar maken we deel van uit, van dat provinciale net. En ook werkt men in onze scholen met een peter- en meterschap en mentoren. Ook worden zeer intense coachingstrajecten in de scholen georganiseerd. Ik heb er al verwezen, als dan toch leerkrachten ons onderwijs verlaten, dan hebben we daar een exitgesprek mee om te weten van waarom ze ons verlaten. Met al die maatregelen proberen we toch een warme organisatie te zijn en leraren te overtuigen om toch nog te kiezen voor het provinciaal onderwijs.

Ja, collega Verhaert, we hebben in de commissie daar al over gepraat, over het CLB en dat is inderdaad een probleem. U hebt dat terecht aangehaald en ik denk dat wij dezelfde bezorgdheid delen. Het is inderdaad niet logisch wanneer dat wij binnen ons CLB scholen bij krijgen, dat we daar niet de nodige financiering voor bij krijgen. Dat is een totale fout natuurlijk in het systeem. Ik heb dat zoals u terecht zegt ook aangekaart bij de minister. Ik zal dat blijven aankaarten. Maar u moet natuurlijk weten dat de geplande evaluatie over het decreet leerlingenbegeleiding is uitgesteld om de reden van de coronaproblematiek, maar dat moet natuurlijk niet zeggen dat we moeten wachten op die evaluatie. Ik wil u duidelijk maken dat ik deze problematiek zal blijven aankaarten, want ik vind ze ook heel onterecht en heel onlogisch. Ik vind wanneer men inderdaad van andere scholen naar het CLB de keuze maken, dat we daar ook de middelen voor moeten krijgen. Ik zal het blijven aankaarten bij de minister en ik zal u ervan op de hoogte houden van de verdere antwoorden. Ik dank u.

VOORZITTER.- Goed als er geen vragen meer zijn? Dan kunnen we overgaan tot de stemming van punt 1.1 van de agenda.

Nr. 1/1 van de agenda

APB Provinciaal Vormingscentrum Malle. Meerjarenplan 2020-2025 en Kredieten 2022. Goedkeuring.

Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens

wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

2. Juridische context

Titel IV en het artikelen 236 van het Provinciedecreet.
De beheersovereenkomst.

3. Feitelijke context en verantwoording

SDG16: Vrede, justitie en sterke publieke diensten

SDG-subdoelstelling 16.6: Doeltreffende, verantwoordelijke en transparantie instellingen ontwikkelen op alle niveaus.

Door uw raad werd in vergadering van 26 september 2013 oprichting van het autonoom provinciebedrijf goedgekeurd. Dit provinciebedrijf werd met ingang van 26 september 2013 operationeel.

Het autonoom provinciebedrijf heeft als kernopdracht: Voor vormingsactiviteiten, voornamelijk in de non-profitsector en het onderwijs, willen we voldoende, betaalbare en kwalitatieve infrastructuur en materiaal ter beschikking stellen.

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

In het meerjarenplan worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. De financiële documenten zijn digitaal toegevoegd.

In de kredieten 2022 is een budgettaire personeelsbehoefte van 44,1 VTE voorzien. Een organogram is digitaal toegevoegd.

De jaarlijkse dotatie, die door het provinciebestuur ten behoeve van het autonoom provinciebedrijf wordt voorzien om haar missie en activiteiten te ontwikkelen bedraagt in het meerjarenplan:

- 2022: 2.267.284 EUR
- 2023: 2.318.466 EUR
- 2024: 2.370.670 EUR
- 2025: 2.423.920 EUR

4. Procedurele vormvereisten

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 10 november 2021.

Het ontwerp van het meerjarenplan 2020-2025, kredieten 2022 van het autonoom provinciebedrijf werd door de raad van bestuur van het APB vastgesteld op 25 november 2021.

BESLUIT:

Artikel 1:

Het meerjarenplan 2020-2025 en de kredieten 2022 van het autonoom provinciebedrijf PVM worden goedgekeurd.

Artikel 2:

De provincieraad keurt goed dat het autonoom provinciebedrijf PVM voor de realisatie van de doelstellingen in 2022 een dotatie van 2.267.284 EUR ontvangt.

VOORZITTER.- Geen vragen?

De stemming kan starten.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.
35 leden hebben deelgenomen aan de stemming;
27 leden hebben ja gestemd;
8 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 27 stemmen ja, bij 8 onthoudingen.

Nr. 1/2 van de agenda

APB Provinciaal Onderwijs Antwerpen. Meerjarenplan 2020-2025 en Kredieten 2022. Goedkeuring.

Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

2. Juridische context

Titel IV en het artikelen 236 van het Provinciedecreet.
De beheersovereenkomst.

3. Feitelijke context en verantwoording

SDG 16: Vrede, justitie en sterke publieke diensten

SDG-subdoelstelling 16.6: Doeltreffende, verantwoordelijke en transparante instellingen ontwikkelen op alle niveaus.

Door uw raad werd in vergadering van 26 september 2013 oprichting van het autonoom provinciebedrijf goedgekeurd. Dit provinciebedrijf werd met ingang van 26 september 2013 operationeel.

Het autonoom provinciebedrijf heeft als kernopdracht: Binnen de grenzen van de mogelijkheden en de maximumcapaciteit van de onderwijsinstellingen van het APB POA, hebben alle leerlingen en cursisten die dat willen de kans om kwalitatief sterk provinciaal onderwijs te volgen, met de nadruk op technisch en beroepsonderwijs en gericht op levenslang en levensbreed leren.

De hieruit voortvloeiende kernopdrachten met betrekking tot leerplichtonderwijs, volwassenenonderwijs en kennisoverdracht gerelateerde activiteiten zijn:

- een weloverwogen studietoeraanbod dat nauw aansluit bij de arbeidsmarkt zoals ze zich in de provincie Antwerpen ontwikkelt;
- onderwijs voor iedereen, op voorwaarde dat hij of zij de vooropgestelde pluralistische principes aanvaardt;
- veelzijdige vorming, in de breedte en in de diepte;
- zorgzaam onderwijs;
- een aangenaam en veilig schoolklimaat;
- kwalitatief sterk onderwijs;
- eenheid met respect voor ieders eigenheid

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

In het meerjarenplan worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. De financiële documenten zijn digitaal toegevoegd.

In de kredieten 2022 is een budgettaire personeelsbehoefte van 128,28VTE voorzien.

Tevens bevatten de kredieten 2022 tegenover de vorige opmaak de nodige middelen voor de uitbreiding personeelsbestand in functie van pedagogische ondersteuning en opzetten strategisch, schooloverstijgend communicatiebeleid.

De jaarlijkse dotatie, die door het provinciebestuur ten behoeve van het autonoom provinciebedrijf wordt voorzien om haar missie en activiteiten te ontwikkelen, bedraagt in het meerjarenplan:

- 2022 : 7.778.384 EUR
- 2023 : 7.932.330 EUR
- 2024 : 8.089.358 EUR
- 2025 : 8.249.524 EUR

4. Procedurele vormvereisten

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 10 november 2021.

Het ontwerp van het meerjarenplan 2020-2025, kredieten 2022 van het autonoom provinciebedrijf werd door de raad van bestuur van het APB vastgesteld op 25 november 2021.

BESLUIT:

Artikel 1:

Het meerjarenplan 2020-2025 en de kredieten 2022 van het autonoom provinciebedrijf POA worden goedgekeurd.

Artikel 2:

De provincieraad keurt goed dat het autonoom provinciebedrijf POA voor de realisatie van de doelstellingen in 2022 een dotatie van 7.778.384 EUR zal ontvangen.

VOORZITTER.- Geen vragen?

De stemming kan starten.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

35 leden hebben deelgenomen aan de stemming;
20 leden hebben ja gestemd;
15 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 20 stemmen ja, bij 15 onthoudingen.

Nr. 1/3 van de agenda

Provinciaal Onderwijs Vlaanderen. Jaarverslag en -rekening 2020. Kennisname.

Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

Overeenkomstig de omzendbrief van 21 april 1993 van de Minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden moeten para-

provinciale vzw's die voor meer dan 100.000 BEF betoelaagd worden hun begroting en rekening ter goedkeuring voorleggen aan de provincieraad.

In de provincieraadszitting van 23 september 1993 engageerde de provincie zich om jaarlijks het werkingsverslag en het financieel verslag van de overige vzw's, waarin provinciale vertegenwoordigers aan het beleid deelnemen en die van een provinciale toelage van minimum 100.000 BEF of 2.478,94 EUR genieten, aan de provincieraad ter kennisgeving voor te leggen.

2. Juridische context

De vzw Provinciaal Onderwijs Vlaanderen ontvangt volgens de bovenstaande regeling jaarlijks een subsidie. In het budget 2022 van het APB Provinciaal Onderwijs Antwerpen is hiervoor jaarlijks een subsidie voorzien en de provincie is vertegenwoordigd in de bestuursorganen. In 2021 bedraagt de subsidie 103.792,66 EUR.

Betreffende subsidiëring van vzw Provinciaal Onderwijs Vlaanderen, koepelorganisatie voor het Vlaams provinciaal onderwijs, werd tussen de provincies volgende regeling afgesproken:

'De provinciale subsidie bestaat uit een vast bedrag van 2.500 EUR, te vermeerderen met 1,25% van de door de Vlaamse Gemeenschap aan de provincie effectief toegekende wedden- en werkingssubsidies.' Deze berekeningswijze blijft ongewijzigd. Vanaf 2008 wordt het resultaat van de berekening wel telkens verminderd met het bedrag dat wordt voorzien als aandeel van de vzw Provinciaal Onderwijs Vlaanderen in de aflossingslast voor het kantoorgebouw van de Vereniging van Vlaamse Provincies.'

Daarnaast betalen de provincies sinds 2017 ook een bijkomende subsidie als tussenkomst in de loonkost voor een provinciale belangenbehartiger. Daarbovenop wordt sinds 2019 een bijkomende werkingbijdrage betaald naar aanleiding van extra taken bij de hervorming secundair onderwijs en belangenbehartiging rond dual learning.

Deze werkingstoelage werd voor 2021 voorgelegd aan de provincieraad in de zitting van 27 mei, goed voor een bedrag van 103.792,66 EUR, opgesplitst in vier delen:

1. Werkingsmiddelen ten bedrage van 30.451,01 EUR.
2. Loonkosten belangenbehartiger ten bedrage van 24.053,04 EUR.
3. Loonkosten leerplannen tweede graad ten bedrage van 26.576,19 EUR.
4. Bijdrage in de leningslast gebouwen VVP ten bedrage van 22.712,42 EUR.

In 2020 bedroeg de subsidie 98.944,04 EUR.

3. Feitelijke context en verantwoording

Aan uw raad wordt het jaarverslag en de rekening voor 2020 van deze vzw ter kennisneming voorgelegd.

De rekening en het jaarverslag zijn toegevoegd.

SGD 4. Kwaliteitsonderwijs

SDG-Subdoelstelling: Verzeker gelijke toegang tot kwaliteitsvol onderwijs en bevorder levenslang leren voor iedereen

Actie 1.4: We bundelen onze krachten en verdedigen onze belangen via onze koepelorganisatie.

4. Procedurele vormvereisten

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 10 november 2021.

BESLUIT:

Enig artikel:

De provincieraad neemt kennis van het jaarverslag 2020 en de jaarrekening 2020 van de vzw Provinciaal Onderwijs Vlaanderen.

VOORZITTER:- Dit is een kennisname. Zijn daar tussenkomsten over? Geen.

Kennis wordt genomen.

VOORZITTER.- Dan kunnen we overgaan naar de tussenkomsten van erfgoed. Mijnheer De Quick heeft het woord.

Nr. 1/27 van de agenda

Tussenkomst van de heer Erik De Quick betreffende onderbelichte archeologische voorwerpen geïnventariseerd.

De heer DE QUICK.- Dank u wel, voorzitter. Beste collega's, leden van de deputatie. WOODAN is gestart, en dan heb ik het niet over de Germaanse oppergod die zich vermomd als eenogige zwerver rond deze tijd van het jaar op aarde vertoont, het moet niet altijd Griekse of Romeinse mythologieën zijn, maar wel over een syntheseproject om houten artefacten uit archeologische contexten in Vlaanderen van de steentijd tot de nieuwe tijd in Vlaanderen te inventariseren.

WOODAN is een gratis te gebruiken openbare webdatabase over archeologische houtvondsten. Iedereen kan hier snel en gemakkelijk naar archeologische informatie zoeken. Het systeem is in 2015 gestart vanuit een door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed in Nederland gesubsidieerd

project en het doel van dit project was om een synthetiserend onderzoek te doen naar alle houtvondsten in alle Malta-publicaties vanaf 1997.

Hout werd vaak gebruikt voor gebruiksvoorwerpen, maar bewaart slecht in de grond en daarom blijft het onderbelicht en slecht gekend. Dit project zal voor de eerste keer een overzicht maken, alle informatie samenbrengen en zo verder onderzoek mogelijk maken. Je kan nu al grasduinen in de online d-base van WOODAN die de komende maanden verder wordt aangevuld. Het project wordt gesubsidieerd door het agentschap Onroerend Erfgoed en de provincie Oost-Vlaanderen zetelt in de stuurgroep en stelt de eigen collecties van de depots in Ename en Velzeke zeker ervoor open. Mijn vragen daaromtrent: is de deputatie van plan om ook mee te stappen in dit project en indien niet, waarom?

Onmiddellijk overgaan naar de volgende vraag? Met betrekking tot het provinciaal archeologisch depot op het internet. De provincie beschikt over een provinciaal archeologisch depot, dat recent een nieuwe thuis kreeg. Dit depot is gelukkig ook digitaal ter beschikking gesteld. Maar op de webstek van de provincie vind je enkel een kaart met summiere aanduiding van de vindplaats en beschrijving van de vondsten. Om de vondsten zelf te bestuderen moet je doorklikken naar de Flickr-pagina en hierop zijn de foto's en korte beschrijvingen te vinden. De besturing van dit programma is nog steeds in het Engels, wat bij nader inzicht nog steeds geen officiële taal is in dit land, trouwens. Ik stelde reeds in 2019 enkele vragen over dit programma en het gebruik, en u zou dit verder bekijken. Intussen is er echter nog niks gewijzigd, vandaar mijn volgende vragen: het digitaal archeologisch depot is ingedeeld per vindplaats, dit betekent dat je al kennis moet hebben van alle vondsten op die vindplaats en maakt doelgericht zoeken voor geïnteresseerden die een bepaalde periode bestuderen onmogelijk. Waarom is er geen mogelijkheid voorzien om te zoeken per periode en/of per materiaalsoort zoals brons, goud, textiel, leer, enzovoort. Zal hierin verandering komen? Bijkomende vragen: als je de foto's van de vondsten aanklikt en met de pijltjes verder doorgaat, verschijnen er geregeld reclameboodschappen, vindt de deputatie het aangewezen en verantwoord om als overheidsinstelling reclameboodschappen van private firma's te verspreiden en hoe gaat u dit oplossen? Dank u voor het antwoord.

VOORZITTER.- Dank u wel, mijnheer De Quick. Mijnheer Anciaux heeft het woord.

De heer ANCIAUX.- Mijnheer de voorzitter, mevrouw de ondervoorzitter, dames en heren, collega's. Twee jaar geleden formuleerde ik enkele schriftelijke vragen betreffende het provinciale kunstpatrimonium. Ik vroeg de deputatie naar de invloed op onze kunstcollectie van de nieuwe omschrijving van de decretale bevoegdheden van de provincies. En of de laatste decreetswijziging invloed heeft op het bezit conserveren en etaleren van onze provinciale kunstwerken.

Ik kreeg daarop een uitgebreid en een verhelderend antwoord dat de provinciale kunstwerken niet worden bewaard als één collectie, maar dat ze verdeeld zijn of waren eigenlijk over verschillende deelverzamelingen. Door de laatste interne staatshervorming werden de collecties van de provinciale musea met ingang van januari 2018 overgedragen aan de stad Antwerpen via de Museumstichting en aan de Vlaamse overheid. De kunstcollectie die verbonden is aan het provinciehuis, en wordt aangeduid met de naam 'collectie provincie Antwerpen' werd behouden. Naast de collectie provincie Antwerpen zijn er ook nog beperkte verzamelingen door de provinciale diensten of buitendiensten of instellingen, die zij aangelegd hebben en zelf beheren. Zo hebben de provinciale parken in het verleden geregeld beeldhouwwerken aangekocht die niet door het centrale bestuur beheerd worden.

Ik stelde dienaangaande nog heel wat vragen en die zijn allemaal te lezen natuurlijk voor de collega's die daar interesse hebben in het bulletin van vragen en antwoorden. Ik dank de deputatie voor die antwoorden, want dat was inderdaad heel verhelderend. Maar betreffende de toegankelijkheid van de collectie provincie Antwerpen, hier in ons provinciehuis, met daarin ongeveer 2300 objecten, stel ik mij de vraag hoe we dit patrimonium actiever kunnen tentoonstellen in het provinciehuis maar ook eenvoudiger ter beschikking kunnen stellen van de erkende gemeentelijke of stedelijke musea op vraag natuurlijk van de steden en gemeenten van onze provincie? Mijn vraag is heel concreet, of mijn twee vraagjes: bestaat bij het

provinciebestuur de bereidheid om gemeenten en steden te steunen, indien zij de collectie provincie Antwerpen of natuurlijk een deel daarvan wensen tentoon te stellen? En kan hiervoor een ondersteuningsbudget voorzien worden en kunnen de gemeenten hierover geïnformeerd worden? En ik dank natuurlijk gedeputeerde Lemmens al bij voorbaat voor zijn hoffelijk antwoord.

VOORZITTER.- Dank je wel, mijnheer Anciaux. Gedeputeerde Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Dank je wel, collega's, voor alweer al die hoffelijke vragen. Mijnheer de voorzitter, ondervoorzitter, collega's. Mijnheer De Quick, wat betreft WOODAN kan ik u zeggen en bevestigen dat naast Oost-Vlaanderen ook de provincies Antwerpen en Vlaams-Brabant partner zijn in dit project. Onze provinciale archeoloog Ignace De Sutter zetelt mee in de stuurgroep. Concreet betekent dit dat wij onze collecties en data openstellen voor de onderzoekers verbonden aan WOODAN. Dit project wordt in 2022 uitgerold en zorgt ervoor dat onze houten artefacten vanaf 2023 ontsloten zullen worden via de inventaris en op de website van WOODAN, waar je naast alle data ook foto's zal vinden. Provincie Antwerpen is daarnaast ook een partner in een ander gelijkaardig project dat zich focust daarbij op de ijzerproductie in Vlaanderen. In beide gevallen gaat het om materiaalsoorten waarvan zoals u terecht zegt, de waarde voor de studie van onze geschiedenis wordt onderschat. Het zijn zeer waardevolle bronnen maar ook heel kwetsbare. Het is vanuit deze bekommernis dat ons archeologisch depot van in het begin heeft ingezet op de correcte behandeling en conservatie van houten en ijzeren voorwerpen.

Dan uw frustratie rond Flickr, ik denk dat we dat vorig jaar al eens hebben uitgelegd, als je op de rechtermuisknop drukt dan kun je Nederlands kiezen. Dat is handig. Maar je kunt daar inderdaad, het is niet alleen Engels, het is ook Nederlands maar je moet daar iets voor doen. Dus als je dat in het vervolg ook eens wilt ..., dus Flickr heeft natuurlijk zeker zijn voordelen. Het is een gratis, laagdrempelig en internationaal gekend platform voor het delen van beelden. Het biedt ons de kans de bezoeker een mooie visuele inkijk te geven in onze collecties. Ik kan het iedereen aanraden om eens een kijkje te nemen en door de vele bijzondere objecten te grasduinen. Maar Flickr heeft, zoals u terecht aangeeft, ook zijn beperkingen. Zeker voor de meer geïnteresseerden in gespecialiseerde gebruiken.

Daarom, mijnheer De Quick, is ervoor gekozen om daarnaast ook te investeren in een hoogwaardig registratie- en beheersysteem. Met name Adlib, een systeem dat welbekend en wijdverspreid is in de erfgoedsector. Met dit systeem willen we dan ook vooral de professionele en semiprofessionele gebruikers bedienen, onderzoekers studenten, medewerkers van erfgoedinstellingen en musea. Deze uitgebreide databank is intussen reeds in gebruik en wordt de komende maanden gefinaliseerd. De bedoeling is die data vervolgens te linken naar publieksmodules, daarbij kiezen we ervoor om maximaal te delen met anderen om zo nationale en internationale gegevensuitwisseling te ondersteunen.

Een goed voorbeeld daarvan is bijvoorbeeld het project WOODAN waar u daarjuist naar refereerde. Dat zal dus gebruikmaken van onze reeds beschikbaar data, inclusief details over perioden en materiaalsoorten. Samengevat hebben we een driesporenbeleid voor digitale ontsluiting: via Adlib voor de gespecialiseerde gebruikers, via WOODAN en soortgelijke websites voor de geïnteresseerde gebruikers en via Flickr naar een zeer breed publiek. En vergeet niet op de knop rechts te duwen.

Dan, mijnheer Anciaux, de provincie ontving dit jaar de prijs Wivina Demeester voor excellent bouwheerschap voor de manier waarop we onze kunstcollectie geïntegreerd en ontsloten hebben in het nieuwe provinciehuis. Blijkbaar strekt onze manier van aanpakken tot voorbeeld. Ik wil hiervoor een pluim werpen naar het departement Logistiek, dat sinds het verdwijnen van het departement Cultuur de zorg over de collectie heeft opgenomen en met succes. Ik denk dat het departementshoofd Karl Cools en ook Bob Daems dat op een ongelooflijke manier doen. Het hele provinciehuis, mijnheer Anciaux, ademt kunst uit. Van de ondergrondse parking tot de 14^e verdieping, overall kom je kunst tegen. Blikvanger is natuurlijk de kunstinstallatie, every collection hides another collection, van Nico Dockx, waar onze kunstcollectie in wisselende opstellingen gepresenteerd wordt aan de bezoekers van het provinciehuis. Nog tot half

december is er een selectie te zien met werk van Paul en Patrick van Hoeydonck uit eigen collectie aangevuld met bruiklenen uit diverse privé en publieke verzamelingen.

Ik kan u ook melden dat we begin volgend jaar een nieuwe applicatie in gebruik nemen waarmee de kunstcollectie online ontsloten zal worden. Dit zal gefaseerd verlopen, rekening houdend met de geldende reglementering op het auteursrecht. Tot slot blijven we tijdelijke bruiklenen aanbieden aan lokale besturen en voor tentoonstellingsprojecten in binnen- en buitenland. De ondersteuning van de provincie bestaat in dat geval uit advies en begeleiding, het tentoonstellingsklaar maken van de gebruikte kunstobjecten en het kosteloos ter beschikking stellen. Daar behoort nog een subsidie, daar bovenop nog een subsidie geven kan natuurlijk niet, dit behoort niet langer tot onze bevoegdheden. Maar ik moet zeggen dat we die vraag ook nog niet gekregen hebben. Doorgaans hebben lokale besturen een budget voor tentoonstellingen maar we willen dat graag de volgende jaren ook verderzetten. Tot daar mijn antwoorden.

VOORZITTER.- Goed, dank u wel, gedeputeerde Lemmens. Mijnheer De Quick heeft het woord.

De heer DE QUICK.- Dank u wel, mijnheer Lemmens, voor uw uitgebreid en heel positief antwoord. Toch nog eventjes over Flickr. Zelfs als je de Nederlandse vertaling vraagt blijven de hoofdsturingsknoppen in het Engels. Dat even ter zake. Maar u heeft een vraag van mij nog niet beantwoord namelijk deze over de reclameboodschappen die tussen de foto's zitten als je wat struint in Flickr. Wat gaat de deputatie daarmee doen? Dank u.

De heer LEMMENS.- Ik denk eerlijk gezegd, mijnheer De Quick, dat we er weinig aan kunnen doen als u Flickr gebruikt. Ik heb daarover gezegd: Flickr heeft vele voordelen, maar ook een aantal nadelen. Ik wil dit nog eens gerust bekijken maar ik weet niet of dat daar inderdaad iets aan te doen is. Maar ik wil dat gerust bekijken want ik neem aan dat dat inderdaad wel vervelend is.

De heer DE QUICK.- Het zou veel aantrekkelijker zijn moesten dat reclameboodschappen van de provincie zelf zijn natuurlijk in plaats van ja, weet ik veel welke firma voor weet ik wil veel welk raar product.

De heer LEMMENS.- Ik zal het bekijken, mijnheer De Quick.

VOORZITTER.- Goed. Als er geen vragen meer zijn dan kunnen we overgaan naar een tussenkomst van mevrouw Van Dienderen. Mevrouw Van Dienderen heeft het woord.

Nr. 1/30 van de agenda

Tussenkomst van mevrouw Ilse Van Dienderen over gebiedsprogramma Groen Kruis / Fortvlakte.

Mevrouw VAN DIENDEREN.- Dank u wel, voorzitter, collega's. Mijn vraag gaat over het gebiedsprogramma Groen Kruis Fortvlakte. Fortvlakte is een onderdeel binnen dat gebiedsprogramma. Ik heb gezien dat in juli de provincie de handen in elkaar sloeg met de gemeente Wijnegem, district Deurne, het Agentschap Natuur en Bos en het Regionaal Landschap om die Fortvlakte daarvan kijknatuur te maken. Zo spreekt de gemeente Wijnegem er toch over. Het initiatief, dat past dus binnen dat gebiedsprogramma van het Groen Kruis. Die plek die iedereen kent als de overkant van het shoppingcenter, Wijnegem shoppingcenter, die open vlakte daar, die ontleent zijn naam aan de aanwezigheid van een oud fort dat nu ondergronds enkel nog maar te vinden is. Dat was het Fort 1, dat is helemaal verdwenen op die plek. Op oude kaarten is dat nog wel terug te vinden. Er is al langer heel wat bezorgdheid vanuit district Deurne, vanuit de gemeente Wijnegem, om die plek open te houden. Ooit waren daar ideeën om het Bosuilstadion naar te verhuizen of een andere recreatieve functie aan dat gebied te geven.

Ik ben heel blij dat de provincie ook het belang van die open ruimte inziet. Ik heb ook gedeputeerde De Haes dat sponsnatuur horen noemen in plaats van kijknatuur. Het is allemaal wel heel boeiend. Ik lees ook in het krantenartikel dat gedeputeerde Lemmens dan die Fortvlakte een duidelijk statuut wil geven, maar ik merk toch dat daar nog lokaal heel wat vragen over leven: wat is nu juist de bedoeling op die site? Kunnen we garanderen dat die site effectief openblijft gezien de bedreigingen die er zeker in het verleden waren? Verder stel ik mij de vraag over zo'n gebiedsprogramma, hetgeen wat ik ervan op website vond, gaat over wandelkaarten dat Groen Kruis heeft gerealiseerd, dat is allemaal goed om de open ruimte te ontdekken. Maar ik vind dat de provincie toch nog iets ambitieuzer mag zijn en zich niet beperken tot het laaghangend fruit van die wandelkaarten. Dus vandaar dat ik nog wel met heel wat vragen zit over, wat mogen we dan verwachten, welke garanties kunnen we voor dat gebied honoreren? Van onze lokale mandatarissen hoor ik ook: neemt er iemand nog een planologisch initiatief om het gebied verder te beschermen? Zijn er tussen de partners voor de Fortvlakte ook engagementen om eigendommen te verwerven, om dus naar de toekomst toe die site veilig te stellen? Dus ik kijk uit naar het antwoord.

VOORZITTER.- Goed, dank u wel, mevrouw Van Dienderen. Gedeputeerde Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Dank u wel, voorzitter. Mevrouw Van Dienderen, ik zal proberen de nodige duiding te verschaffen in verband met wat wij willen doen op de Fortvlakte. Voor de Fortvlakte werd er in het afgelopen jaar door het studiebureau Overland een concreet ontwerpvoorstel opgemaakt. Dit ontwerp moet de potenties van het gebied als groene leefbare long in dit verstedelijkt gebied tot uiting brengen. Belangrijke zaken die opgenomen werden in het ontwerp zijn onder meer: toegankelijk en beleefbaar groen, respect voor de aanwezige groenwaarden, biodiversiteit en klimaatadaptatie. Denk bij klimaatadaptatie aan zaken zoals waterberging, verkoeling of luchtzuivering. Bij het ontwerp hoort natuurlijk ook een prijskaartje, er zal daarom op zoek gegaan worden naar subsidies voor dit project. Bovendien kan de realisatie van het park volgens ons in verschillende fases gebeuren. Niet alle elementen uit het ontwerp zijn noodzakelijk voor de basisfuncties van parken en het op gang trekken van natuurlijke processen.

De eerstvolgende stap is overleg met de huidige eigenaar, en dat is in deze de FOD Financiën voor aankopen van de grond. Nu, of er een PRUP komt. Wel, de fortvlakte heeft op het gewestplan de bestemming bos. Het valt dus nog te onderzoeken of er een ruimtelijk uitvoeringsplan gemaakt moet worden om dit ontwerp ook te kunnen uitvoeren. Er zal in detail moeten worden nagegaan of de gewenste ingrepen vandaag vergunbaar zijn in bosgebied of compatibel zijn met de vrijgestelde handelingen in het kader van het algemeen belang. Indien een ruimtelijk uitvoeringsplan nodig blijkt is de volgende vraag: welke overheid dit zal opmaken? Deze oefening zullen we nog moeten maken. Hoe zal men hier kijknatuur van maken, welke initiatieven zijn gepland?

Wel voor de site van de Fortvlakte werden een brede waaier aan wensen geformuleerd door verschillende betrokken partners. Zo wil men de natuur zowel kwaliteitsvoller als ook toegankelijker maken. Het ontwerp van studiebureau Overland is bedoeld om zoveel mogelijk wensen mee te nemen voor dat gebied. Verschillende thema's werden geselecteerd en kregen een plaats op de ontwerpschets. In het centrale deel van de Fortvlakte zal een urbane wildernis worden nagestreefd. Een beperkte tot zo goed als ontoegankelijke weidse vlakte. Het gevoel van open ruimte en wilde natuur staan hier voorop. Ook worden in het centrale deel waterberging, infiltratie en vochtige graslanden nagestreefd. Het beheer van de Fortvlakte zal extensief gebeuren. De buitenste zone van de vlakte maken we publiek toegankelijk en zal kunnen voorzien in de dagelijkse recreatiebehoefte van buurtbewoners. Wandelen, zitten, picknicken, enzovoorts, kunnen hier een plaats krijgen. Zo ontstaat een nabije en toegankelijke groene ruimte. Van aan de rand van het park kan je dan kijken naar de centrale wilde natuur.

Of de eigendomsstructuur zal wijzigen. Wel, het Agentschap Natuur en Bos was ook betrokken bij het ontwerp van de Fortvlakte en is momenteel de mogelijkheden voor aankoop aan het onderzoeken. Maar het is in elk geval een project waar ik zeer nabij betrokken ben en wat ook

inderdaad een enorme meerwaarde zou geven in de buurt daar in dat verstedelijkt gebied. Het is iets waar dat we heel graag aan willen werken in het Groen Kruis.

VOORZITTER.- Goed, dank u wel, gedeputeerde Lemmens. Als er geen vragen ... Mevrouw Van Dienderen heeft het woord.

Mevrouw VAN DIENDEREN.- Dank u wel voor het antwoord. Er zijn toch nieuwe dingen, ik heb toch nieuwe dingen gehoord, merci daarvoor. Ik denk dat het een goede zaak zou zijn, dat het ANB daar een aankoop kan realiseren. Maar u weet dat dat heel ingewikkeld is, dat is een federale overheid, die kan dat ook niet zomaar aan iedereen verkopen. In de tijd zijn daar trucs moeten toegepast worden dat Vlaanderen de federale overheid onteigent en dergelijke fratsen. Dus ik hoop dat er een makkelijke structuur of overdrachtsstructuur kan gevonden worden waardoor dat de site toch gevrijwaard wordt voor de toekomst en toegankelijk gemaakt wordt voor de buurt.

De heer LEMMENS.- We werken eraan, mevrouw Van Dienderen, maar niks is gemakkelijk.

VOORZITTER.- Goed. Dan zijn we aan het einde gekomen van alle tussenkomsten voor gedeputeerde Lemmens. En dan luisteren we graag naar de uiteenzetting van gedeputeerde Helsen.

2. Platteland, Europa en Flankerend Arbeids- en Onderwijsbeleid

Nr. 2/7 van de agenda

Uiteenzetting gedeputeerde Kathleen Helsen

Tijdens de uiteenzetting wordt een presentatie getoond.

Mevrouw HELSEN, gedeputeerde.- Goedemiddag, beste voorzitter, ondervoorzitter, collega's. Vorig jaar ben ik mijn tussenkomst begonnen met eigenlijk terug te blikken op een jaar corona dat we toen achter de rug hadden, dat toch wel een hele impact gehad heeft op de werking van de provincie. Ik zou dat dit jaar ook kunnen doen maar ik ga dat niet doen. We weten dat we ook volgend jaar nog in een periode van corona zullen zitten en dat we opnieuw inspanningen zullen moeten leveren om met de bijzondere situatie om te gaan. Ik ben vooral heel enthousiast en tevreden met de manier waarop dat ons personeel in de provincie zich blijft inzetten, blijft zoeken naar oplossingen en enthousiast blijft om ook in 2022 verder te werken.

Want in tijden van corona hebben wij kunnen vaststellen dat de problemen die zich stelden vóór corona, dat dat eigenlijk dezelfde problemen zijn die we vandaag zien, maar dat die gewoon sterker tot uiting komen. En dat de beleidskeuzes die we vóór corona gemaakt hebben, dat we die ook kunnen aanhouden nu in tijden van corona en ook na corona. Het zijn de juiste keuzes die we gemaakt hebben en we kunnen een aantal elementen die we daarin vooropgesteld hebben sterker benadrukken. We hebben bijvoorbeeld in tijden van corona vastgesteld dat kwaliteitsvol wonen heel belangrijk is. Dat werken in de zorg een uitdaging is, niet alleen vandaag maar ook naar de toekomst toe zal het een uitdaging zijn om de sector voldoende te versterken. De korte keten is een aandachtspunt, waarin dat we in ons beleid ook aandacht willen schenken aan het versterken van die korte keten.

Wij zullen in 2022 dus blijven inzetten op de gemaakte keuzes en wij zullen de acties die we reeds hebben opgezet ook volgend jaar trachten te verduurzamen, daar waar dat dat reeds mogelijk is. Dus 2022 is een jaar dat zich kan laten samenvatten door blijvend verbindend te zijn als bestuur en een duurzaam beleid voorop te stellen. Ik wil nu samen met jullie door een aantal acties gaan die we volgend jaar zullen realiseren in het kader van de bevoegdheden die ik heb. Te beginnen met het flankerend onderwijs en arbeidsmarktbeleid, daar hebben we de voorbije periode heel sterk ingezet op een goede analyse. De problematieken ten gronde bestuderen, dat is heel belangrijk als je ze wilt aanpakken. Als je u baseert op een verkeerde

analyse, is uw aanpak mogelijk ook eentje zonder of met weinig impact. Dat is hetgeen wat wij toch heel sterk willen vooropstellen, impact hebben op de problemen die zich stellen, oplossingsgericht werken, denken op lange termijn, duurzaam en geïntegreerd acties opzetten voor de vele knelpunten die zich stellen op het gebied van flankerend onderwijs en arbeidsmarktbeleid. Wij focussen op de meest kwetsbaren die ook de nodige aandacht verdienen om de problemen aan te pakken. Dat zijn de jonge kinderen die opgroeien in een context die te weinig ontwikkelingskansen biedt, kort en out-geschoolden die vandaag heel kwetsbaar zijn op de arbeidsmarkt, leerlingen die moeilijk passen in een schoolcultuur en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. We kiezen in onze aanpak resoluut om proactief en preventief te werken en ongekwalificeerde uitstroom voorkomen op school en uitstroom voorkomen op die arbeidsmarkt, dat zijn de twee zaken waar dat wij ons sterk op richten.

Ik wil even stilstaan bij het project Trampoline, dat is gestart in acht gemeenten in onze provincie, vier gemeenten in de Rupelstreek, vier gemeenten in de Kempen. Wij hebben een heel traject het voorbije jaar achter de rug met die acht gemeenten, waar dat we hebben kunnen vaststellen dat zij, dankzij de ondersteuning van de provincie en de begeleiding van VBJK, heel veel hebben bijgeleerd en dat zij die professionalisering die zij hebben ingezet, dat zij dat toch wel als heel noodzakelijk ervaren. En zij zijn vragende partij om als lokaal bestuur verder geïnspireerd te blijven, verder die professionalisering door te zetten, zodanig dat er een duurzaam en geïntegreerd beleid vanuit die lokale besturen kan gevoerd worden om de problematiek aan te pakken. De bedoeling is dat wij dus volgend jaar daar verder op inzetten, met die lokale besturen verder aan de slag gaan. Ze hebben een grondige analyse gemaakt van de situatie en zij hebben vastgesteld dat ze echt wel heel veel nieuwe dingen geleerd hebben, niet enkel en alleen vanuit wetenschappelijk onderzoek maar ook van hun eigen gemeente. Ze hebben hun gemeente veel beter leren kennen in het aanbod dat er is, de manier waarop dat dingen gerealiseerd worden, of het aanbod dat er niet is. De manier waarop dat inwoners kijken naar dat aanbod, dat aanbod kennen of niet. Dus toch wel een heel leerproces dat ze hebben doorgemaakt. Op dit moment zijn zij bezig met de opmaak van actieplannen en de bedoeling is dat we bekijken, wat kunnen de lokale besturen op eigen kracht, wat moet aangepakt worden op bovenlokaal niveau, welke rol kan de provincie daarin spelen, welke initiatieven moeten wij nemen, hoe kunnen wij ondersteunend zijn? En de bedoeling is dat we volgend jaar overgaan tot acties en dat we dan samen met die lokale besturen bekijken hoe dat wij daar de ondersteuning verder kunnen doen.

De zomerscholen, omwille van het feit dat corona zich blijft manifesteren, zal 2022 ook een jaar zijn waarin dat de zomerscholen toch wel noodzakelijk zijn in onze provincie. Daar zijn toch wel wat schooldagen die leerlingen niet hebben kunnen doorbrengen op school en dat zal opnieuw leiden tot een leerachterstand. We hebben reeds twee jaar ervaring opgebouwd met de zomerscholen. Wij zullen dus volgend jaar opnieuw de expertise blijven inzetten om in te zetten op zowel spelend leren als remediërend leren. Wij willen bekijken of dat wij het aanbod nog verder kunnen uitbreiden en het aanbod rond spelend leren ook nog verder kunnen verruimen. Wij leren een aantal lessen uit de twee jaar zomerscholen die wij gerealiseerd hebben en zullen ook onze aanpak volgend jaar bijsturen, daar waar nodig. En wij zullen dus sowieso nog een aantal extra zaken versterken zoals bijvoorbeeld het inhoudelijk realiseren van een leerlijn tussen het leerplichtonderwijs, de zomerschool en daarna opnieuw de leerplichtenschool waar kinderen zich in september opnieuw intekenen. Maar ook dat is een project dat we volgend jaar zullen realiseren en dat de nodige aandacht zal krijgen.

De hybride leeromgeving, dit is een nieuw concept wat wij als provincie Antwerpen realiseren en wij doen dat samen met Nederland. Wij leren heel veel uit de eerste toepassingen die in Nederland reeds zichtbaar zijn, het is heel interessant om te zien welke positieve effecten dat dit heeft. We hebben de voorbije periode, het voorbije jaar vooral ingezet op het leren kennen van dat nieuwe concept, want het is echt een volledig nieuw concept dat wij willen realiseren. En waar wij dus volgend jaar verder zullen werken op de ingeslagen weg. De bedoeling is om volgend jaar echt concrete dingen te realiseren reeds voor de doelgroep van de jonge tieners, de 10- tot 14-jarigen, hen in 2022 echt al in de sectoren van zorg en bouw brengen. Ook de logistiek om volgend jaar reeds prototypes uit te bouwen voor de jonge tieners en ervoor te zorgen dat ze echt de werkvloer leren kennen in de zorg- en de bouwsector op maat van hun ontwikkeling aangepast aan de leerdoelen die zij moeten behalen. Ook voor de doelgroep van de 14- tot 25-

jarigen zullen wij volgend jaar met opleidingsprofessionals uit het onderwijs en de beroepspraktijk concrete hybride leeromgevingen gaan realiseren.

Over het Innovatiecentrum Werk hebben wij het in de provincieraad nog maar pas gehad, dus ik wil daar nu niet uitgebreid op ingaan maar we hebben de goedkeuring zopas hier in de provincieraad gegeven. De bedoeling is om dat volgend jaar op de rails te zetten van oprichting naar effectieve realisatie. Het gaat echt wel over het verankeren van werkzame praktijken op de werkvloer. En het gaat dus niet over het passend maken van werkzoekenden voor knelpuntberoepen, maar vooral om bedrijven en organisaties te laten innoveren om de meest kwetsbare doelgroepen aan het werk te krijgen, zodanig dat de werkzaamheidsgraad ook in onze provincie verhoogt. Het is echt een mismatch die we blijven zien en die nieuwe concepten, nieuwe modellen vraagt. Dat is hetgeen wat wij vanuit de provincie willen ondersteunen, samen met de partners die u hier op de slide ziet.

Voorts zullen wij werk maken om het levenslang leren in onze provincie te versterken, ook dat is een hele uitdaging al jarenlang. We lukken er in gans Vlaanderen heel moeilijk in, datzelfde doet zich voor in onze provincie uiteraard. We hebben daar de eerste stap het voorbije jaar reeds in gezet. We hebben de onderwijspartners en de bedrijfswereld hier in dit huis samengebracht. Dat was een boeiende ontmoeting waar we hebben mogen vaststellen dat het op vele vlakken twee werelden zijn die vragende partij zijn om samen aan de tafel te zitten, om samen stappen vooruit te zetten en te bekijken hoe dat we op de werkvloer, in onze provincie, in verschillende bedrijven, toch wel het leren centraal kunnen zetten en hoe dat in de bedrijven een leercultuur meer op de voorgrond wordt geplaatst.

De centra voor basiseducatie engageren zich nu reeds om een leerplek in te richten in de maatwerkbedrijven in onze provincie. Want ook de meest kwetsbare doelgroepen moeten kans krijgen op levenslang leren en we zien dat het daar vandaag niet aan de orde is. En het onderzoeksrapport van de Koning Boudewijnstichting toont dat heel duidelijk aan, dat 40 procent van de Belgische bevolking zwakke digitale vaardigheden heeft, een percentage dat stijgt tot 75 procent bij mensen met lage inkomens en een laag opleidingsniveau. Dus alle redenen om hier toch wel werk van te maken en we gaan dat doen met de verschillende partners in de provincie die we hebben. Dus volgend jaar zal u daar nog meer over vernemen.

Dan blijven wij inzetten op het realiseren van een inclusieve economie. We hebben de start gegeven het voorbije jaar aan verschillende pilootprojecten omtrent het opzetten van ons ondersteuningsnetwerken om de mensen die de doorstroom moeten realiseren van de sociale economie naar de reguliere economie, om die veel beter te ondersteunen en op die manier uitval op die arbeidsmarkt te voorkomen. Maar wij zullen ook verder inzetten op technologische innovatie, robotisering stimuleren en ervoor te zorgen dat de werknemers binnen de sociale economie klaar zijn om die evolutie mee door te maken. En wij zullen dus, zoals ik daarnet gezegd heb, inzetten op opleiden van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Wij zullen de zorgsector versterken, we zien vandaag allemaal dat die sector het bijzonder moeilijk heeft en dat het echt, zeker met deze vierde golf, heel zichtbaar wordt dat mensen afhaken, uitvallen. Dus wij zien heel duidelijk dat er vele goede redenen zijn om als provincie voor die zorgsector onze nek uit te steken. We doen dat vandaag al, zowel vanuit de dienst hier door zorgeconomie, als het Gouverneur Kinsbergencentrum, zetten wij verschillende dingen op. We hebben de leerstoel zorgberoep in evolutie. Dat zullen we straks ook zien, dat de zorgberoepen echt wel in evolutie zijn, daar gaat toch wel wat veranderen na deze crisis. We hebben heel veel wetenschappelijk onderzoek en via die leerstoel willen wij alle inzichten van dat wetenschappelijk onderzoek echt gaan omzetten in praktijk. Want dat is hetgeen wat we vaak missen, heel veel interessante onderzoeksrapporten maar in de praktijk gebeurt daar jammer genoeg nog veel te weinig mee. Wij willen alle inzichten die er zijn gaan benutten om tot concrete realisaties over te gaan. Dat gaat een hele belangrijke worden in 2022. Retentie in de zorgsector, dus de uitval in de zorgsector voorkomen. We zijn daar op dit moment mee bezig, zullen daar ook verder op inzetten. En wij zullen ook bekijken hoe we in onze provincie nieuwe mensen kunnen aantrekken voor die zorgsector, want we zullen ze heel erg nodig hebben.

Dan kom ik tot het beleidsdomein wonen. Wij maken verder werk van kwaliteitsvol wonen. We hebben de voorbije periode onze visie duidelijk in de provincieraad gebracht, een subsidiereglement kwaliteitsvol wonen hier ter goedkeuring voorgelegd. Dat zijn instrumenten waar dat we mee aan de slag gaan. Wij hebben vorig jaar een geWOONtebreker traject gehad. Niet in één gemeente, zoals we dat gewoon waren, maar we hebben dat nu in een gebied gedaan. We hebben daarmee geëxperimenteerd, we hebben dat toegepast in Nederland. De gemeenten hebben dat als heel positief ervaren. We zullen ook volgend jaar bekijken hoe dat we nieuwe trajecten geWOONtebreker kunnen opzetten, niet enkel en alleen per gemeente, maar gemeente overstijgend.

Vorig jaar hebben we het Doortrekkersterrein geopend. De eerste bewoners zijn daarop gekomen. Wij zullen dat verder doorzetten en verfijnen, als wij op volle toeren draaien. Want met corona is de bezetting daar ook maar 50 procent. En we staan daar misschien hopelijk dit jaar voor de uitdaging om op volle toeren te draaien. Het Pandschap ging het voorbije jaar van start, dus een eerste goede aanzet die daar genomen is. Wij willen dat volgend jaar verder versterken.

En Kamp C zet heel duidelijk in op duurzaam bouwen en circulariteit. Dat is hetgeen waar wij volgend jaar ook een mooie realisatie zullen zien met het centrum. Dat zal af zijn. Dat een werking kan opzetten om velen in onze provincie, en mogelijk daarbuiten, te overtuigen van duurzaam en circulair bouwen. Wat we op vlak van woonbeleid nog gaan doen volgend jaar, is het verder bouwen op de fundamenten die we de voorbije maanden gelegd hebben. Wij gaan woonscans maken per gemeente om heel duidelijk met die gemeente onder de loep te nemen waar dat de uitdagingen en de knelpunten zitten. En om te bekijken hoe dat we die gemeente kunnen ondersteunen in het voeren van een woonbeleid en op welke manier dat dat kan lokaal. Maar welke acties dat er bovenlokaal nodig zijn, dat willen wij heel duidelijk aanpakken.

Een volgende actie die wij volgend jaar zullen nemen om de lokale besturen en de woonactoren in onze provincie te ondersteunen is het opmaken van wooncahiers thematisch rond urgente en actuele woonthema's. We doen dat in cocreatie met woonactoren, woonexperten. Niet alleen binnen onze provincie, maar ook daarbuiten. En wij zullen dus die wooncahiers gebruiken als een leidraad die lokale besturen kunnen gebruiken om kwaliteitsvolle woningen te laten bouwen, maar ook kwaliteitsvolle woonomgevingen te creëren. Dat is materiaal dat we dus volgend jaar zullen ter beschikking stellen, stap na stap, als uitvoering van een lijn in de beleidsnota.

Volgend jaar zullen we ook inzetten op een stimuleringsprijs. Wij hebben heel veel jonge mensen die een goede opleiding krijgen aan de universiteit in onze provincie binnen onze hogescholen. Zij verwerven daar nieuwe inzichten, hebben nieuwe ideeën. We willen hen stimuleren om die ideeën verder te ontwikkelen en om die ook te delen met de ancients op het werkveld. Om vernieuwing nog meer te stimuleren en om daar ook een item bespreekbaar te maken dat vandaag vaak moeilijk bespreekbaar is. We zien dat vernieuwing, zeker als het gaat over de bouwsector, niet vanzelfsprekend is. Trouwens, niet alleen in de bouwsector. En alle stimulansen die we kunnen geven zullen welgekomen zijn. Wij willen volgend jaar in samenwerking met onze hogescholen en universiteit bekijken hoe dat wij dus via die stimuleringsprijs dingen in beweging kunnen krijgen binnen de sector en binnen het wonen in onze provincie.

En dan Kamp C, ik heb het daar juist al gezegd, het centrum zal voltooid worden. Ik ga jullie uitnodigen om te komen zien, want het gaat echt de moeite zijn. Onze mensen gaan jullie dan kunnen vertellen hoe dat dat gebouw circulariteit ademt. Daar zijn heel veel toepassingen te zien die aantonen hoe dat materialen een tweede leven kunnen krijgen en ook mooi zijn. Dus dat is iets wat de volgende maanden gaat gebeuren op Kamp C. Het gebouw gaat een kantoorfunctie krijgen, een bedrijf gaat zich daar ook sowieso in vestigen. Wij gaan daar zelf met Kamp C ook plaats innemen, omdat de bedoeling is om daar echt heel veel dingen te tonen voor mensen en om van daaruit ook de bouwadviezen in de toekomst te geven.

Dan kom ik tot het plattelandsbeleid, ook daar staan we voor mooie uitdagingen de volgende jaren. Daar zullen wij samen met de lokale besturen en de actoren op het platteland bekijken

hoe dat we de uitdagingen op het platteland kunnen aanpakken, ondanks corona. Zij hebben in 2021 erin geslaagd om een hele reeks nieuwe dorpenprojecten op te zetten. Dat was niet vanzelfsprekend, maar onze medewerkers hebben hun uiterste best gedaan om participatie digitaal mogelijk te maken, of fysiek op een heel veilige plaats door het allemaal buiten te organiseren. U ziet hier een foto van hoe dat het allemaal toch is kunnen doorgaan. Dat heeft natuurlijk de creativiteit van onze mensen naar boven gebracht en ook de inwoners van de verschillende dorpen waar dat de trajecten doorlopen zijn, hebben genoten van die verschillende acties die we hebben opgezet.

We zullen ook volgend jaar nieuwe trajecten realiseren en wij zijn momenteel niet enkel en alleen bezig met de participatie en de analysefase en het visierapport. Maar wij zijn momenteel ook al in de fase van de concrete actie gekomen en de begeleiding daar rond en de eerste concrete realisaties in die verschillende dorpen worden zichtbaar. Ons kerkenbeleid is ook nog niet zo heel lang in de provincieraad behandeld. Dat betekent dat we volgend jaar echt de eerste start zullen hebben van de projecten die we goedkeuren. De verschillende bestemmingsonderzoeken die zullen aangevraagd worden door lokale besturen en de kerkbesturen waar dat wij ook de eerste aanpassingsinvesteringen zullen aangevraagd krijgen en hier ter goedkeuring zullen kunnen voorleggen. Wij zullen daarbij een lerend netwerk oprichten omdat die lokale besturen van elk jaar heel veel kunnen leren in datgene wat ze realiseren. In die dorpen zullen we volgend jaar ook de dorpspunten uitbouwen, daar waar dat er nood aan is. Dat is ook een nieuwe realisatie die we volgend jaar zullen zien.

De bedoeling is om in die dorpen waar dat de basisvoorzieningen weg zijn, waar er weinig kansen zijn op ontmoeting, om daar te bekijken op welke manier dat op maat van het dorp een dorpspunt kan ingericht worden. En dat is een nieuwe realisatie die volgend jaar ook zichtbaar zal zijn. In de dorpen zullen we ook trajecten doorlopen rond zorgzame dorpen. Daar waar er nood is om te evolueren naar een zorgzaam dorp, en dat zijn nogal wat dorpen, zullen wij daar volgend jaar ook op inzetten. Vijftien dorpen hebben zich daarop ingetekend, waar wij een traject doorlopen, waar wij het dorp begeleiden om ervoor te zorgen dat de zorg gerealiseerd wordt op een goede manier met vrijwilligers en professionals goed afgestemd op elkaar. We doen dat in samenwerking met het Gouverneur Kinsbergencentrum en Thomas Moore.

Dan heb ik hier de laatste slide, de plattelandssubsidies. Wij gaan in de richting van onze laatste oproep van PDPO 3. We zijn volop bezig met de voorbereiding van PDPO 4 en ook dat is een interessante oefening om opnieuw te kijken naar dat platteland en te kijken van, wat heeft het platteland aan ontwikkeling nodig, waar moeten we de volgende jaren op inzetten en waar kunnen verschillende actoren op het platteland de volgende jaren subsidies voor aanvragen? Dat is een overzichtje van de belangrijkste acties die we in '22 zullen trachten te realiseren. Dank je wel.

VOORZITTER.- Goed, dank je wel, gedeputeerde Helsen. Dan geef ik graag het woord aan mijnheer Vandendriessche.

Nr. 2/8 van de agenda

Tussenkomen van de heer Diederik Vandendriessche naar een nieuw flankerend arbeidsmarktbeleid?

De heer VANDENDRIESSCHE.- Dank je wel, voorzitter, dank je wel gedeputeerde voor de toelichtingen. Ik had het daar tijdens mijn algemene tussenkomen al even over, in ons land worden we geconfronteerd met hallucinante cijfers op het vlak van langdurige arbeidsongeschiktheid. Het lijkt erop dat we op de grenzen van ons arbeidssysteem stoten. Steeds meer mensen haken af met een burn-out of psychische problemen. Bijna 500.000 Belgen zijn langdurig afwezig van de werkvloer, dat wil zeggen, langer dan een jaar afwezig. Dat zijn er bijna 200.000 meer dan in 2012 en nog eens 300.000 zijn inmiddels minder dan een jaar arbeidsongeschikt. In totaal dus bijna 800.000 arbeidsongeschikten.

De federale regering stelt een tewerkstellingsgraad van 80 procent voorop, daar zijn we nog lang niet. Maar die doelstelling is onder meer noodzakelijk om ons sociaal model en onze algemene welvaart in stand te kunnen houden. Kunnen werken en opnieuw aan de slag kunnen gaan is bovendien voor elk individu belangrijke parameter voor het persoonlijk welzijn en de mentale gezondheid. Werken creëert kansen en draagt bij tot geluk. Werk is de moeite waard en zorgt voor zingeving. Maar momenteel leiden veel werknemers aan het gevoel overbelast te zijn en verliezen ze de zin in het werk. De goesting verdwijnt, het werk wordt zinloos en vele verlaten voor lange tijd het werk. Als we naar de arbeidsmarkt van de provincie Antwerpen kijken is het op de allereerste plaats belangrijk dat we de cijfers kennen. Heeft onze provinciale administratie zicht op hoeveel werknemers uit de provincie Antwerpen tot die groep van 500.000 behoren? En hoeveel langdurige afwezigheden kunnen vervolgens aan een burn-out en mentale problemen worden gekoppeld? De andere vraag is wat we daar als politiek bestuur tegenover kunnen zetten met ons flankerend arbeidsmarktbeleid?

We zitten als provincie in een zeer dwingend kader vanuit de VDAB, die ons als bestuur volop in de richting van de overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt duwt. De meeste initiatieven gaan dan ook in de richting van de begeleiding van tewerkstellingskansen. Met andere woorden, de beginfase van de loopbaan. Intussen wordt ook de POM daarvoor ingeschakeld, zoals we op de raad van november konden vernemen. Maar de impact van de uitval door psychische en mentale problemen en het gebrek aan een doeltreffende re-integratie op de werkvloer zorgen voor grote personeelstekorten en een toenemende krapte op de arbeidsmarkt. En hoeft het nog gezegd, in deze coronatijden gaat vooral het zorgpersoneel gebukt onder een steeds zwaardere werklast, en laat nu net de zorg een van de speerpuntsectoren van onze provincie zijn. Die sector lijkt dus bij uitstek geschikt om ons flankerend beleid ook op latere fases in de beroepsloopbaan te laten aansluiten.

Vandaar de volgende vragen: wat is nu eigenlijk het totale budget dat momenteel aan flankerend arbeidsmarktbeleid wordt gespenseerd? Aangezien we zien dat het over verschillende provinciale instellingen wordt verspreid. En hoe wordt dat verdeeld? Ik bedoel daarmee niet zozeer de budgetten die we kunnen lezen in de documenten maar wel, hoe worden de beslissingen gemaakt om in projecten in te stappen, om op projecten in te tekenen, om eventueel niet mee te doen aan bepaalde projecten? Is er bijvoorbeeld ruimte om meer op die terugkeer naar het werk van arbeidsongeschikten ook te focussen? Het Gouverneur Kinsbergencentrum zet onder meer met project 'Blijf aan Z' in op anders werken en een andere arbeidsorganisatie in de zorg. Waaruit bestaat die specifieke aanpak en kan die methodiek ook worden uitgerold naar andere sectoren? Een laatste vraag, de provincie zou voor de volledige arbeidsmarkt een coördinerende rol kunnen opnemen om het voortouw te nemen in de strijd tegen burn-out en langdurige uitval. Zijn er op dit vlak samenwerkingsmogelijkheden? Ik denk bijvoorbeeld aan het hoger onderwijs of ook de intercommunales, om een projectwerking te lanceren.

VOORZITTER.- Goed, dank u wel, mijnheer Vandendriessche. Gedeputeerde Helsen heeft het woord.

Mevrouw HELSEN, gedeputeerde.- Dank u wel, voorzitter. Collega Vandendriessche, ik ga uw verschillende vragen overlopen en antwoorden geven op de vragen die u gesteld hebt. Vraag één, hebben wij zicht op die cijfers en die 500.000, wat betekent dat voor onze provincie? Noch onze administratie en noch het InterMutualistisch Agentschap beschikt over cijfers op provinciaal niveau. Dus als u zegt: we hebben dat wel nodig om goed te weten wat dat we moeten doen. Dan kan ik enkel en alleen maar zeggen: vandaag hebben we dat niet. Een eenvoudige rekenoefening weet, 500.000 voor een ganse regio, we kunnen wel een inschatting maken wat dat dat ongeveer voor de provincie Antwerpen betekent, maar exacte cijfers hebben we niet.

De volgende vraag, van welk budget wordt er ingezet voor flankerend arbeidsmarktbeleid en hoe wordt dat gespenseerd? Dus volgend jaar gaat dat over 2.170.000 euro en wij zetten dat budget in op eigenlijk drie grote lijnen, drie grote doelstellingen die we voorop stellen, dat is onderwijs en die arbeidsmarkt toch wel dichterbij elkaar brengen, zodanig dat jonge mensen vooraleer dat ze een keuze maken voor een bepaald beroep een veel beter beeld krijgen op hoe dat het werkveld in elkaar zit en wat het best bij hen past, zodanig dat ze op een gemotiveerde manier

keuzes kunnen maken en dat we op die manier ook ongekwalificeerde uitstroom kunnen voorkomen. Daarnaast zetten we ook in op het versterken van die leercultuur in de bedrijven. Een tweede lijn waar dat wij werk van willen maken is inderdaad, het verhogen van die werkzaamheidsgraad. Als we kijken naar de cijfers, daar hebben we wel materiaal voor, omdat de VDAB ons daar informatie over bezorgt. Dan is het echt de meest kwetsbare doelgroep die momenteel geen werk heeft en dat vraagt dus aangepaste inspanningen. Daar zullen wij dus volgend jaar op inzetten. Punt drie, het versterken van die zorgsector. Ik heb daarnet ook al gezegd, de zorgsector staat echt wel onder druk en daar zijn extra inspanningen nodig.

Voor lijn één hebben wij volgend jaar 714.000 euro ter beschikking, voor lijn twee, die tewerkstelling van die meest kwetsbare doelgroepen, daar hebben wij 1.156.000 euro voor ter beschikking. En hier zit dus ook dat Innovatiecentrum Werk in, dat samen met de VDAB, stad Antwerpen, stad Turnhout en de POM zal vorm krijgen. En daar is het de bedoeling om ons niet enkel en alleen te richten op mensen met een beperking, maar ook mensen die langdurig ziek zijn. Dus de doelgroep die u omschrijft, mensen met een burn-out, die zitten ook in de aanpak vanuit dat Innovatiecentrum Werk. En wij weten vandaag dat die elementen die vandaag, die methodieken die vandaag meestal worden toegepast, dat die niet werken, dat er vernieuwing nodig is, daar willen wij net op inzetten. En ervoor zorgen dat de bedrijven daarin ondersteund worden.

Voor wat de zorgsector betreft, zetten wij 300.000 euro in om bovenop de dotatie van GKC, want die zit er niet in, bovenop de dotatie van GKC de sector te ondersteunen. Buiten dat budget hebben wij ook nog relancemiddelen, 560.000 euro om extra in te zetten in die zorgsector, en hebben wij ook nog het Fonds Levenslang Leren van 513.000 euro, waar wij volgend jaar gebruik van gaan maken om dus het levenslang leren te versterken.

Uw vraag rond het Gouverneur Kinsbergencentrum, meer informatie over Blijf aan Z, waaruit bestaat die specifieke aanpak en kan die methodiek ook uitgerold worden in andere sectoren? Nu, Blijf aan Z, dat is een mooi project dat wij doen met Europese subsidies. Het is een Interreg-project, het is een samenwerking met Nederland. Wat wij doen is eigenlijk twee concrete wetenschappelijk onderbouwde methodieken uittesten en implementeren. De manier waarop dat we dat doen, dat is eigenlijk zoals dat moet. Dus wij versterken de veerkracht van teamleden en wij ondersteunen eigenlijk leden van een team, wij leiden die op, begeleiden die, om te leren hoe dat ze eigenlijk zelf als lid van een team een rol kunnen spelen om de veerkracht van een team te versterken. En om eigenlijk de veerkracht en het functioneren van een volledig team te verbeteren.

Tweede belangrijk element waar dat we inzetten van de methodiek die we toepassen en uittesten met het project, is het ondersteunen, opleiden, begeleiden van leidinggevenden, om hen eigenlijk te tonen op welke manier dat ze leiderschap moeten ontwikkelen in de zorgsector. En daar wordt geleerd hoe dat ze moeten leiden om te boeien en te binden. En dan staan we ook met leidinggevenden stil bij werkplekculturen en welke werkplekcultuur dat zorgprofessionals aantrekt om te blijven werken in de zorgsector. Dat zijn de drie elementen in de methodiek, die uitgerold wordt en die uitgetest wordt. We weten vandaag al heel veel over burn-out en uitval. We weten dat het meer voorkomt bij vrouwen, bij middenkaders en kaders, bij mensen die voltijds werken en bij oudere werknemers. We weten ook dat bijvoorbeeld de bouwsector heel lage cijfers kent als het gaat over burn-out. Dus een van onze speerpuntsectoren, de bouwsector, daar zien we dat het nauwelijks voorkomt. We weten ook wat de oorzaak ...

VOORZITTER.- Mag ik vragen stilaan af te ronden, want uw vijf minuten zijn bijna, zijn al over de vijf minuten uw antwoord.

Mevrouw HELSEN.- Ik doe mijn best, voorzitter, maar het zijn vele vragen.

VOORZITTER.- Ja maar ...

Mevrouw HELSEN, gedeputeerde.- Dus we kennen ook de oorzaken van burn-out om te weten waar dat we moeten op inspelen, dat doen we ook in het project. Of dat die methodiek ook kan uitgerold worden in andere sectoren kunnen we vandaag nog niet zeggen omdat het project ook

nog loopt tot het einde van volgend jaar. We gaan dat ten gronde evalueren maar we zullen zeker bekijken of dat ook kan gebruikt worden in andere sectoren, dat is ook de bedoeling. Maar in de eerste plaats gaan we eerst proberen om dat goed uit te testen.

Dan uw vraag of dat de provincie een rol kan spelen, een coördinerende rol. Daar denk ik dat we onszelf heel goed moeten plaatsen in de volledige context waarin dat we ons bevinden. Het is zowel de federale overheid, de Vlaamse overheid die heel wat bevoegdheden hebben rond arbeidsmarkt, rond die problematiek. Zij zetten ook heel veel acties op. We moeten zeer goed kijken als provincie, wat doet de federale overheid, wat doet Vlaanderen en waar hebben wij als provincie een rol in te spelen? Het is onze bedoeling om vooral complementair te zijn en wij doen dat nu op de verschillende actielijnen waar dat zowel federaal als Vlaams reeds actief op is. Eén, we doen dat op vlak van levenslang leren, we doen dat rond onze acties rond retentie en de zorg, wij doen dat met ons Innovatiecentrum Werk dat we gaan ontwikkelen en dat zijn toch wel de mogelijkheden die belangrijk zijn. Wij baseren ons daarvoor ook op onderzoek dat het HIVA gedaan heeft. Zij hebben een heel interessant onderzoeksrapport geschreven waarin dat zij de hefboomen voor een hogere werkzaamheidsgraad aanreiken. Zij zeggen daar dat het vooral belangrijk is om een geïntegreerd beleid te voeren over de verschillende bevoegdheidsniveaus heen.

Vandaar dat dat voor ons ook zo belangrijk is om te kijken naar federaal, Vlaams, provinciaal en ook de lokale besturen hebben een opdracht van Vlaanderen gekregen en dat is hetgeen wat voor ons de opdracht is. Onze initiatieven die wij nemen zullen we daarop afstemmen. Als we kijken naar de verschillende initiatieven is het vooral Vlaanderen die de coördinerende rol heeft en waar dat de VDAB ook extra budgetten gekregen heeft, extra opdrachten gekregen heeft om die problematiek aan te pakken. En waar wij in dialoog zijn bij VDAB om te kijken: waar zitten nog leemten en waar kunnen wij als provincie dan het best op inspelen en waar is het niet nodig. En daarnaast, onze ondersteuningsnetwerken die we ontwikkelen binnen de inclusieve economie en straks ook in de reguliere economie van toepassing zouden kunnen zijn, is ook een manier waarop dat we als provincie een rol proberen te spelen. Voorzitter, ik doe mijn best. Maar het waren verschillende vragen, moeilijke vragen.

VOORZITTER.- Ja, voor een tussenkomst is er maar vijf minuten voorzien, voor iedereen.

Mevrouw HELSEN, gedeputeerde.- Ah, oké.

VOORZITTER.- Dus ik zou graag hebben als iedereen zich daar probeert aan te houden. Is dat één minuutje kan dat geen kwaad uiteraard. Goed, als er geen vragen meer zijn dan kunnen we overgaan tot de tussenkomst van mevrouw Lauwers. Mevrouw Lauwers, aan u het woord.

Nr. 2/9 van de agenda

Tussenkomst van mevrouw Linda Lauwers over toekomstvisie GKC.

Mevrouw LAUWERS.- Dank u wel, voorzitter, leden van deputatie, collega's. Ik zal op mijn beurt Epione even aanroepen, dat is de godin van de pijnverzachting, aan het einde van deze lange middag in die koude raadszaal hier. Dat is een mooi bruggetje meteen naar het Gouverneur Kinsbergencentrum, naar de mensen in de zorgsector.

Een korte vraag maar, het Gouverneur Kinsbergencentrum neemt de rol op van brugfunctie tussen onderwijs en arbeidsmarkt, tussen wetenschap en werkvloer en ook tussen de zorg en de buitenwereld. Daarnaast zet het GKC ook in op het verbeteren van de werksituatie van zorgverstrekkers. Gisteren kwam een van de collega's, zij was dat ook al door een van de collega's aangehaald, hoe belangrijk dat is. Het is een netwerkorganisatie die innovaties in en rond de zorgsector ondersteunt, versnelt en verspreidt. Vanuit onze fracties steunen we dat volop, we weten ook dat onze zorgverleners het netwerk en de aandacht die ze verdienen ook krijgen. We staan daarop en zeker deze tijden van vandaag. En gezien het personeelstekort ook in de zorgsector, is het actieplan verbeteren van de wisselwerking tussen onderwijs en de

arbeidsmarkt natuurlijk zeer relevant. Maar zoals als besproken in de commissies blijkt er budgettair toch wel wat zorgen te zijn en moet er gebruik gemaakt worden van de reserves om de exploitatie te financieren.

Vandaar mijn vraag ook aan gedeputeerde Helsen: wat is de toekomstvisie voor het ABP Gouverneur Kinsbergencentrum en welk beleid zou u willen voeren om die genoemde doelstellingen die zeer lovenswaardig zijn te halen binnen de voorziene budgetten? En ook natuurlijk hebt u nu gezien dat er ook een uitbreiding met twee voltijdse equivalenten gepland staan en de samenwerking met een externe consultant. Alvast bedankt voor uw antwoord.

VOORZITTER.- Goed, dank je wel, mevrouw Lauwers. Gedeputeerde Helsen heeft het woord.

Mevrouw HELSEN, gedeputeerde.- Dank je wel, voorzitter. Collega Lauwers, dank je wel voor de vraag.

Ik zou willen beginnen met het begin van deze legislatuur waar het GKC op dat moment sterk afgebouwd was omwille van de hervorming, omdat wij niet meer de bevoegdheid welzijn hebben. En op dat moment was in het GKC 0,8 voltijdse equivalent zakelijk leider aan de slag, 0,8 fulltime onthaalmedewerker en 1 voltijdse poetsmedewerker. En dat was omdat op dat moment de rol vooral erin bestond om het gebouw goed te beheren en ervoor te zorgen dat eigenlijk nu een aanvang kon genomen worden, deze legislatuur, om na te denken hoe dat de inhoudelijke werking van het Gouverneur Kinsbergencentrum verder kon uitgerold worden.

Omdat dat in het begin van de legislatuur niet duidelijk was, is toen ook bewust de keuze gemaakt om voldoende reserves te voorzien, financiële reserves voor het Gouverneur Kinsbergencentrum die konden aangewend worden om enerzijds het gebouw verder te beheren en op punt te stellen, en daarnaast een inhoudelijke werking te ontwikkelen. Dus dat die reserves worden aangesproken lijkt misschien vreemd maar eigenlijk is dat van in het begin van de legislatuur wel vooropgesteld, dat het de bedoeling was om die daarvoor in te zetten. Wat we vanaf nu gaan doen. Omdat we de laatste voorbije twee jaar vooral werk gemaakt hebben van het ontwikkelen van een visie, waar naartoe met de manier waarop dat we de zorgsector willen ondersteunen, ook willen we werk maken van het ontwikkelen van die zorg economie, waar naartoe met het Gouverneur Kinsbergencentrum, op dit moment is dat duidelijk.

We hebben vier duidelijke lijnen uitgezet. We willen inzetten in die zorgsector op het anders leren, het anders werken, het innoveren en het schitteren in de zorg, dat zijn de vier lijnen. Ik ga nu een foto tonen, zodanig dat u ziet wat dat dat vandaag betekent in het Gouverneur Kinsbergencentrum. Dus in die twee jaar hebben we eigenlijk zeker niet stilgezeten en hebben we zowel op de lijn van het anders leren, het anders werken verschillende acties opgezet. U ziet dat daar ook verschillende projecten momenteel lopende zijn met Europese subsidies. Het anders leren in de zorg, het zorgproject, daar staat 1,25 fulltime equivalent op, Kwartier Z 0,75 fulltime equivalent. De bedoeling is dat we voor het anders leren in de zorg in het kader van het realiseren van die hybride leeromgeving nog een extra adviseur inzetten. Hetgeen wat we doen in het kader van het anders leren raakt ook aan het beleid dat we willen voeren inzake flankerend onderwijs en flankerend arbeidsmarktbeleid. Daar hebben wij middelen voorzien om het realiseren van die hybride leeromgeving, wat betekent dat die extra medewerker van die middelen kan gefinancierd worden en vanuit het GKC in die zorgsector aan de slag kan gaan.

Voor wat het anders werken betreft in de zorg hebben wij het global project, het Empowercare project, de netwerking en Blijf aan Z. Het Empowercare project, dat gaat over het realiseren van zorgzame dorpen, dat heb ik daarna toegelicht. Ook daar hebben we een link die we leggen met ons plattelandsbeleid om te kijken: wat is er nodig aan verdere ontwikkeling om dat plattelandsbeleid te ondersteunen. We zien dat werk maken van zorgzame dorpen daar één element is. Dus ook daar hebben wij, op die post, middelen voorzien om dat heel concreet vanuit GKC op de werkvloer wil ik zeggen maar eigenlijk in de dorpen uit te rollen. En dat is een manier waarop dat wij eigenlijk in de mogelijkheid zijn om middelen toe te voegen de volgende jaren aan GKC, omdat zij dus toch wel het beleid mee uitvoeren wat hier vanuit het moederhuis ontwikkeld wordt en waar dat we van hieruit ook middelen voorzien. We zullen in het Gouverneur Kinsbergencentrum ook de nieuwe Europese programma's zeer goed bekijken. Als

we zien waar dat er in de toekomst wordt op ingezet, dan zijn daar ook mogelijkheden om nieuwe projecten aan te vragen, waar dat we subsidies voor kunnen krijgen en waar dat we ook mensen voor kunnen aanstellen. We hebben op dit moment nog steeds een medewerker ter beschikking van het GielsBos die vanuit het Gouverneur Kinsbergencentrum werk maakt van een ecosysteem in de zorg. Een netwerk dat uitgebouwd wordt voor het Gouverneur Kinsbergencentrum omdat we dat nodig hebben om vanuit die APB te opereren en die zorgsector te ondersteunen.

Dus het zijn verschillende middelen die zullen samengelegd worden en waarmee dat we dus deze legislatuur effectief wel die lijnen verder kunnen uitrollen en nog extra's kunnen realiseren vanuit de APB. Het is voor ons de bedoeling om op basis van die werking die nu ontwikkeld wordt te evalueren naar het einde toe van de legislatuur en te bekijken, wat betekent dat nu voor de dotatie van het Gouverneur Kinsbergencentrum naar een volgende legislatuur toe? Want het klopt dat die zal moeten bijgestuurd worden, omdat momenteel dat niet de loonkosten dekt van het APB. En dat is altijd het uitgangspunt geweest van het bestuur om dat op die manier wel uit te rollen. Maar het Gouverneur Kinsbergencentrum is wel op een bijzondere manier deze legislatuur gestart, eigenlijk uit het niets bijna. Op basis van die proefdraaiing, laat het ons zo noemen, zullen we bekijken hoe dat het ABP naar de toekomst toe verder financieel moet ondersteund worden. Maar de lijnen zijn duidelijk uitgezet, we rollen dat uit, je ziet dat. De bedoeling is om de derde lijn ook nog voluit waar te maken volgend jaar en om daar ook de middelen voor te voorzien. Ik ben heel blij dat u zegt: wij steunen dat ten volle. Want de sector zal de steun van iedereen nodig hebben.

VOORZITTER.- Goed. Dank u wel, gedeputeerde Helsen.

Nr. 2/4 van de agenda

APB Gouverneur Kinsbergencentrum. Meerjarenplan 2020-2025 en Kredieten 2022. Goedkeuring.

Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

2. Juridische context

Titel IV en het artikelen 236 van het Provinciedecreet.
De beheersovereenkomst.

3. Feitelijke context en verantwoording

SDG 16: Vrede, justitie en sterke publieke diensten

SDG-Subdoelstelling 16.6: Doeltreffende, verantwoordelijke en transparantie instellingen ontwikkelen op alle niveau's.

Door uw raad werd in vergadering van 23 november 2017 oprichting van het autonoom provinciebedrijf goedgekeurd. Dit provinciebedrijf werd met ingang van 1 januari 2018 operationeel.

Het autonoom provinciebedrijf heeft als kernopdracht: *"Het APB GKC heeft tot doel om de beleidsuitvoerende taken van het provinciaal beleid zorgeconomie, -innovatie en -arbeidsmarkt mede in te vullen. APB GKC is het centrum voor anders leren, anders werken en innoveren in de zorg met als prioritaire focus (thuis)zorg, voor de huidige en toekomstige professionals van de private en publieke sector. Het centrum wordt uitgebouwd in nauwe samenwerking met diverse partners." Projecten, activiteiten en dienstverlening, al dan niet in samenwerking met partners, opstarten, faciliteren en beheren in zoverre die inspelen op huidige en toekomstige noden met betrekking tot de arbeidsmarkt in de zorgsector, behoort tot de corebusiness."*

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

In het meerjarenplan worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. De financiële documenten zijn digitaal toegevoegd.

In de kredieten 2022 is een budgettaire personeelsbehoefte van 6,3 VTE voorzien. Een organogram is digitaal toegevoegd.

Tevens bevatten de kredieten 2022 tegenover de vorige opmaak de nodige middelen voor geplande investeringen: er zijn geen wijzigingen t.o.v. 2021.

De jaarlijkse dotatie, die door het provinciebestuur ten behoeve van het autonoom provinciebedrijf dient voorzien te worden om haar missie en activiteiten te ontwikkelen bedraagt in het meerjarenplan:

- 2022 : 186 720 EUR
- 2023 : 190 438 EUR
- 2024 : 194 232 EUR
- 2025 : 198 100 EUR

4. Procedurele vormvereisten

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 10 november 2021.

Het ontwerp van het meerjarenplan 2020-2025, kredieten 2022 van het autonoom provinciebedrijf werd door de raad van bestuur van het APB vastgesteld op 25 november 2021.

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2020-2025 en de kredieten 2022 van het autonoom provinciebedrijf Gouverneur Kinsbergen Centrum.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt dat het autonoom provinciebedrijf Gouverneur Kinsbergen Centrum voor de realisatie van de doelstellingen in 2022 een dotatie van 186 720 EUR zal ontvangen.

VOORZITTER.- Geen vragen?

De stemming kan starten.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

35 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

27 leden hebben ja gestemd;

8 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 27 stemmen ja, bij 8 onthoudingen.

VOORZITTER.- Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Weckhuysen.

Nr. 2/10 van de agenda

Tussenkoms van mevrouw Wendy Weckhuysen over het Trampoline Project.

Mevrouw WECKHUYSEN.- Dank u wel, voorzitter. Beste gedeputeerde, de gemeente Rumst stapte overtuigd in het Trampolineproject. Overtuigd omdat we het belang inzien van geïntegreerd werken over de verschillende levensdomeinen heen van bij de start van een jong leven. Het belang ook van het voorkomen van problemen eerder dan het moeten rechtekken als leerlingen dreigen ongekwalificeerd uit te stromen of in een cirkel van armoede blijven vastzitten. Vorig jaar konden de gemeenten rekenen op de deskundige begeleiding van VBJK en van onze gedreven provinciale medewerker. Ze houden lokale besturen een spiegel voor, staan hen met raad en daad bij.

We kregen de kans om in de intervisiesessies kennis te nemen van relevant wetenschappelijke inzichten zodat we ons eigen actieplan in de lokale besturen vorm kunnen geven. Het is ook ontzettend leerrijk om met de andere lokale besturen in overleg te gaan, te kijken hoe zij die zaken aanpakken. Dat hebben we nog eens kunnen vaststellen tijdens onze laatste bijeenkomst in de Schorre. We zijn ervan overtuigd dat om echt het verschil te maken voor jonge kinderen van bij de geboorte, er nog heel wat werk voor de boeg ligt.

We stellen vast dat het voor heel wat professionals nog altijd geen evidentie is om over de grenzen van de eigen organisatie te kijken of binnen de lokale besturen de verschillende beleidsdomeinen zelfs te laten samenwerken. Het is evenmin evident om ouders te bereiken over wiens kinderen het hier gaat en hen te betrekken bij het proces en echt naar hun noden te luisteren. Dat hebben we kunnen vaststellen bij de interviews die we deze zomer konden afnemen. De lokale besturen zullen zeker volgend jaar nood hebben aan dezelfde deskundige ondersteuning via de provincie, want we komen in de actiefase. Daarom de volgende vraag: op

welke ondersteuning kunnen de lokale besturen in 2022 rekenen, zijn er elementen in ondersteuning die u anders gaat aanpakken? Dank u wel.

VOORZITTER.- Goed, dank u wel, mevrouw Weckhuysen. Mevrouw Talhaoui heeft het woord.

Nr. 2/11 van de agenda

Tussenkost van mevrouw Fauzaya Talhaoui over zomerscholen: evaluatie en verderzetting.

Mevrouw TALHAOUI.- Dank u wel, voorzitter, mevrouw de gedeputeerde. We hebben een zeer interessant debat gehad over de zomerscholen tijdens de commissie. Maar ik wou vandaag toch ook wel eens nog wat vragen stellen die mij bij het lezen van een paar documenten naar boven zijn gekomen. Ten eerste, u hebt het daarnet ook zelf gezegd, het is de tweede keer dat we het hier in de provincie organiseren die zomerscholen. Blijkbaar dit jaar veel minder dan vorig jaar, omdat de scholen veel meer open waren dan vorig jaar natuurlijk. Maar dat neemt niet weg dat de leerachterstand bij sommige groepen leerlingen toch nog aanzienlijk blijft en nog zeer reëel is.

Schoolmakers, het team van Schoolmakers heeft ook dit jaar de begeleiding en coaching gedaan van de coördinatoren, leerkrachten en vrijwilligers. Ik wil nogmaals benadrukken dat wij als fractie enorm achter dit project staan omdat het ook een positief verhaal is dat op lange termijn winst oplevert voor onze samenleving. Dus er waren dit jaar blijkbaar minder aanvragen en we vroegen ons af hoe dat komt? Ik heb misschien een reden gevonden, misschien het feit dat het evaluatierapport van minister Weyts niet op tijd is gekomen zodat veel lokale besturen en scholen niet op tijd aan de organisatie van die zomerschool konden beginnen. Afijn, dat is mijn reden, maar misschien kunt u andere redenen ook aanhalen.

Ten tweede heb ik ook geconstateerd dat er blijkbaar ook een groot verschil is tussen de organisatie door steden of grotere gemeenten en het platteland. Is daar ook een verklaring voor? En dan lees ik in het evaluatierapport dat door Thomas Moore werd opgesteld op vraag van de minister dat er toch ook wel herhaaldelijk werd aangehaald dat er toch wel veel administratieve drempels zijn voor lokale besturen en scholen om zulke zomerscholen te organiseren. Een andere reden ook, het feit dat leerkrachten twee jaar lang het beste van zichzelf hebben gegeven en het niet meer zagen zitten om dan ook nog eens in de zomer voor de klas te staan. Er was ook een bedenking dat er eigenlijk geen wetenschappelijk onderzoek werd gekoppeld aan de evaluatie van deze zomerscholen, zodat we eigenlijk niet effectief weten wat dat de effectieve leerwinst is geweest en of dat er eigenlijk good practices uit die organisatie is voortgekomen.

Dan was er ook een bedenking dat de vooropgestelde doelstellingen, u hebt daarnet gezegd dat we dat wel gaan doen, maar die waren niet duidelijk. Is het nu inspelen op wiskunde, op taalvaardigheid, op leesvaardigheid? Dat was allemaal niet zo duidelijk bij al die zomerscholen. Dan was er daar ook het verschil of het feit dat reguliere leerkrachten en vrijwilligers niet in relatie stonden tot elkaar en niet met elkaar communiceerden.

Dus wou ik u daaromtrent ook een paar vragen stellen naar aanleiding van al die bedenkingen. Wat hebt u kunnen leren uit dat evaluatierapport dat dan is uitgekomen? Om onze scholen en lokale besturen volgend jaar beter voor te bereiden. En op welke manier kunnen we dat dan nu al naar het voorjaar toe beter communiceren? Ik denk niet dat we op het tweede evaluatierapport, dat eigenlijk ook nog niet aangekomen is, moeten wachten om dat al reeds te doen. Ik vroeg me ook af of dat we als provincie niet groot genoeg zijn om zelf, gezien de kritische massa van het aantal leerlingen bij ons in de provincie die in die zomerscholen aanwezig was, om zelf eventueel een evaluatie te doen. We hebben hier een universiteit op ons grondgebied, heel wat hogescholen. Misschien zouden we voor onszelf ook een evaluatie kunnen aanvragen.

Dan, minister Weyts voorziet 10 miljoen euro de komende jaren voor de organisatie van deze zomerscholen omdat hij ze blijkbaar ook structureel wil inbedden. Ik hoor dat er nogal wat scholen zijn die met de gedachte spelen om dat ook de volgende jaren te doen op een structurele wijze. Ik denk aan de stad Antwerpen die geen corona nodig heeft gehad om dat al te doen ...

VOORZITTER.- Mag ik vragen om stilaan af te ronden?

Mevrouw TALHAOUI.- ... in de zomer. Ja, nog één vraagje. Dus kunnen wij dat ook op structurele wijze doen? En dan had ik eigenlijk ook een vraag in verband met de begeleidende organisatie, mevrouw de gedeputeerde, dat is het team Schoolmakers. Ik hoor ook dat hetzelfde team de evaluatie ook gaat doen. In de juridische wereld noemen wij dat rechter en partij spelen. Ik weet niet of dat dat zo'n goed idee is, en kunt u mij ook uw gedachten daaromtrent vertellen? Dank u.

VOORZITTER.- Goed, dank u wel. Gedeputeerde Helsen heeft het woord.

Mevrouw HELSEN, gedeputeerde.- Dank u wel, voorzitter. Ik start met het antwoord op de vragen van collega Weckhuysen. Het is ook voor ons een heel positieve ervaring hoe dat wij kunnen samenwerken in het project Trampoline met de acht lokale besturen. Wij hebben ook kunnen vaststellen dat jullie inderdaad heel veel geleerd hebben uit het wetenschappelijk onderzoek, uit de bevraging die jullie bij de inwoners gedaan hebben. Een analyse die jullie gemaakt hebben die echt wel nieuwe inzichten geeft en die lokale besturen vandaag ook stimuleren om proactief en preventief te werken. Dat is toch wel een nieuwe mindset die wij zien bij die verschillende lokale besturen en toch wel heel veel inzet om daarop verder te gaan.

We zien ook dat de lokale besturen heel sterk kijken in de richting: hoe kunnen professionele krachten ingezet worden? Terwijl dat we nu in het project ook laten zien dat er heel veel kansen kunnen gegrepen worden door te kijken naar het vrijwilligerswerk dat aanwezig is in een gemeente en dat dingen dus op dat vlak samen kunnen gaan. Het is ook een vaststelling dat het sectorale werken in de lokale besturen sterk aanwezig is terwijl dat de aanpak van deze problematiek een transversaal beleid vraagt en dat brengt heel wat in beweging in die acht gemeenten. Daarom, u zegt het zelf, we zullen naar de volgende maanden toe van analyse en visie en plan moeten overgaan tot de actie.

Wij zullen vanuit de provincie de lokale besturen blijven ondersteunen. We krijgen ook heel nadrukkelijk die vraag om dat te blijven doen. Dat was voor ons ook van in het begin de inschatting dat dit een langdurig traject is. VBJK heeft ons dat van in het begin ook gezegd, dergelijke grondige verandering vraagt vier jaar om dat te kunnen realiseren. Dus wij zullen dat zeker en vast doen en we zullen vooral inzetten op kijken hoe dat jullie kunnen ondersteund worden in het concreet maken van die acties. Zodanig dat het op een degelijke manier geïmplementeerd wordt dat daar de nodige verbindingen gelegd worden binnen de gemeente, maar ook tussen gemeenten. Daar willen we heel sterk op inzetten.

Wij willen ook bekijken hoe dat de bovenlokale initiatieven kunnen genomen worden, zodanig dat lokale besturen elkaar ook in een bepaalde regio kunnen versterken, omdat het aanbod niet overal op eenzelfde manier is uitgebouwd. Dus dat is de wijze waarop dat wij volgend jaar met jullie verder samen aan de slag zullen gaan. Wij voelen ook heel sterk dat de lokale besturen die ondersteuning vragen. Heel veel vragen voorleggen ook aan ons van hoe dat dingen kunnen aangepakt worden omdat alles nieuw is bijna. Wij bekijken dat met heel veel enthousiasme. Wij voelen de motivatie ook bij jullie om daarop in te zetten en wij staan daar zelf ook klaar voor om daar voluit de volgende jaren voor te gaan.

Dan de vragen van collega Talhaoui. Collega, wij hebben de vorige raadscommissie een uitvoerige uiteenzetting gekregen van Veerle Van den Wyngaert, die zelf een evaluatie gemaakt heeft vanuit de provincie van de zomerscholen in onze provincie. Wij baseren ons dit jaar dus niet op een rapport van Vlaanderen. Wij kunnen ons wel baseren op een evaluatierapport dat Vlaanderen vorig jaar gemaakt heeft. Een aantal elementen die daarin zitten zijn voor ons van toepassing, een aantal elementen ook niet. U zegt: er zijn minder aanvragen dit jaar. Ja, dat klopt, over heel Vlaanderen bekeken wel, maar in onze provincie zijn we de uitzondering op de

regel, zijn er meer aanvragen ingediend. Wat wij wel vastgesteld hebben is dat in tegenstelling tot vorig jaar er nog nauwelijks scholen zijn in onze provincie die een aanvraag hebben ingediend of die een zomerschool hebben ingericht, maar dat het vooral de lokale besturen zijn die initiatief nemen. Dat is ook hetgeen wat wij zelf vorig jaar hebben aangevoeld, dat het niet eenvoudig is voor scholen om naast het organiseren van onderwijs gedurende een schooljaar, dan ook nog eens een zomerschool daarbovenop te organiseren als school in juli en augustus, op het moment dat eigenlijk leerkrachten moeten kunnen recupereren. Vandaar dat het vooral de scholen zijn, ook in onze provincie, die het voorbije jaar minder initiatief genomen hebben.

Maar het zijn dus lokale besturen die meer zomerscholen hebben gerealiseerd. En over Vlaanderen gezien zijn 56,8 procent van de indieners lokale besturen, in onze provincie zijn dat 86 procent van de indieners. De eerste keer waren er 21 lokale besturen, dit jaar 31. Dus je ziet dat wij echt wel veel beter scoren in vergelijking met de andere provincies. Ik denk dat we mogen zeggen dat dat te maken heeft met de gedrevenheid van onze medewerker, die de lokale besturen niet loslaat en hen echt stimuleert om over te gaan tot het organiseren van zomerscholen. We hebben trouwens ook een hoger aandeel leerlingen bereikt. Wij willen vooral lessen trekken uit wat wij ook dit jaar hebben gerealiseerd. Wij willen blijven inzetten op de combinatie van spelen en leren omdat we daar vaststellen dat dat echt een meerwaarde heeft. Wij zullen ook de expertise nodig hebben van externe partners volgend jaar, zowel op het vlak van remediërend leren als spelend leren. Wij zullen volgend jaar een overheidsopdracht plaatsen.

Ik wil wel één correctie nog doen op wat u zegt, Schoolmakers hebben wij twee jaar als expert gehad om mee samen te werken, dit jaar hebben wij ook samengewerkt met Speelmakers. Schoolmakers heeft de evaluatie in Vlaanderen niet gedaan, en zal dat ook volgend jaar niet doen. Krijgt die vraag ook niet om dat te doen. Schoolmakers heeft enkel en alleen een ondersteuningsaanbod ontwikkeld voor Vlaanderen, eigenlijk hetgeen wat ze ook voor ons doen. Dus net hetzelfde. Dus eigenlijk doen zij in de andere provincies voor heel Vlaanderen iets gelijkaardigs dan hetgeen wat ze hier doen, maar hier doen ze nog meer. Vandaar dat het misschien ook hier een groter succes is in datgene wat we kunnen vaststellen op het terrein.

Wij zullen een overheidsopdracht plaatsen dit jaar, zodanig dat ook andere spelers in aanmerking kunnen komen om te kandideren en dan zullen wij bekijken wie dat eigenlijk het best kan inspelen op datgene wat we nodig hebben. Want we hebben ondertussen twee jaar ervaring opgebouwd. Het is een andere situatie voor ons ook vandaag dan twee jaar geleden. Dus wij willen ook bekijken welke expertise hebben we nodig, welke expertise hebben we niet meer nodig en daar de juiste spelers voor aantrekken. Wij willen vroeg genoeg starten. Wij starten sowieso in februari. Wij wachten niet tot de oproep van Vlaanderen er is of dat het heel duidelijk is hoe dat Vlaanderen zijn aanbod gaat realiseren. Omdat we die vraag ook uitdrukkelijk krijgen van de aanbieders om vroeg genoeg te starten omdat het anders niet haalbaar is om dat te realiseren.

Wij zetten sterker in op het ondersteunen van zomerschool coördinatoren. Wij zetten minder in op het vormen van de begeleiders zelf die aanwezig zijn. Wij zullen dus de actie die wij dit jaar al namen door te werken met een heen-en-weerboekje tussen de scholen en de zomerschool, dat zullen wij ook volgend jaar verderzetten en verfijnen en we zullen zelf ook sowieso een evaluatie doen. Wij gaan in dialoog met Vlaanderen om te bekijken hoe dat zij de zomerscholen naar de toekomst toe willen organiseren. Als zij naar de toekomst toe een evaluatie opzetten in gans Vlaanderen, denk ik dat het zinloos is om zelf ook nog eens daarbovenop een evaluatie te doen. Dus voor wat dat aspect betreft zullen wij zelf evalueren zoals we dat dit jaar gedaan hebben en afwachten of dat Vlaanderen dat doet. Maar wij gaan wel inzetten op die leerlijn om dat te realiseren.

VOORZITTER.- Dank je wel, gedeputeerde Helsen. Ik weet niet of er nog vragen of tussenkomsten zijn? Geen vragen.

Nr. 2/3 van de agenda

APB Provinciaal Documentatiecentrum Atlas. Meerjarenplan 2020-2025 en Kredieten 2022. Goedkeuring.

Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

2. Juridische context

Titel IV en het artikelen 236 van het Provinciedecreet.
De beheersovereenkomst.

3. Feitelijke context en verantwoording

SDG 16: Vrede, justitie en sterke publieke diensten

SDG-subdoelstelling 16.6: Doeltreffende, verantwoordelijke en transparantie instellingen ontwikkelen op alle niveau's.

Door uw raad werd in vergadering van 28/11/2013 oprichting van het autonoom provinciebedrijf goedgekeurd. Dit provinciebedrijf werd met ingang van 1/1/2014 operationeel.

Het autonoom provinciebedrijf heeft als kernopdracht:

"De provincie biedt met het Provinciaal Documentatiecentrum Atlas een provinciebreed instrument om alle actoren, actief in onderwijs, de arbeidsmarkt en voorschoolse context te ondersteunen in de omgang met diversiteit en het bevorderen van de participatie van ieder in de diverse en dynamische samenleving van vandaag. DocAtlas doet dit door als gids te fungeren. Het doet dit via leeractiviteiten, adviesverlening en een kwalitatief en relevant materiaalaanbod. Met deze tools wordt de deskundigheid van voornoemde actoren bevorderd, zowel intern met provinciale partners als extern met professionelen en netwerken in het veld."

De beheersovereenkomst bepaalt onder meer dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad het meerjarenplan van het APB ter goedkeuring voorlegt. Tevens wordt de jaarlijks vaststelling van de kredieten voor het komende werkingsjaar voorgelegd aan de provincieraad.

In het meerjarenplan worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. De financiële documenten zijn digitaal toegevoegd.

In de kredieten 2022 is een budgettaire personeelsbehoefte van 7,73 VTE voorzien. Een organogram is digitaal toegevoegd.

Tevens bevatten de kredieten 2022 tegenover de vorige opmaak de nodige middelen voor geplande investeringen: PDA gaat eind 2022 verhuizen naar Lozana gebouw. Eind 2022/begin 2023 zijn er kosten voor voorbereiding en aankopen nieuw materiaal/investeringen voor nieuwe locatie

De jaarlijkse dotatie, die door het provinciebestuur ten behoeve van het autonoom provinciebedrijf dient voorzien te worden om haar missie en activiteiten te ontwikkelen bedraagt in het meerjarenplan:

- 2022: 700 738 EUR
- 2023: 714 724 EUR
- 2024: 728 990 EUR
- 2025: 743 542 EUR

4. Procedurele vormvereisten

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 10 november 2021.

Het ontwerp van het meerjarenplan 2020-2025, kredieten 2022 van het autonoom provinciebedrijf werd door de raad van bestuur van het APB vastgesteld op 25 november 2021.

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2020-2025 en de kredieten 2022 van het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Documentatiecentrum Atlas.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt dat het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Documentatiecentrum Atlas voor de realisatie van de doelstellingen in 2022 een dotatie van 700 738 EUR zal ontvangen.

VOORZITTER:- Geen vragen?

De stemming kan starten.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

34 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

26 leden hebben ja gestemd;

5 leden hebben nee gestemd;

3 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 26 stemmen ja, 5 stemmen nee, bij 3 onthoudingen.

VOORZITTER.- Dan schorsen wij deze zitting voor vandaag want we hadden afgesproken om zes uur dat wij zouden stoppen en dan doen we morgen verder tot het einde van deze zitting. Dank je wel en tot morgen.

De vergadering wordt gesloten om 17.56 uur.